

T.C.
NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANA BİLİM DALI

“MEMLEKET HİKÂYELERİ VE GURBET HİKÂYELERİ”NİN
SÖZ VARLIĞI

Yüksek Lisans Tezi

Gülşen ŞAHİN KARANFİL

Danışman
Doç. Dr. Erkan HİRİK

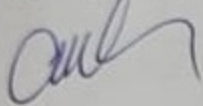
Nevşehir
Kasım 2019

BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK

Bu çalışmadaki tüm bilgilerin, akademik ve etik kurallara uygun bir şekilde elde edildiğini beyan ederim. Aynı zamanda bu kural ve davranışların gerektirdiği gibi, bu çalışmanın özünde olmayan tüm materyal ve sonuçları tam olarak aktardığımı ve referans gösterdiğimi belirtirim.

Tezi Hazırlayan

Gülşen ŞAHİN KARANFİL

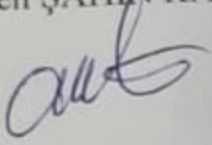

TEZ YAZIM KILAVUZUNA UYGUNLUK

“Memleket Hikâyeleri ve Gurbet Hikâyeleri'nin Söz Varlığı” adlı Yüksek Lisans Tezi, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Lisansüstü Tez Yazım Kılavuzu'na uygun olarak hazırlanmıştır.

Tezi Hazırlayan

Gülşen ŞAHİN KARANFİL

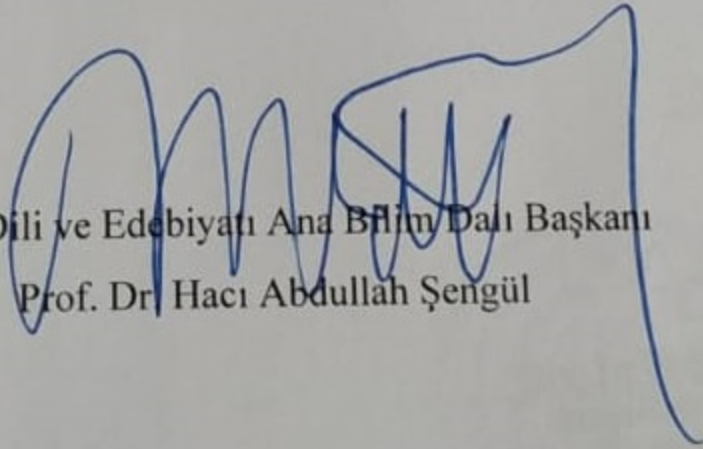

Danışman

Doç. Dr. Erkan HİRİK

Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı Başkanı
Prof. Dr. Hacı Abdullah Şengül

Kabul ve Onay Sayfası

Doç. Dr. Erkan HİRLİK danışmanlığında ^{Göken SAHİN} tarafından hazırlanan "Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü ^{Söz Uralığı} adlı bu çalışma, jürimiz tarafından Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı'nda Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

21.11.2019

JÜRİ

İMZA

Danışman : Doç. Dr. Erkan HİRLİK

Üye : Doç. Dr. Hacer Tokdemir

Üye : Doç. Dr. Günül Özkem Ayaydın Çelbe

ONAY:

Bu tezin kabulü Enstitü Yönetim Kurulunun 22.11.2019 tarih ve 2019-47-1119 sayılı Kararı ile onaylanmıştır.

22.11.2019

Doç. Dr. Vedat AKTEPE
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Enstitü Müdürü

TEŞEKKÜR

Bu tez çalışmasının her aşamasında iyi niyetini, anlayışını, değerli zamanlarını, bilgisini ve tecrübelerini esirgemeyen danışmanım Doç. Dr. Erkan HİRİK'e, lisans döneminde kendisinden ders almış olmayı şans bildiğim, yüksek lisans döneminde de daima desteğini gördüğüm çok değerli hocam Doç. Dr. Günil Özlem AYAYDIN CEBE'ye, tezin şekillenmesinde önerileriyle yol gösteren Doç. Dr. Hacer TOKYÜREK hocama, yardıma ihtiyacım olduğunda kapısını çaldığım ilk kişi olan Arş. Gör. Vural AKBOĞA'ya, bana kattığı akademik ve insanî değerler için ismini sayamadığım tüm hocalarıma ne kadar teşekkür etsem azdır.

Çalışmamın arka planında eğitimime devam edebilmem için bana imkan sunan Nevşehir Devlet Hastanesi Kan Bankası çalışanlarına çok şey borçluyum.

Bu sürecin her aşamasında maddi, manevi desteklerini hissettiğim, hayatımın her alanında olduğu gibi akademik eğitim dönemimde de yanımda olan, anneme, babama, eşimin ailesine, mutluluk kaynağım Elif'e ve Emre'ye, kıymetli eşim İsmail KARANFİL'e sonsuz şükranlarımı sunarım.

MEMLEKET HİKÂYELERİ VE GURBET HİKÂYELERİ'NİN SÖZ VARLIĞI

Gülşen ŞAHİN KARANFİL

Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü
Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans /Kasım 2019
Danışman: Doç. Dr. Erkan Hırık

ÖZET

Refik Halit Karay (1888-1965), Türk edebiyatının birçok alanında eser vermiş usta bir yazardır. Bu çalışmada yazarın hikâyelerinin temel söz varlığı incelenmiştir. Türk edebiyatında özellikle “*Memleket Hikâyeleri ve Gurbet Hikâyeleri* yazarı” olarak ünlenen Karay’ın hikâyelerinin edebî değeri diğer türlere göre daha yüksek kabul edildiğinden ve Türk hikâyesine getirdiği yeni konu ve dil özellikleri nedeniyle temel söz varlığı tespiti için bu eserler tercih edilmiştir. Temel söz varlığının belirlenmesiyle yazarın söz varlığı hakkında bilgiler vermek, hikâyelerin yazıldığı dönemlerin maddi ve manevi kültürünü ortaya çıkarmak amaçlanmıştır.

Çalışma, üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde söz varlığı ile sıklık çalışmaları hakkında bilgiler verilmiştir. İkinci bölümde yazarın hayatı, üslubu, eserleri ve hikâye özetleri yer almaktadır. Üçüncü bölümde temel söz varlığı öğelerinin sıklık dizinleri yer almaktadır. Dizin oluşturulmadan önce hikâyelerin temel söz varlığı içerisinde yer alan kavram alanları belirlenmiş dizin programı sayesinde bu kavram alanlarında yer alan kelimelerin sıklıkları da tespit edilmiştir. Bu doğrultuda elde edilen verilerle kavram alanlarının hikâyelerdeki oranları hesaplanmıştır. Her hikâyenin içindeki temel söz varlığı öğelerinin kavram alanlarına göre sıklık oranlarının toplanmasıyla her kitabın temel söz varlığı oranlarına ulaşılmıştır. Veriler tablo hâline getirilmiştir.

Sonuç bölümünde önce hikâyeler kendi arasında karşılaştırılmıştır. Daha sonra kitapların sayısal veriler ışığında karşılaştırılması yapılmıştır. Yazarın her iki eserinde de temel söz varlığı öğelerinin yaklaşık %50 oranında olduğu görülmüştür. Eserlerdeki kavram alanında yer alan sözcüklerin sayısal değerleri hikâyelerin uzunluk-kısalık ve bağlamla ilişkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Hikâyelerin temel söz varlığının belirlenmesiyle yazıldığı dönemin maddi ve manevi kültürü ortaya çıkarılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Söz varlığı, temel söz varlığı, sıklık dizini, Refik Halit Karay.

**THE VOCABULARY OF MEMLEKET HİKÂYELERİ AND GURBET
HİKÂYELERİ**

Gülşen ŞAHİN KARANFİL

**Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Institute of Social Sciences,
Department of Turkish Language and Literature, Master Degree, October
2019, Nevşehir**

Supervisor: Assoc. Prof. Dr. Erkan HiRİK

ABSTRACT

Refik Halit Karay (1888-1965) is a master author who has given works in many fields of Turkish literature. This study examines the basic vocabulary of the author's stories. As the literary value of Karay's stories is considered higher than other genres and because of the new subject and language features he brought to the Turkish story, these works were preferred for the determination of the basic words, especially as he was famous as the “*Memleket Hikâyeleri* and *Gurbet Hikâyeleri*” in Turkish literature. With this study it is aimed to give information about the author's vocabulary by determining the basic vocabulary and to reveal the material and spiritual culture of the periods in which the stories were written.

The study consists of three parts, except introduction and conclusion. In the first section, information is given about the presence of words and frequency studies. The second part contains the author's life, style, works and story summaries. The third section contains the frequency indexes of the basic vocabulary items. Prior to the creation of the index, the frequency of the words in these concept fields is also determined by the index program, which determined the concept areas of the stories within the basic vocabulary. Accordingly, the ratio of concept areas in stories is calculated with the data obtained. By collecting the frequency ratios of the basic word presence elements in each story according to the concept areas, the basic word presence ratios of each book are reached. The data is tabulated.

In the conclusion the stories are first compared the conclusion section are compared among their own. Later, the books is compared in the light of numerical data. In both works of the author, it was found that the basic word presence elements are approximately %50. The numerical values of words in the field of concept in the works are found to be related to the length-brevity and context of the stories.

Keywords: Vocabulary, basic vocabulary, frequency index, Refik Halit Karay.

İÇİNDEKİLER

BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK.....	ii
TEZ YAZIM KLAUZUNA UYGUNLUK.....	iii
KABUL VE ONAY	iv
TEŞEKKÜR	v
ÖZET.....	vi
ABSTRACT	vii
İÇİNDEKİLER	vi
TABLO LİSTESİ	ix
<i>MEMLEKET HİKÂYESLERİ</i> TEMATİK KAVRAM ALANLARI	ix
KISALTMALAR	xi
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM SÖZ VARLIĞI İNCELEMESİ

1.1. Söz.....	7
1.2. Söz Varlığı.....	8
1.3. Söz Varlığının Dil Bilgisi İçindeki Yeri.....	11
1.4. Söz Varlığının Öğeleri	12
1.5. Söz Varlığında Araştırmalarında Sıklık Dizini.....	13

İKİNCİ BÖLÜM REFİK HALİT KARAY

2.1. Hayatı	16
2.2. Edebî Yönü ve Üslubu	20
2.3. Eserleri	22
2.4. Hikâye Özetleri.....	23
2.4.1. <i>Memleket Hikâyeleri</i>	23
2.4.1.1. Yatık Emine	24

2.4.1.2. Şeftali Bahçeleri	24
2.4.1.3. Koca Öküz.....	25
2.4.1.4. Vehbi Efendi'nin Şüphesi	25
2.4.1.5. Sarı Bal.....	25
2.4.1.6. Şaka	26
2.4.1.7. Küs Ömer	26
2.4.1.8. Boz Eşek	27
2.4.1.9. Yatır	27
2.4.1.10. Komşu Namusu.....	28
2.4.1.11. Yıldı Bir.....	28
2.4.1.12. Hakkı Sükût.....	28
2.4.1.13. Kuvvete Karşı.....	29
2.4.1.14. Cer Hocası.....	29
2.4.1.15. Garip Bir Hediye	30
2.4.1.17. Ayşe'nin Talihi.....	31
2.4.1.18. Garaz	31
2.4.2. <i>Gurbet Hikâyeleri</i>	31
2.4.2.1. Yara	32
2.4.2.2. Eskici.....	32
2.4.2.3. Antikacı	32
2.4.2.4. Testi.....	33
2.4.2.5. Fener.....	33
2.4.2.6. Zincir	33
2.4.2.7. Gözyaşı.....	34
2.4.2.8. Keklik.....	34
2.4.2.9. Akrep.....	34
2.4.2.10. Köpek	34
2.4.2.11. Lavrens.....	35
2.4.2.12. Çıban	35
2.4.2.13. Kaçak.....	35
2.4.2.14. Güneş	35
2.4.2.15. Hülle.....	36
2.4.2.16. İstanbul.....	36

2.4.2.17. Dişçi	36
-----------------------	----

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

MEMLEKET HİKÂYELERİ VE GURBET HİKAYELERİ'NİN TEMATİK KAVRAM ALANLARI

3.1. Memleket Hikâyeleri'nin Tematik Kavram Alanları	38
3.1.1. İsimler	38
3.1.2. Fiiller	157
3.2. Gurbet Hikayeleri'nin Tematik Kavram Alanları	187
3.2.1. İsimler	187
3.2.2. Fiiller	277
SONUÇ	299
KAYNAKÇA	311
ÖZ GEÇMİŞ	315

TABLO LİSTESİ

Memleket Hikâyeleri Tematik Kavram Alanları

Tablo 1: Evren.....	40
Tablo 2: Zaman	47
Tablo 3: Madenler, Mineraller ve Kimyasal Maddeler.....	51
Tablo 4: Hayvanlar.....	54
Tablo 5: Bitkiler	58
Tablo 6: Vücut Bölümleri, Duyular, Organ ve Hastalıklar	62
Tablo 7: Hayatın Çağları, Cinsiyet, Evlilik, Akraba.....	74
Tablo 8: Yiyecek, İçecek.....	78
Tablo 9: Giyim, Süs	82
Tablo 10: Eşya, Malzeme, Araç.....	87
Tablo 11: Renkler.....	99
Tablo 12: Sayı ve Ölçü İsimleri	102
Tablo 13: Mekân, Mesken ve Bölümleri.....	105
Tablo 14: Meslekler, Meşguliyetler	113
Tablo 15: Toplumsal İlişkiler ve Olaylar	120
Tablo 16: Soyut Kavramlar	127
Tablo 17: Düşünce, İrade, Duygu	133
Tablo 18: Değerler, Erdemler, Kusurlar	141
Tablo 19: Özel İsimler	150
Tablo 20: Fiiller	158

Gurbet Hikâyeleri Tematik Kavram Alanları

Tablo 21: Evren.....	188
Tablo 22: Zaman	195
Tablo 23: Madenler, Mineraller ve Kimyasal Maddeler.....	198
Tablo 24: Hayvanlar.....	200
Tablo 25: Bitkiler	203
Tablo 26: Vücut Bölümleri, Duyular, Organ ve Hastalıklar	206
Tablo 27: Hayatın Çağları, Cinsiyet, Evlilik, Akraba.....	215
Tablo 28: Yiyecek, İçecek.....	219

Tablo 29: Giyim, Süs	222
Tablo 30: Eşya, Malzeme, Araç	225
Tablo 31: Renkler.....	235
Tablo 32: Sayı ve Ölçü İsimleri	238
Tablo 33: Mekân, Mesken ve Bölümleri.....	241
Tablo 34: Meslekler, Meşguliyetler	247
Tablo 35: Toplumsal İlişkiler ve Olaylar	253
Tablo 36: Soyut Kavramlar	258
Tablo 37: Düşünce, İrade, Duygu	262
Tablo 38: Değerler, Erdemler, Kusurlar	266
Tablo 39: Özel İsimler	271
Tablo 40: Fiiller	278
Tablo 41: <i>Memleket Hikâyeleri</i> ve <i>Gurbet Hikâyeleri</i> 'nin Karşılaştırmalı Tablosu	300

KISALTMALAR

Akr.	Akrep	KK	Kuvvete Karşı
Ant.	Antikacı	KN	Komşu Namusu
AT	Ayşe'nin Talihi	KÖ	Koca Öküz
BE	Boz Eşek	Köp.	Köpek
BT	Büyük Taarruz	Küs Ö	Küs Ömer
CH	Cer Hocası	Lav.	Lavrens
Çıb.	Çıban	MH	Memleket Hikâyeleri
Diş.	Dişçi	SB	Sarı Bal
Esk.	Eskici	Şak.	Şaka
Fen.	Fener	ŞB	Şeftali Bahçeleri
Gar.	Garaz	sy.	Sayfa Yok
GBH	Garip Bir Hediye	Tes.	Testi
GH	Gurbet Hikâyeleri	VEŞ	Vehbi Efendi'nin Şüphesi
Göz.	Gözyaşı	Yar.	Yara
Gün.	Güneş	Yat	Yatır
HS	Hakkı Sükût	YB	Yılda Bir
Hül.	Hülle	YE	Yatık Emine
İst.	İstanbul	YÖK	Yüksek Öğretim Kurumu
Kaç.	Kaçak	Zin.	Zincir
Kek.	Keklik		

GİRİŞ

Bugün dünya üzerinde konuşulan ne kadar dil varsa o kadar da dil tanımı yapılabilir. Genel olarak dil insanlar arasında iletişimi sağlayan bir araçtır. Konuşabilme yetisi olan dil insana özgüdür, evreni anlama ve anlamlandırma dil sayesinde.

Dil, canlı bir varlık olması sebebiyle içinde konuşulduğu toplumun kendine has kurallarıyla değişerek gelişen, sosyo-kültürel unsurları içeren sistemler bütünüdür (Ergin, 2011: 3). İnsanlar arası iletişimin yanı sıra uluslararası iletişimi sağlayan, kültürel özelliklerin nesilden nesile aktarılmasıyla kişilerin ve toplumların kendini ifade edebildiği temel varlık dildir.

Dil, söz ve sözcük farklı kavramlardır ancak birbirine sıkı sıkıya bağlıdır. İnsanoğlu söz ve sözcüklerle konuşarak dile somut bir hüviyet kazandırır. Söz varlığı ise bir dilin bütün sözcüklerinin toplamıdır (TDK, 2005: 1807). Bir dildeki kelime ve kelime gruplarından oluşan bu yapı milletlerin yaşam tarzı, gelenekleri, akrabalık ilişkileri, maddi-manevi değerleri, üzerinde yaşadıkları coğrafya, hangi milletlerle temas geçtikleri gibi bilgileri içererek içinde bulunduğu toplumun bütün özelliklerini yansıtır.

Söz varlığı nasıl milletlerin ayırt edici özelliklerini yansıtıyorsa edebî eser de onu oluşturan yazarın veya şairin duygularını, düşüncelerini ve hayal dünyasını öyle yansıtır. Edebî eserlerin söz varlığının tespit edildiği çalışmalar, o dilin söz varlığını ortaya çıkarması bakımından oldukça önemlidir. Çünkü sanatçı dili kullanma imkânları ölçüsünde içinde yaşadığı dönemin ekonomik, sosyal ve siyasi olaylarını; dinî inanışları; aile ve toplumla ilgili görüşleri ve buna benzer kavramları kendi bakış açısıyla kelimelere dökerek okuyucuya ulaştırır.

Söz varlığının zengin örneklerine daha çok yazılı metinlerde özellikle de o dilin yazarlarının ve şairlerinin eserlerinde rastlamak mümkündür. Bu doğrultuda hazırlanan tezde Refik Halit Karay'ın hikâyelerinin söz varlığı incelenmiştir.

Refik Halit, 1911 yılında yayınlanan “Yeni Lisan” makalesinden önce 1909 yılında kaleme aldığı “Ayşe'nin Talihi” isimli hikâyeden itibaren eserlerini çağdaşlarının çok ötesinde sade bir Türkçe ile yazmaya başlamıştır. Ayrıca yazarın hikâyelerinde yeni konuları ve İstanbul dışındaki yaşamı dile getirmesi Türk hikâyeciliğinde önemli bir dönüm noktasıdır (Kudret, 1966: 162). Yazarın hikâyelerinin edebî değerinin diğer türlere göre daha yüksek olması, söz varlığı tespitinde tercih edilmesinde haklı bir gerekçe oluşturmuştur (Kudret, 1966: 176).

Bu tez çalışmasının konusu Refik Halit Karay'ın *Memleket Hikâyeleri* ve *Gurbet Hikâyeleri* adlı eserlerinin söz varlığının (temel söz varlığı unsurlarını tespit etme ve temel söz varlığı öğelerinden de isimleri tematik açıdan sınıflandırma) incelenmesidir. Refik Halit, 19. yüzyılın sonunda, 20. yüzyılın yarısından fazlasında yaşamış, bu tarihlerde meydana gelen Mütareke, Millî Mücadele ve Cumhuriyet Dönemlerine şahitlik etmekle birlikte bu dönemler içinde cereyan eden Fecri Âti, Millî Edebiyat ve Cumhuriyet Dönemi edebiyatlarında eserler vermiş usta bir yazardır. Yaşamının büyük bir bölümünü sürgün olarak geçiren ve birçok sıkıntıya maruz kalan yazarın bu dönemlerde yaşadığı zorluklar ve bu zorluklar karşısındaki izlenimleri onun sanatının şekillenmesinde önemli rol oynamıştır.

Yazar, ilk hikâyelerinde İstanbul'un kenar mahallelerindeki yoksul insanların, savaş sonrası kaderine terkedilen askerlerin, Anadolu'daki memurların, din adamlarının ve yerli halkın yaşamlarını eserlerinde konu edinerek, onların hayata bakış açılarını, duygularını, kültürel değerlerini, toplumsal yaşamlarını, gelenek ve göreneklerini farklı karakterler çerçevesinde *Memleket Hikâyeleri*'nde yansıtmıştır. *Gurbet Hikâyeleri*, onun ikinci sürgün hayatını yaşadığı Suriye'de yazılmış olup birçoğu “sürgün edebiyatı” kapsamında değerlendirilebilecek olan hikâyelerden, yazar ve onun gibi “gurbete düşmüş” çeşitli karakterlerin hayat hikâyelerinin bazı kesitlerinden meydana gelmektedir.

Türk edebiyatında özellikle “*Memleket Hikâyeleri* ve *Gurbet Hikâyeleri* yazarı” olarak ünlenen Refik Halit Karay’ın, adı anılan hikâyelerinin söz varlığını ortaya çıkarmak çalışmanın amacını oluşturmaktadır. Daha geniş bir ifadeyle; Refik Halit ve sözvarlığı hakkında genel bilgiler vermek, hikâyelerin yazıldığı dönemlerin maddi ve manevi kültürünü ortaya çıkarmak, tespit edilen sözcükleri tematik olarak sınıflandırarak eserlerin tematik sözlüğünü oluşturmak ve aynı kavram grubu içinde yer alan sözcükleri aynı başlık altında sıklık derecesiyle vererek, belli özelliklerine göre tasnif edip tematik çalışmalara katkı sağlamak bu çalışmanın hedefleridir. Daha önce hikâyelerin temel söz varlığıyla ilgili akademik bir çalışma yapılmadığından bu eksikliği gidermeye çalışmak amaçlanmıştır.

Temel söz varlığı, insanların günlük hayatta en çok ihtiyaç duyduğu ve bu doğrultuda en çok kullandığı sözcüklerden meydana gelmektedir. Günlük konuşma dilini hikâyelerinde başarılı bir şekilde kullandığı birçok araştırmacı tarafından dile getirilen yazarın bu yönünü somut olarak ortaya koymanın yolu temel söz varlığının incelenmesiyle olabilir. Bu sözcüklerin tespit edilmesinin önemi de şu şekilde açıklanabilir: “Bir dilin söz varlığının ortaya çıkarılması dilbilim alanında yapılan çalışmalarda önemli sonuçlar doğurmasının yanı sıra dilin gelişip zenginleşmesini, toplumun kültür unsurlarının ve tarihsel gelişim sürecinin ortaya konulmasını, toplumun psikolojik, sosyolojik vb. bakımdan çeşitli özelliklerinin belirlenmesini de sağlamaktadır” (Tekeli, 2018: 2).

Daha önce Refik Halit’in yaşamı ve eserleri ile ilgili çok sayıda araştırma ve tez çalışması yapılmıştır. Bunlar arasında Şerif Aktaş’ın yazarın hayatı ve eserleri hakkında genel bilgiler sunan basılmış doktora tezi, Yenal Ünal’ın yazarın fikir hayatı üzerine yaptığı doktora tezi bulunmaktadır. Ayrıca Refik Halit’in hikâyeleriyle ilgili söz dizimi ve kelime grubu tespit çalışmaları olmasına karşın hâlihazırda temel söz varlığıyla ilgili herhangi bir çalışma bulunmamaktadır. Bu doğrultuda yazarın hayatının iki farklı döneminde, farklı coğrafyalarda yazdığı hikâyelerde realist bakış açısıyla şahit olduğu olaylardan esinlenerek, yaşadığı dönemin koşullarını da sözcüklere yansıtarak temel söz varlığı için elverişli dil malzemesi sunmuştur. Hikâyelerin söz varlığı üzerine yapılan bu çalışmayla alandaki boşluk giderilmeye çalışılacaktır.

Söz varlığıyla ilgili yapılan araştırmalarda çok çeşitli yöntemlerin kullanıldığı görölmektedir. Emin Erdem Özbek'in "Türkiye'de 'Söz Varlığı' Çalışmaları ve Bunlar Üzerine Genel Bir Değerlendirme" isimli makalesi alanla ilgili yapılan çalışmalarda seçilen yöntemleri bildirmesi açasından yol gösterici olabilir (Özbek, 2015: 23-38). Bu tezde Doğan Aksan'ın *Türkçenin Sözvarlığı* isimli, Türkiye sahasında yazılan belli başlı tek eser olan, kitabında da belirttiği "temel söz varlığı ögeleri"nin tespit edilmesi öngörölmüştür. Murat Özşahin'in "Başkurt Türkçesi Söz Varlığı" isimli doktora tezinde benimsediği tematik kavram alanlarının (Özşahin, 2011: 2) Aksan'ın tanımındaki kavramlarla örtüştüğü görölmüştür. Kavramlar, incelenen metinlerin nitelikleri doğrultusunda bazı değişiklikler yapılarak önce "İsimler" ve "Fiiller" olarak iki ana başlığa ayrılmış, daha sonra "İsimler" kendi içinde çeşitli tematik kategoriler oluşturarak aşağıdaki liste meydana getirilmiştir.

A. İsimler

- a) Evren
- b) Zaman
- c) Madenler, Mineraller ve Kimyasal Maddeler
- d) Hayvanlar
- e) Bitkiler
- f) Vücut Bölümleri, Duyular, Organ ve Hastalıklar
- g) Hayatın Çağları, Cinsiyet, Evlilik, Akraba
- h) Yiyecek, İçecek
- i) Giyim, Süs
- j) Eşya, Malzeme, Araç
- k) Renkler
- l) Sayı ve Ölçü İsimleri
- m) Mekân, Mesken ve Bölümleri
- n) Meslekler, Meşguliyetler
- o) Toplumsal İlişkiler ve Olaylar
- p) Soyut Kavramlar
- q) Düşünce, İrade, Duygu
- r) Değerler, Erdemler, Kusurlar
- s) Özel İsimler

B. Fiiller

Temel söz varlığı içerisinde değerlendirilen “isimler” on dokuz tematik kavram alanına ayrılmış ve her kavram alanının içeriği hakkında tablolardan önce kısa açıklamalarda bulunulmuştur. Çalışma sırasında sözcükler gruplandırılırken herhangi bir sözlük anlamı değil, eserde kullanılan anlamı, yani bağlam esas alınmıştır. “Fiiller” kısmında ise çekimlenmiş, yüklem konumundaki fiiller ele alınmıştır.

Memleket Hikâyeleri'nin söz varlığı incelenmesi için 1919 yılında Semih Lütfi Kitabevinde yayımlanan Arap harfli metin İnkılap Yayınlarının basımıyla karşılaştırılmıştır. İnkılap Yayınlarının yaptığı baskıda orijinal metine sadık kaldığı görüldüğünden tezde bu yayının 2017 baskısı kullanılmıştır. *Gurbet Hikâyeleri*'nin ilk basımı Harf İnkılabından sonra gerçekleştiğinden İnkılap Yayınlarının 2013 baskısı kaynak olarak alınmıştır. Bu çalışmada bu iki eser temel veri kaynağı olarak kullanılarak hikâyeler “Abbyy FineReader 12” programıyla bilgisayar ortamına aktarılmış ve “Word” belgesine dönüştürülmüştür. “Word” belgesine dönüştürülen metinlerin düzeltmeleri yapılarak dizin çıkarmaya elverişli hâle getirilen her hikâyenin tek tek ayrı metin belgeleri oluşturulmuştur. “Cibakaya 2.3” programı kullanılarak belgelerdeki sözcüklerin sıklık dizini çıkarılmıştır. Özel isimler dışında birkaç sözcükten oluşan isimler çalışmanın kapsamı dışında bırakılmıştır. Çıkan sıklık dizinindeki sözcükler önceden karar verilen tematik kavram alanlarına göre seçilip çekim ekleri çıkarılarak yukarıda bahsedilen başlıklara göre tasnif edilmiştir. Her kategori için tüm kitap boyunca geçen kelimelerin hangi hikâyede ne sıklıkla geçtiğini belirten tablolar hazırlanmış, sıklık sayısı yüksek olandan düşük olana doğru sıralanmıştır.

Tabloların yorumlanmasında tüm sözcüklere yer verilmesi mümkün görülmediğinden kavram alanı altındaki sözcük sayısı fazla olanlarda ilk 20, az olanlarda ilk 10 sözcük belirtilmiştir en sık frekans değerine sahip ilk üç hikâyeye ile en düşük üç hikâyenin isimleri anılmıştır. Sözcüklerin bağlamla ilişkisi ayrıca belirtilmiştir. Hikâye kitaplarının kendi içindeki değerlendirilmesinden sonra iki kitabın karşılaştırılması yapılmıştır.

Çalışma beş ana bölümden meydana gelmektedir. Birinci bölüm söz varlığı hakkında literatür araştırmalarını içermektedir. İkinci bölüm Refik Halit'in hayatı, edebî yönü,

eserleri ve hikâyelerinin özetleri gibi alt bölümlerden oluşmaktadır. Üçüncü bölümde hikâyelerin kavram alanlarına ayrılan bölümlerinde bulunan sözcükler ve bunların sıklık dizinlerine yer verilmiştir. Sonuç bölümü hikâye kitaplarının önce kendi içindeki verilerin karşılaştırılmasına sonrasında her iki kitabın sayısal karşılaştırmalarına ayrılmıştır.

BİRİNCİ BÖLÜM

SÖZ VARLIĞI İNCELEMESİ

1.1. Söz

Bir dili ses, şekil (ön ve son ek ve büküm), söz dizimi ve söz varlığı gibi bileşenler oluşturur. Dil, kendisini oluşturan bu bileşenler aracılığıyla iletilerin doğru bir şekilde oluşturulmasını ve aktarılmasını sağlar (Yalçın ve Şengül, 2007: 767).

İnsanoğlunun en önemli özelliklerden biri yaşam alanında iletişimi kuran ve anlatımı gerçekleştiren dil unsurunu kullanabilmesidir. Doğadaki varlıkları ve onların özelliklerini, duyguları, düşünceleri ve eylemleri karşılayan dil sayesinde kültür aktarımı gerçekleşir. Dil değişkenliğini canlılığı ile sürdürür. Bu süreçler, sözcüklerin tarihsel gelişiminde izlenebilir.

Söz, sözlük anlamıyla kelime ve kelime dizisi demektir (www.sozluk.gov.tr, 2019). Anlatımın en küçük temel birimi olan sözcükte anlamlı ses birliği vardır. Bu anlamlı bir veya birden fazla heceden oluşan ses birliği tek başına veya sözcük öbeği olarak bir üst birlik olan söz diziminde yer alarak söz dizimi ögesi olmaktadır.

Türkçede söz diziminde sesler anlamla uyuma girdiği için zamanla değişimi sürdürür. Türkçenin sondan eklemeli yapısı sözcük yapımına oldukça elverişlidir. Fransız dilbilimci André Martinet'in (1908-1999) yaklaşımına göre (Karadüz, 2004: 15) dilin çift eklemliliği hem sayısız iletiyi yani sözü üretir hem de iletileri mantıksal doğrultular ekseninde yapım ve işletme ekleriyle birbirine bağlar. Eklemleme anlam birimi (sözlük birim, biçim birim) ve biçim birimi olarak ikiye ayrılır (Yalçın ve Şengül, 2007: 761).

Bütün dillerde olduğu gibi Türkçede de dili oluşturan değerler içerisinde ilk sırayı sözcük almaktadır. Kısaca sözcük anlamlı ses birlikteliği ve ses öbeğidir. Bu ses birlikteliği bir sözcük ve birkaç sözcükten de oluşabilir. Bu özelliğiyle sözcük Türkçede söz dizimi ögesi olabileceği gibi tek başına da bir söz dizimi olabilir.

Burada anlam birim veya birleşke birim yani söz dizimi ortaya çıkar. Çağdaş dil anlayışında sözcüğün “zihinde bir kavrama karşılık gelmesi, hece ya da hecelerden oluşması, tek başına kullanıldığında anlamlı olması ve anlamlı sözcükler arasında ilişki kurması” gibi dört özelliği vardır (Karababa, 2013: 10).

Söz ve sözcük arasındaki ilişki şöyle açıklanabilir: “Bir dilde bir anlamı (sens) olan tek veya çok heceli ses öbeklerine kelime (mot) deriz: kuş, görmek, umutsuz gibi. Bir dilin bütün kelimeleri birden o dilin kelime dağarcığını (vocabulaire) meydana getirir. Kelimelerin bir düşünceyi bir bütün olarak anlatan düzenli topluluğuna cümle (phrase) adını veririz: Orhan seni evde bekleyecek, gibi. Bir maksadı anlatmak için bir sıra cümleler kullanırız. Buna da söz (discours) deriz. Sözlerle anlamak konuşmak (parler)” (Banguoğlu, 2015: 10).

1.2. Söz Varlığı

Yazılı veya sözlü dille bir düşüncenin veya duygunun ortaya konulmuş durumu olan söz, bir göstergeler dizgesi olan dilin gösteren boyutunu oluşturur. Gösterge “kendi dışında bir şey gösteren her türlü nesne, varlık ya da olgu: özel olarak dilsel bir gösterenle bir gösterilenin birleşmesinden doğan birim”dir (Saussure, 2001: 9). Göstergeler dilin temelini oluşturur. Gösterge bir varlığın veya düşüncenin zihinde anlam kazanması için kodlanan simgelerden (gösterenden) ve bu simgelerin bilinç boyutunda anlam kazanmasından (gösterilenden) oluşur. Simge özelliği taşıyan sözcükler, “objelerin, kişilerin ve olayların kendileri değil, onları hatırlatan soyut sembollerdir” (Gökçe, 2001: 93).

İletilerin anlamlı olmasında anlatıma uygun göstergelerin (sözcüklerin ve sözcük türlerinin) belirlenmesi gerekir. Bir ileti birçok göstergenin bir araya gelmesi ile oluşturulup aktarılabilir; ancak önemli olan anlatıma en uygun dil birimlerinin

seçilmesidir. Sözcüklerin anlatımı karşılması, uyum sağlaması ve anlatıma yön verecek olan sözcük türlerinin yerinde ve işlevine uygun olarak kullanılması gerekmektedir. Bazen yakın anlamlı sözcükler kalıplaşmış anlatımlarda, deyim ve atasözlerinde olduğu gibi, birbirinin yerine kullanılamaz. Söz varlığı içerisinde yer alan sözcük türlerinin doğru kullanımıyla nitelikli iletişim sağlamak mümkündür. Kaynak yani anlatıcı, bu türlerden herhangi birini kullanma gereksinim duyduğu halde kullanmazsa iletişimi eksik kalır. Sadece adlar ve eylemler değil bunlarla beraber ön adlar ve belirteçler de kullanılır. İletilerin anlamlı ve tam hâle getirilmesinde uygun göstergeler seçildikten sonra seçilen göstergeler uygun bir dizgeyle sıralanır (Yalçın ve Şengül, 2007: 762).

Konuşulan dil sayısının beş-altı bin kadar olduğu olasılığından söz edilmektedir. Bu diller arasında, milyonlarca konuşuru olan Çince gibi dillerin yanı sıra konuşur sayısı ancak yüzlerde kalan bazı kabile dilleri de vardır (Altınörs, 2003: 15). Dillerin söz yetisi sayesinde sonsuz sayıda sözcük üretebilir. Düşünme gücünün ürettiği her kavramın ya bir karşılığı vardır ya da buna karşılık üretilmesi olasıdır (Eker, 2003: 87). Bir dildeki sözcük sayısı ne kadar çok olursa olsun günlük konuşmalarda kullanılan sözcük sayısı dört yüz, beş yüzdendir, yazılı ürünlerde ise dört bin, beş binden çok değildir. Bu nedenle bir dilde söz varlığı içerisindeki sözcüklerin ne kadar sıklıkla kullanıldığı çok önemlidir. “Bir metinde yinelenenler egemen izlediği belirlemede çok yardımcı olabilir; hatta kendisine bağlı terimlerin çekirdeğini oluşturur” (Kıran ve Kıran, 2003: 258). Özellikle edebi eserlerin incelenmesinde sözcüklerin kullanım sıklığı yazarın veya şairin üslubuna dair önemli ipuçları verir.

Söz varlığının önemli başka bir durumu ise sözcük ölümüdür. Söz varlığı içerisindeki sözcüklerin bir kısmı çeşitli nedenlerle süreç içerisinde bireyin yaşamında artık yeri kalmadığı için kullanımdan düşer. Ayrıca diller arasındaki ilişkiler de dilin söz varlığını etkiler.

Söz ve söz varlığı birbirinden ayrı kavramlardır. Özbek bu durumu şu şekilde açıklar: “Söz varlığı, dil biliminin leksikoloji dalı içerisinde yer alan bir çalışma alanıdır. Sözcük bilimi (leksikoloji) dalı içerisinde yer alan söz varlığı incelemeleri, dil biliminin özellikle anlam bilgisi gibi diğer alanlarıyla da ilişki içindedir. Söz varlığı

incelemelerinde kullanılan ‘söz’ terimi, doğrudan ‘sözcük’ terimini karşılamaz. ‘Söz’ terimi Türkçe Sözlük’te şöyle tanımlanır: Bir düşünceyi eksiksiz olarak anlatan kelime dizisi, lakırtı, kelim, laf, kavi. Korkmaz’da ise ‘Bir maksadı anlatmak üzere söylenen kelime veya kelimelerden oluşan dizi; toplumsal bir kurum olan dilin kişi tarafından özel olarak kullanılması’ (Korkmaz 1992: 198) şeklinde ifade edilir. Görüldüğü gibi, “söz” tek bir sözcük olabileceği gibi birden fazla sözcükten de meydana gelebilir ve bir düşünceyi, maksadı dile getirir. Türkçe Sözlük’te, ‘kelime’nin karşılıklarından biri olarak verilen ‘söz’ün, dildeki genel kullanımı yansıttığı düşünülebilir” (Özbek, 2015: 24).

Türkçede kelime hazinesi, söz dağarcığı, söz hazinesi, sözcük dağarcığı ya da söz varlığı gibi adlarla anılan bu kavram Batı dillerinde vocabulary (İng.), wortschatz ve wortbestand (Alm.) gibi sözcüklerle karşılanmaktadır. Bir dilin kapsadığı veya bir kimsenin bildiği sözlerin tümünü anlatan bu terimler birbirinden ayrışmamış, kimi zaman bir terim her ikisini birden karşılayabildiği gibi, kimi zaman yalnız birini anlatacak şekilde kullanılmıştır (Karababa, 2013: 13). Yine bu terimler değişik kaynaklarda şöyle tanımlanmıştır:

Söz varlığı: “Bir dildeki sözlerin bütünü, söz hazinesi, sözcük hazinesi, vokabüler, kelime hazinesi” (TDK, 2005: 1807). “Bir dilin söz varlığı denilince, yalnızca o dilin sözcüklerini değil, deyimlerin, kalıp sözlerin, kalıplamış sözlerin, atasözlerinin, terimlerin ve çeşitli anlatım kalıplarının oluşturduğu bütünü anlıyoruz” (Aksan, 1996: 7). “Söz varlığı bir dildeki sözcüklerin bütünü olarak değil bir kişinin sahip olmuş olduğu söz varlığıdır” (Günay 2007: 29-30). “Sözcükçe toplumsal bir durum; söz varlığının bireysel dil kullanımınıdır. Bir dildeki sözcüklerin, bir bilgi dalına ait terimlerin, bir sözlükteki sözcüklerin, bir kimsenin, yazarın ve edebiyatçının kullandığı sözcüklerin tümüdür” (Çotuksöken, 1992: 171). “Söz varlığı: Bir bireyin kullandığı ya da bir bütüncede yer alan sözcüklerin tümüdür” (Vardar, 2002: 182). Söz varlığı, bir dildeki sözcüklerle birlikte, terimleri, deyimleri, atasözlerini, kalıp sözleri, kalıplaşmış sözleri kapsar (Aksan, 1996: 26). Yapılan bir tez çalışmasında ise söz varlığı “bir dilin, sözlerinin bütünü ve bir kimsenin bildiği, kullandığı sözlerin bütünü” olarak kabul edilmiştir (Karababa, 2013: 1).

“Söz dağarcığı, bir dilde kullanılan veya bir kimsenin bildiği, kullandığı sözlerin bütünü, söz varlığı, vokabüler, kelime hazinesi” (TDK, 2005: 1805). “Bir bireyin kullandığı ya da bir bütünce de yer alan sözcüklerin tümü” (Vardar, 1980: 134). “Bir dilin bütün kelimeleri, bir kişinin veya bir topluluğun söz dağarcığında yer alan kelimeler toplamı” (Korkmaz, 1992: 100). Kelime hazinesinin tam karşılığı olarak söz varlığı, kullanılmıştır (TDK, 2005: 1130).

Söz varlığının üslupla yakın bir bağlantısı vardır: “Söz varlığı, bir dile veya bir kişiye ait kelimelerin tümü olarak adlandırılır. Her şair ve yazarın kendine ait bir söz varlığı vardır. Şairler ve yazarlar sahip oldukları bu sözvarlıklarını kendilerine has bir üslupla yansıtırlar” (Özcan, 2018: iii). Çalışmaya konu olan Refik Halit Karay’ın hikâyelerinde kullandığı sözler için de bu nedenle söz varlığı terimi kullanılmıştır. Temel söz varlığının yanında yabancı dillerden alınma sözcükler, çeviri sözcükler, tekrar öbekleri, pekiştirmeler, kalıplaşmış sözler, terimler, deyimler, atasözleri, kalıp sözler, tabu olan yasak ifadeler ve argo söz varlığı içerisinde yer almaktadır.

1.3. Söz Varlığının Dil Bilgisi İçindeki Yeri

Türkçenin ses dizgesi, ek yapımı-işletimi, söz varlığı ve söz dizimi vardır. Söz varlığı olmadan ses, şekil ve söz dizimi olamaz. Dilbilgisi çalışmaları söz varlığı üzerinden gerçekleşir.

Türkiye Türkçesi dilbilgisi çalışmalarında değişik konularda söz varlığı irdelenmiştir. Söz varlığındaki değişimler ve anlam olayları (Atmaca, 2011: Önsöz), söz varlığında eşgösterenlilik ve çok anlamlılık gibi daha çok dil bilgisinin anlam bilgisi başlığı altında söz varlığı yer alır (Atmaca, 2013: 121). Yine söz varlığı dil bilgisinin köken bilgisi, öge olma özelliğinden dolayı söz dizimi, bazen türetmeden dolayı şekil bilgisi, anlam değişikliğinden dolayı ses bilgisi başlıkları altında da yer alır. Ayrıca söz varlığı ağız ve lehçe bilgisinin de konusudur (Aksan, 1996: I-II). Hatta karşılaştırmalı dilbilgisinin de konusu söz varlığıdır (Yılmaz, 2012: 780). Kısacası dil bilgisinin konusu doğal ve temel malzemesi olan söz varlığına dayanır.

Bireyler arasındaki iletişimde söz varlığının öneminden dolayı dilbilgisi çalışmalarında da söz varlığı ayrı bir yere sahiptir. Ses, yazı ve anlam beyinde saklanır. Buna da zihinsel sözlük denir (Göçer, 2009: 1027). Dilbilgisi işte bu sözlüğü inceler.

1.4. Söz Varlığının Ögeleri

Söz varlığının ögelerinin tespitinden önce genel söz varlığının unsurlarını belirlemek yerinde olacaktır. Karşılaşıldığında anlamı kavrayabilen birçok sözcük konuşurken ya da yazarken kullanılmaz. Tanık olunan ya da yaşanan, gerçekte birbirinden bağımsız birçok olay ve durum aktarılırken kullanılan sözcüklerin ortak olması kişisel tercihin bir sonucudur. Bu noktada kişisel tercihi belirleyen husus, sözcüklerin bellekte hangi önceliklerle depolandığı olabilir (Karadağ, 2005: 21). “Üretici kelime hazinesi, bilgiyi aktarma sürecinde kullanılmaktadır. Dil edinimi sürecinde üretici kelime hazinesini oluşturan kelimeler, okuma ve dinleme yoluyla yapılandırılmaktadır” (Onan, 2016: 26). “Zihinde oluşan anlamın aktarılmasında en uygun kelime seçilir. Bu seçimde, kelimenin kodlanmasında belleğin kullandığı ipuçları önemlidir. Güçlü ipuçları ile kodlanan kelimeler, rahatlıkla konuşmada ya da yazmada ortaya çıkarken, ipuçları daha zayıf olan kelimeleri okumada ya da dinlemede tanıyabiliriz. İpuçlarının tamamen kaybolması durumunda ise kelimenin unutulmuş olması muhtemeldir” (Karadağ, 2005: 22). Bir sözcüğün, “konuşma ve yazma sürecinde kullanılabilmesi için alıcı kelime hazinesinde refleksif kullanım düzeyine, bir başka ifadeyle farkındalık düzeyine ulaşmış olması gerekir” (Onan, 2016: 26).

Söz varlığının unsurları “temel söz varlığı, yabancı sözcükler, deyimler, atasözleri, ilişki sözleri (kalıp sözler), kalıplaşmış sözler, terimler ve çeviri sözcükler” olarak saptanmıştır. Temel söz varlığı (basic vocabulary) çekirdek sözcükler kalıt sözcükler olarak da bilinir. İnsan odak olarak alındığında uyumak gibi fiiller, organ adları, akraba adları, sayı adları, su, toprak ve oruç gibi maddi ve manevi kültürü yansıtan sözcükler akla gelir. Yabancı sözcükler, yabancı dillerden alınan ve dilin ses kurallarına uydurulmuş ve yabancı olduğu hissedilmeyen duvar (<Far. dîvar), ortanca (<Holl. hortensia) gibi sözcüklerdir. Deyimler, dilin anlatım gücünü benzetmeye,

nükteye olan eğilimini gösterir. Deyimler nesilden nesle pek az değişiklikle aktarılır ve yeniden türetilir. Eski Anadolu Türkçesindeki “ögini (ussunı) başuna der”, “aklını başına der” şeklinde bugün devam eder. Atasözleri, bir toplumun hafızasıdır, dünya görüşüdür. Atasözleri de deyimler gibi sürecini devam ettirir. Türkçenin uzaklaşan lehçeleri arasındaki benzerlikler atasözlerinde devam etmektedir. Örneğin Kazak Türkçesindeki “Külme dosuna, keler basına.” atasözü “Gülme dostuna gelir başına.” şekline çok benzemektedir. Bir de yerel olanları vardır. Örneğin Isparta ağzında karın doymadan sevginin olamayacağını dile getiren “Seviş gevişten gelir.” atasözü gibi olanları vardır. İlişki sözleri (kalıp sözler), toplum içerisinde bireylerarası âdet olan ifadelerdir. Örneğin yeni ev alana “güle güle oturun” demek gibi. Kalıplaşmış sözler, ünlü kişilerin belli durumlarda söylediği sözlerin kalıplaşıp yaygınlaşmasıyla olmuştur. Örneğin Sinoplu Diogenes’in “Gölge etme başka ihsan istemez” sözü gibi. Terimler, her bilim dalına ait kavramların oluşturduğu terimler vardır. Örneğin “bakteri (Fr. bactérie “tek hücreli canlı” <E. Yun. baktērion)” gibi (Aksan, 1996: 26-36).

1.5. Söz Varlığında Araştırmalarında Sıklık Dizini

Dilbilimde bir metinde veya sözlü konuşmada aynı birimin gerçekleşme sayısı olarak tanımlanır (Aydın, 2007: 118). Sıklık, bir dilin sözcüklerinin diğer sözcüklere oranla daha çok ya da daha az kullanılması demektir (Aksan, 2003: 20).

Sıklık çalışmalarıyla söz varlığında kullanım sırası yüksek olan kelimeler belirlenebilir. Söz varlığındaki yabancı ögelerin oranı, bu oranlarla doğru orantılı olarak tarih boyunca etkilediği diller ve gelişim süreci sıklık çalışmalarıyla ortaya çıkar. Dil kullanıcılarının düşünce, duygu ve kültür dünyalarının zenginliği ve gelişimine kelime sıklığı çalışmalarıyla vâkıf olunabilir. Edebi eserlerin söz varlığına dayalı sıklık çalışmaları metnin konusu, yazarın söz varlığını ve kavram dünyasını yansıtan anahtar kelimeleri ortaya çıkarması açısından dikkate değerdir. Edebî eserde kullanım sıklığı çok olan kelimeler; sanatçının dilinin sınırlarını, eğitim durumunu, kültürünü, dünya görüşünü yansıtır.

Uluslararası bağlamda sözcük sıklığı üzerine yapılan ilk çalışmalar İngilizce, Almanca üzerine Thonrdike, E. L., & Lorge, I., 1944, *The Teacher's Word Book of 30.000 Words*. New York: Teachers Collage, Columbia University, Bureau of Publications. [El ile] (Göz, 2003:I); b.) Kucear, H., & Francis, W. N., 1967, *Computational Analysis of Present Day American English*. Providence, RI: Brown University Press [Bilgisayar destekli] yapılmıştır (Göz, 2003: I). Daha sonra Mr. Bridge, Türkçe için ilk sıklık çalışmasını yapmıştır. Joe. E. Pierce, İlyas Göz, Ömer Harit, Musa Çiftçi, M. Haluk Akıncı, Hikmet Koçak, Celal Demir, Altan Avkapan da sözcük sıklığı üzerine çalışma yapan kişilerdendir. Bu amaçla alanda Türkiye sahasında yapılan çalışmalardan biri de Gökhan Ölker'in 2011 yılında hazırladığı *Yazılı Türkçenin Kelime Sıklığı Sözlüğü*'dür. Bu alanda yapılan son çalışma Belgin Tezcan Aksu ve Eşref Adalı tarafından hazırlanan 2018 yılımda ilk basımı yapılan *Çağdaş Türkçenin Sıklık Sözlüğü* isimli eserdir.

Sözcük sıklığı çalışmaları çeşitli amaçlarla yapılabilir ve faydaları şöyle sıralanabilir:

“a.) Bir yabancı dili öğrenmeye başlayanlara ve ilköğretim öğrencilerine başlangıç aşamasında hangi sözcüklerin verileceğinin tespitine imkân verir.

b.) Sözlük hazırlanırken sözcüklerin anlamlandırılmasında hangi anlamın ön plana alınacağını ortaya koyar.

c.) Geniş tabanlı bu çalışmada en çok kullanılan sözcükler ortaya çıkar ki bu da temel söz varlığını oluşturur.

d.) Art zamanlı bir çalışma yapılırsa kelimeler bazında dilin geçirmiş olduğu değişim ortaya konur.

e.) Sözcüklerden hareketle dilin kullanıcılarında meydana gelen kültür değişimini ortaya koyar.

f.) Dildeki yabancı sözcük oranlarını göstererek dilin gelişim süreci hakkında bilgi verir.

g.) Stilistik çalışmalarda ayrıntılı veri sağlanmasına yarar.

h.) Metin analizleri daha sağlıklı yapılır ve yorumlar daha derinlemesine olur” (Ölker, 2011:16)

Dolunay'a göre “Sıklık çalışmalarını esas olarak ikiye ayırmak mümkündür: 1. Art zamanlı (tarihî, diyakronik) sıklık çalışmaları, 2. Eş zamanlı (senkronik) sıklık

çalışmaları. Bunlardan birincisi olan art zamanlı sıklık çalışmaları daha çok Türkçe öğretiminin tarihini ilgilendirmekle birlikte, elde edilen veriler ve ulaşılan sonuçlar eşzamanlı sıklık çalışmalarıyla karşılaştırmalar yapılmasına imkân sağlamaktadır. Eş zamanlı sıklık çalışmaları ise mevcut durumu tasvir etmekte, analiz edilen veriler ve ulaşılan sonuçlar yardımıyla da birtakım teklif ve tavsiyelerde bulunmaktadır.” (Dolunay, 2012: 83).

İKİNCİ BÖLÜM

REFİK HALİT KARAY

Bu bölüm Refik Halit Karay'ın hayatı, edebi kişiliği, üslubu ve eserleri hakkında genel bilgiler içermektedir. Şerif Aktaş'ın *Refik Halit Karay* isimli eseri temel kaynak olarak kullanılmıştır (Aktaş, 2004: 416)

2.1. Hayatı

Refik Halit Karay, 15 Mart 1888'de İstanbul'un Beylerbeyi semtinde doğmuştur. Babası Mehmet Halit'tir, Mehmet Halit Bey, Abdülmecit döneminden önce Mudurnu'dan İstanbul'a yerleşen bir aileye mensuptur. Yazarın doğduğu yıllarda babası maliye baş veznedarı olarak çalışmaktadır (Engin, 1997: 41). Mehmet Halit, Mevlevî tarikatına mensup, ibadetle meşgul olduğu kadar sosyal yaşantısıyla da aktif bir şahsiyettir. Ata binen, yüzen, bahçe işleriyle uğraşan Mehmet Halit, İstanbul'un en zarif giyinen beyleri arasında gösterilir (Ebcioğlu, 1943: 3).

Refik Halit'in annesi Nefise Ruhsar Hanım, Kırım Hanlığı'nın yıkılmasından sonra İstanbul'a yerleşen, İstanbul'da halk arasında "Tatarhan Sultanlar" denilen sülaleye mensuptur (Engin, 1997: 41). Karay'ın dayısı İhsan Bey, okumaya ve eğitime meraklı biri olduğu için yazarın evde başlayan eğitiminde ilk öğretmeni olmuştur (Aktaş, 2004: 16).

Refik Halit'in bir kız ve iki erkek kardeşi vardır. En büyük kardeşi Hakkı Halit Bey, Paris'te Sorbon Üniversitesinde kimya eğitimi almış, İstanbul'a döndüğünde darphane müdürü olmuştur. Diğer kardeşi Niyazi Bey ise maliyede babasının yardımcılığını yapmıştır. Kız kardeşi Münire Hanım, Sultan Hamit'in başkâtibi Hasip Efendi'nin gelinidir. Kocasını mabeyin kâtiplerinden Emin Bey'dir (Ebcioğlu,

1943: 4). Refik Halit'in aile bireylerinin yüksek mevkilere gelmiş kişiler olması ve Beylerbeyi semtinde bulunması, yazarın yetişmesi açısından olumlu etki yapmıştır. Çünkü Beylerbeyi semti kültür seviyesi yüksek ailelerin, sanatçıların, ilim adamlarının ve devlet ileri gelenlerinin toplandığı bir muhittir (Ebcioğlu, 1943: 4). Refik Halit iki yaşındayken ailesi, Erenköy'de bir köşk satın alarak Beylerbeyi'nden Erenköy'e taşınmıştır. Yazar, çocukluk ve gençlik yıllarını yazları Erenköy, kışları ise Şehzadebaşı ve Beyazıt semtlerinde geçirmiştir (Ekiz, 1984: 11-12).

Yazarın şahsiyetinin teşekkülünde önemli etkenler rol oynamıştır. Bunlardan bazıları şöyle sıralanabilir: Doğup büyüdüğü çevredeki insanlar ile babasının açık görüşlü olması, devrin siyaset adamlarıyla yakın ilişkileri, kardeşlerinin resmi ve maddi imkânlarla sahip olması, diğer aile bireylerinin eğitimleri ve sosyal durumlarının getirdiği avantajlar (Aktaş, 2004: 16).

İlköğrenimine evde başlayan Refik Halit, kışları Vezneciler'de Şemsü'l-Maarif Mektebi, yazları ise yarı resmî Mekteb-i Latif olan Göztepe ile Erenköy arasında bulunan Taş Mektepte devam etmiştir (Aktaş, 2004: 17). Bu okullardaki eğitim karmadır (Karay, 2009: 131).

Yazar 1901 yılında o zamanlardaki adı Mekteb-i Sultani olan Galatasaray Lisesine yatılı olarak verilmiştir. Okulu, on sekiz yaşında bir kızgınlık neticesi bırakmak istemiştir. Babası onun bu isteğini hukuk fakültesini kazanması şartıyla kabul etmiştir. Refik Halit babasına verdiği sözden dolayı derslerine çok çalışarak lise bitirme sınavlarını geçmiş ve hukuk fakültesi giriş sınavını kazanmıştır. Böylece 1907 yılında Galatasaray Lisesini bırakıp üniversiteye başlamıştır (Aktaş, 2004: 19).

Refik Halit hukuk eğitimine devam ederken Maliye Nezâreti Devâir-i Merkeziyye Kalemünde kâtiplik görevine başlamıştır. Meşrutiyetin ilan edildiği 1908 yılında ikinci sınıfta okurken hem okulu hem de memurluğu bırakmıştır. Kardeşinin yardımıyla *Servet-i Fünûn* matbaasına giren yazar önce çevirmenlik daha sonra muhabirlik ve düzeltme işleri yaparak gazeteciliğin her aşamasını öğrenmiştir (Ebcioğlu, 1943: 18-19). Bu sıralarda ilk hikâyesi olan "Ayşe'nin Talihi" *Muhit* dergisinde yayınlanmıştır (1909).

Servet-i Fünûn'da hiçbir ücret almadan çalışan Refik Halit, 1909 yılında *Tercüman-ı Hakikat* gazetesine maaşlı olarak geçerek çevirmen ve yazar olarak çalışmaya başlar. Bu gazetede makaleleri yayınlanınca yazar *Son Havadis* isimli gazeteyi kurar fakat iyi yönetilmediği için on beş sayı sonunda gazete kapanır (Aktaş, 2004: 22).

1909'da "Fecr-i Atî" topluluğuna katılan yazarın, çoğu Galatasaray Lisesinden olan arkadaşlarıyla birlikte imzaladığı beyanname *Servet-i Fünûn*'da yayınlanır. Yazdığı bir makalenin yayınlanmaması sonucu Refik Halit ve Yakup Kadri topluluktan ayrılır. Kısa bir süre sonra dergi yönetimin değişmesiyle iki yazar tekrar "Fecr-i Atî"ye dâhil olur. Bu sırada *Kalem* adlı mizah dergisinde "Kirpi" takma adıyla başladığı mizah yazılarına daha sonra *Cem*'de başyazar olarak devam eder. Bu dergideki yazıları *Kirpi'nin Dedikleri* isimli kitapta toplanan, okuyucularda büyük bir beğeni ve merak uyandıran yazar, *Cem*'den ayrıldıktan sonra mizaha *Şehrah*'ta devam eder.

Refik Halit, mizah yazılarında İttihat ve Terakki mensupları ile alay ettiği için cemiyet yöneticileri tarafından muhalif olarak görülmeye başlar. İttihat ve Terakkicilerin kendilerinden olmayanlara karşı takındığı tavır Refik Halit'i 21 Kasım 1911 yılında kurulan Hürriyet ve İtilaf Fırkasına yaklaştırır (Aktaş, 2004: 37).

Servet-i Fünûn'un sahibi Ahmet İhsan Bey, Beyoğlu Belediyesi Müdürü olunca Refik Halit'i başkâtipliğine getirir, fakat yazar bu görevi uzun süre yapmaz. Hürriyet ve İtilaf Fırkası 1912 yılında iktidara gelince yazar bu siyasi değişiklikten faydalanmayı tercih etmeyip Erenköy'deki evinde edebi eserler okuyarak vakit geçirmeyi tercih eder (Aktaş, 2004: 38).

İttihat ve Terakki Fırkası 23 Ocak 1913'te "Bab-ı Âli" baskını olarak da bilinen askeri darbe ile yönetimi tekrar ele almıştır. Sadrazam Şevket Paşa'nın suikasta uğrayarak öldürülmesi neticesinde yönetim baskı ve tedbirlerini artırır. Suikastla ilgili kişiler idam edilir, muhalif görülenler de Sinop Kalesi'ne sürgüne gönderilir. Bu bağlamda yazılarıyla İttihat ve Terakki'nin düşmanlığını kazanan Refik Halit de 1913'te Sinop'a sürgün edilenler arasındadır.

Refik Halit, Sinop'ta kendisi gibi sürgün olan Celal Paşa'nın kızıyla nikâhlanır. Celal Paşa affedilince ailesiyle birlikte İstanbul'a dönünce kızı Nazıma Hanım ailesinden gizli olarak Ankara'ya gelir ve yazarla evlenir (Aktaş, 2004: 41). Refik Halit, 1918 yılına kadar devam eden sürgününü sırayla Sinop, Çorum, Ankara ve Bilecik şehirlerinde geçirmiştir.

Bilecik'te iken *Türk Yurdu*'nda yayınlanmak üzere kendisinden bir hikâye istenmesi üzerine yazar "Boz Eşek" isimli hikâyeyi gönderir. Bu hikâye Ziya Gökalp'in dikkatini çeker ve Gökalp, karısının doğumu için on günlük izinle gelen yazarın İstanbul'da kalmasını sağlar (Karay, 2015: 36).

Refik Halit İstanbul'a dönünce Ömer Seyfettin vasıtasıyla *Yeni Mecmuada* yazmaya başlar (Alangu, 1968: 367). Bu sırada maddi zorluklar baş gösterince kısa bir süre Robert Kolejinde Türkçe öğretmenliği görevi yapar (Karaer, 1998: 52). Aynı zamanda *Vakit*, *Tasvir-i Efkâr*, *Zaman* gibi gazetelerde makaleler yazar.

Mütareke döneminde *Yeni Mecmuanın* yayın faaliyetleri durdurulur. Yazar *Zaman*'da yayınladığı üç makalede ülkenin geldiği durumun müsebbiplerini eleştirir, bundan sonra gelecek idarecilere karşı halkı uyanık olmaya davet eder (Karay, 1941: 56-66). Ülke sorunlarına değinilen yazılar halk tarafından ilgiyle karşılanır ve gazetenin ücreti artar. İlerleyen süreçte Refik Halit, Hürriyet ve İtilaf Fırkasının resmi yayın organı gibi faaliyet gösteren *Sabah* gazetesinin başyazarı olarak yazılarına devam eder.

Hürriyet ve İtilaf Fırkası yönetime gelince Refik Halit, 1919'da Posta Telgraf Umum Müdürlüğüne getirilir. Altı ay süren bu görevden sonra *Alemdar* ve *Peyam-ı Sabah* gazetelerinde yazar. Yazarın geçim sıkıntısını gidermek için 1922'de kurduğu *Aydede* adlı mizah gazetesi, Padişahın bile severek okuduğu bir gazete hâline gelerek amacına ulaşır (Aktaş, 2004: 48).

Kurtuluş Savaşı aleyhindeki yazı ve davranışlarından dolayı adı "Yüz ellilikler" listesine eklenir. Tutuklanacağını öğrenen yazar 9 Kasım 1922 tarihinde eşi ve oğluyla İstanbul'dan ayrılır. Sürgün yıllarını Beyrut'ta ve Halep'te geçirirken (1922-

1938) bu süre içinde geçim sıkıntısını İstanbul'daki ağabeylerinin yardımı ile giderir. Halep'te çıkan *Doğru Yol* (1924) ve *Vahdet* (1928) gazetelerinin yöneticiliğini yapmaya başlayınca maddi durumu düzelir (Aktaş 2004: 52). *Deli, Bir İçim Su, Bir Avuç Saçma, Yezidin Kızı* gibi eserler yazarın bu döneminde teşekkül etmiştir.

Refik Halit'in, Hatay'ın anavatana katılmasıyla ilgili faaliyetleri onun affedilmesinde büyük rol oynamıştır. Aynı zamanda Yakup Kadri'nin *Gençlik ve Edebiyat Hatıraları*'nda yer verdiğine göre; Atatürk, Karay'ın *Deli* isimli komedi unsurları içeren kitabını okur, çok beğenir, yazarın yurda döndürülmesi için gerekenlerin yapılmasını emreder (Karaosmanoğlu, 2015: 72-73). Böylece yazarın ülkeye dönmesinin yolu açılır.

Af kanununun çıkmasıyla 1938 yılı 17 Temmuz'da ülkeye dönen yazar tekrar gazeteciliğe başlar. *Tan* gazetesinde ve başka gazetelerde romanlar, fıkralar yayımlar; kısa bir dönem *Aydede* dergisini 1948-1949 yılları arasında yeniden çıkarır ancak artık siyasi olaylarla alâkasını kesmiştir. Refik Halit 1965 yılında girdiği ameliyattan sağ çıkamayarak İstanbul'da hayata veda eder.

2.2. Edebî Yönü ve Üslubu

Refik Halit, Türk edebiyatının birçok alanında eser vermiş velut bir yazardır. Yazın hayatına gazetecilikle başlayıp, hiciv, hikâye, tiyatro ve roman türlerinde de eserler vermiştir.

Refik Halit'in yeniliklere açık bir aile ortamında yetişmesi, Galatasaray Lisesinde Fransızca eğitim alması edebi şahsiyetinin teşekkülünde büyük rol oynamıştır. Yazar lise yıllarında Edebiyatı Cedide yazarlarını ve Fransız Edebiyatına ait eserleri okurken Divan ve Tanzimat edebiyatına karşı oldukça ilgisizdir (Ünaydın, 1972: 231). Bu açıdan Yakup Kadri'nin şu ifadeleri yazarın edebi zevkine dair önemli ipuçları verir:

“Refik Halit'in bütün hamule-i edebiyesi Maupassant'ın romanlarından ibarettir. Loti ile hiçbir münasebeti yoktur. Çünkü onu tanımaz ve sevmez bile. O zaten Fransız ve

Osmanlı üdebası içinde hiç kimseyi sevmez. Onun için sadece bir Maupassant mevcuttur. Hugo'yu adi, Musse'yi budala bulur. Daudet'ten çekinir, Zola'dan iğrenir, Goncourtlar'dan nefret eder, bilhassa Goncourtlar'a karşı pek kindardır. Çünkü, çünkü... Goncourtlar Maupassant'ın aleyhine yazmışlardır” (Karaosmanoğlu, 1909: 51).

Maupassant'ın etkileriyle Refik Halit'in hikâyeleri realist çizgiye yaklaşmıştır. Onun hikâyeleri serim, düğüm ve çözüm aşamalarından geçip olay, zaman, mekân, kişi tasvirleriyle sağlam bir temele oturtulur. Yazarın tarih ve coğrafya eserlerini ilgiyle okuması yer ve mekân tasvirlerinde gerçekliğe ulaşmasına yardımcı olmuştur (Aktaş, 2004: 33). Refik Halit'in öykülerinin geçtiği mekânlar ve bunları okuyucuya yansıtış biçimi konusunda Osman Nuri Ekiz de; “ onun yer ile insan ruhu arasında kurduğu köklü ilişki, edebiyatımızda benzerine rastlanmayacak bir mükemmelliğin ifadesidir” değerlendirmesini yapar (Ekiz, 1984: 60).

Refik Halit'in hikâyelerinin en önemli özelliği sade Türkçe, yani günlük konuşma dili ile yazılmış olmasıdır. Yeni Lisan hareketinin “terkipleri bırakın” çağrısından önce yazdığı ilk hikâyesi olan Ayşe'nin Talihi'nden itibaren günlük konuşma dilini kullanmaktadır. Buna paralel olarak *Boz Eşek* hikâyesi sayesinde Ziya Gökalp ve Ömer Seyfettin O'nun “Türkçeyi en iyi kullanan yazar” olduğu kanaatinde birleşir (Alangu, 1968: 367). O konuşma dilini eserlerinde ustalıkla yansıtıırken ağız taklitlerinden ve kaba sözcüklerden uzak durmuştur. Yine Nihat Sami Banarlı, Refik Halit'in üslubunu şu sözlerle ifade eder:

“Refik Halid kullandığı lisanı, onun en saf en gerçek kaynağından almış; ana dilimizin en güzel konuşulduğu yurt, ev, aile Türkçesini kullanmış ve İstanbul ağzı ile bütünlenip güzelleşen böyle bir Türkçeyi, kendi sanatkâr ruhunun kıymetleriyle birleştirerek meydana zengin, akıcı ve bilhassa her türlü yapmacıklardan uzak, pürüzsüz bir sanat ve bir terennüm lisanı koymuştur” (Banarlı, 1971: 1206).

Refik Halit'in üslubu üzerine yukarıdaki değerlendirmelerden başka birçok yazar ve araştırmacı tarafından da değerlendirme yapılmıştır. Yazarın üslup hakkındaki görüşleri ise şöyledir:

“Lisan bir kiler ve mutfaktır; yazı yazmak reçel kaynatma usulündeki kaidelere riayettir; reçel eserinizdir; fikir o reçeldeki hassadır. Peki üslup nedir; çilek sepetidir; reçelin lezzeti, manzarası, bilhassa tanelerini seçme, iri, pürüzsüz, diri, iyi istifli olmasıdır. Sepetten seçiş, işte üslup... Rastgele, yaralı, bereli, ezik, geçkin, mayhoş olanları, yarı ayıklayarak, kum, kir içinde şekere atı atıvermek... Bu üslupsuzluktur. Onun içindir ki üslubun teşbihsiz tarifi şudur: Bir muharririn fikrini anlatmak için lisanı mevcut vasıtalardan istifade ederken kaideye riayet şartıyla kelimeleri seçiş ve o lisanı ihtimamla kullanış tarzı.

Sarf nahiv kaidelerini alt üst etmeden yapılabilecek marifet ancak bu, kelime seçimi ve lisanın yerinde kullanılması olabilir. İstidat, gayret, emek, hususiyet, orijinalite hep bu noktada toplanır.” (Karay, 1939: 141).

Bütün bu değerlendirmeler ışığında kelime seçimindeki hassasiyeti dile getirilen yazarın eserlerinin söz varlığının incelenmesi değerlendirmelerin somut verilerle ortaya konulmasını sağlayacaktır.

2.3. Eserleri

Hikâye

Memleket Hikâyeleri (1919), *Gurbet Hikâyeleri* (1940).

Roman

İstanbul'un Bir Yüzü (1920), *Yezid'in Kızı* (1939), *Çete* (1939), *Sürgün* (1941), *Anahtar* (1947), *Bu Bizim Hayatımız* (1950), *Nilgün* (1950-1952), *Yer Altında Dünya Var* (1953), *Dişi Örümcek* (1953), *Bugünün Saraylısı* (1954), *2000 Yılın Sevgilisi* (1954), *İki Cisimli Kadın* (1955), *Kadınlar Tekkesi* (1956), *Karlı Dağdaki Ateş*

(1956), *Dört Yapraklı Yonca* (1957), *Sonuncu Kadeh* (1965), *Yerini Seven Fidan* (1977), *Ayın Ondördü* (1980), *Ekmek Elden Su Gölden* (1980), *Yüzen Bahçe* (1981).

Mizah ve Hiciv

Deli (1929), *Sakın Aldanma İnanma Kanma* (1915), *Kirpinin Dedikleri* (1918), *Ago Paşa'nın Hatıratı* (1918), *Ay Peşinde* (1922), *Tanıdıklarım* (1922), *Guguklu Saat* (1925).

Hatıra

Minelbab İlelmihrab (1946), *Bir Ömür Boyunca* (1980).

Kronik

Bir Avuç Saçma (1939), *Bir içim Su* (1931), *İlk Adım* (1941), *Üç Nesil-Üç Hayat* (1943), *Makyajlı Kadın* (1943), *Tanrı'ya Şikâyet* (1944).

Tiyatro

Deli (1939), *Tiryaki Hasan Paşa ve Kanije Müdafası* (Basılmamış),

2.4. Hikâye Özetleri

Okuyucunun hikâyeler hakkında fikir sahibi olabilmesi amacıyla bu hikâyelerin kısa özetlerine yer verilmiştir.

2.4.1. Memleket Hikâyeleri

İlk basımı 1919 yılında gerçekleşen hikâye kitabında 14 hikâye yer almaktaydı. En son 1946 yılında “Garaz”ın da eklenmesiyle mevcut durumda 18 hikâyeden oluşmaktadır. Bir röportajında Anadolu’yu İstanbullu bir gencin gözünden yazdığını belirten yazarın, bu kitapta yer alan hikâyelerindeki anlatıcı üçüncü tekil şahıstır (Taner, 1975: sy). O olayların dışardan gördüğü kadarını anlatır, görülmeyenleri de sezdirme yoluyla bildirir. Bu hikâyede işlenen konular genellikle sosyal içeriklidir. Kasaba ve köy yaşamı, devlet memurlarının sorumsuz davranışları İstanbul’un kenar semtlerinde yaşayan insanların hayatı, savaş ortamında halkın ve işgalcilerin durumları, dinî inanışlarla ilgili halkın durumları işlenen konulardandır.

2.4.1.1.Yatık Emine

“Düşmüş bir kadın”ın zorunlu ikâmeti sonucunda açlıktan ölmesine varan olayların anlatıldığı bu hikâyede “uygunsuz takımından” Yatık Emine lakaplı Emine ahlakının düzelmesi için Ankara’nın merkezinden ilçeye kaymakamlık emrine gönderilir. Jandarma bölük komutanlığı Emine’nin gönderildiği kasabada genel ahlakın bozulmaması için gerekli tedbirlerin alınması için görevlendirilir. Kasabada hiç kimse Emine’ye ev vermek istemez ancak kadın, erkek; memur, âmir herkes bu kadının neye benzediğini, erkekleri nasıl yoldan çıkardığını merak etmektedir. Emine önce hapisanede ikamet ettirilir, sonra hademenin yerine çalıştırılmak üzere hastaneye geçirilir. Çalışanların kıskançlıkları yüzünden buradan atılan Emine güç bela bir eve yerleştirilir. Halktan yardım görmeyen ve ihtiyaç içinde kalan kadına hastanede tanıştığı Gürcü Server isimli asker yiyecek ve eşya getirmeye başlar. Kasabanın erkekleri Server’i komutana şikâyet edince Server uzak bir göreve gönderilir. Emine yine açlıkla karşı karşıya gelir. Kasaba halkı Emine’ye yardım etmedikleri gibi komutanın verdiği yardımı da engellerler. Havanın çok soğuk olduğu bir gece Emine’den istifade etmek isteyen hastane çalışanlarından iki erkek, kadının evine gelip kapıyı kırarak içeri girdiklerinde kadın açlıktan ve soğuktan öleli çok olmuştur.

2.4.1.2. Şeftali Bahçeleri

Taşrada çalışan memurların içinde bulunduğu keyifçilik ve tembelliğin anlatıldığı bu hikâyede İstanbul’dan Anadolu’nun bir kasabasına yazı işleri müdür olarak -bir nevi sürgün- gönderilen Âgah Bey, bu kasabada büyük hizmetler görmek, ıslahat, teşkilat ve imarat gibi ideallerle çalışma arzusundadır. Kasabaya geldiğinde dairede hiç kimseyi bulamaz, sokaklarda da yaşlı kadınlardan başka kimse de yoktur. Ertesi gün memurlar erkenden eşeklere binerek ırmak kenarındaki mesire yerlerine gitmek üzere hazırlanırlar. Diğer âmirler de Âgah Bey’e kendileri ile gelmesini, bu memlekette yapacak çok işin olmadığını, bir kez gelince kendisinin de alışacağını söyleyerek zorla yanlarında gelmeye ikna ederler. Âgah Bey şeftali kokuları içindeki mesire yerine, lezzetli yemeklere çok çabuk alışır. Büyük ideallerle geldiği kasabada diğer memurlar gibi keyfine hizmet etmekten başka bir amacı kalmaz.

2.4.1.3. Koca Öküz

Hacı Mustafa Ağa, zamanında İstanbul'da jandarma olarak çalışmış, Hacca gitmiş, nüfuzlu insanlarla ufak hediyelerle ahbablık kurmuş her işini bu ilişkiler vasıtasıyla yürütmüş, her işin meraklısı kurnaz hilekâr bir adamdır. Mustafa Ağa her yaz başında yaşlı bir öküz alıp ekin kaldırmak, düveni döndürmek, mahsulü ambara taşımak için kullanır. İşleri bitince de aldığı fiyata satar. Her sene olduğu gibi yine hurda bir öküz alan Hacı Mustafa, bu öküzü ahırdan çıkaramaz. Öküzü oğluyla beraber itip kakmaya başlarlar ama başaramazlar. Bir hafta kadar uğraşırlar fakat öküzü hasta olmadığı halde kıpırdatmayı başaramazlar. Hacı Mustafa öküzü, kasaba kendisinin gelip alması şartıyla satar. Öküz kasabın üzerini koklayınca hemen ayağa kalkıp onunla beraber gitmeye başlar.

2.4.1.4. Vehbi Efendi'nin Şüphesi

Küçük bir ilçede Düyunu Umumiye idaresinde kantar kâtibi olan Vehbi Efendi, yerel kıyafetleriyle memur kılığını alamamış, durgun, bön, ürkek, elinden çok iş gelmeyen, işten eve; evden işe hayat süren, bekâr bir adamdır. Oturduğu ev sofasına eğreti bir set çekilerek ikiye ayrılmıştır. Komşusu Rumelili, iki genç kızı olan dul bir kadındır. Komşusunun kızı Hanife yavaş yavaş Vehbi Efendi'ye karşı cilveli hareketler yapmaya, sesini ona duyurmaya çalışmaktadır. Vehbi Efendi Hanife'yi çirkin bulmamakla beraber böyle maceralara atılacak karakterde bir erkek değildir. Hanife annesinin evde olmadığı bir gün Vehbi Efendi'nin kapısına korku bahanesiyle gelir. Önce hislerine kapılan adam kapıyı açmaya çalışır sonra olacak şeylerden rahatının kaçacağını düşünerek evine çekilir kızdan uzak durur. Olaydan bir müddet sonra mahalle imamı Vehbi Efendi'nin yolunu keser, Hanife'yi gebe bıraktığını, kızla evlenmesi gerektiğini yoksa rezalet çıkacağını, söyler. Kadı, müdür, imam hep birlik olup Vehbi Efendi'yi nikâha ikna etmeye çalışır. Memuriyetini kaybedebileceği ile ilgili tehdit karşısında Vehbi Efendi nikâha razı olur. Yalnız altı ay sonra bebek dünyaya gelir. Hanife'yi asıl gebe bırakan kahvecidir.

2.4.1.5. Sarı Bal

Bu hikâyede çingene bir kadın için türlü tehlikeyi göze alan her tabakadan erkeğin başından geçenler anlatılmaktadır. Kasaba eşrafının meşhurlarından mirasyedi, yarı deli, hovarda Külahçızâde Hilmi Ağa arkadaşlarıyla beraber eğlenmek için elekçi

çengilerin evine giderler. Kapı geç açılınca Hilmi Ağa sinirlenir. Elekçiler hemen toplanıp misafirleri içeri alırlar. Hızlıca içki ikramı başlar, mezeler getirilir. Sarı Bal isimli meşhur çengi misafirlerin kadehlerini hızlı hızlı doldurup gönüllerini almaya başlar. Daha sonra müzik çalınmasıyla birlikte çengi kadınlar da oynamaya başlarlar. Sarı Bal, kasabanın gençlerine musallat olan, istediği erkeği ağına düşüren, ocaklar söndüren bir kadındır. Bu gece komiser eğlenceyi duyup evi basmaya gelmiştir. Kapı açılır, müzik susar, Hilmi Ağa'nın komiserden korkusu yoktur. Komiser yerde yatan başları görür ve üzerlerinin açılmasını söyler. Elekçiler hiç hareket etmez bunu üzerine Hilmi Ağa tekmeyle yorganı açtığında yerde yatanın her tür eğlenceyi yasaklayan kaymakam olduğu görülür. Kaymakam bu olaylar üzerine görevinden alınır.

2.4.1.6. Şaka

Anadolu'da memur olan İstanbullu gençlerin can sıkıntısını gidermek için yaptığı şaka dramatik bir sonla biter. Servet Efendi ve Nedim Bey kalemde işleri biter bitmez tüccar Şakir Efendi'yle birlikte çarşıya gitmeyi âdet edinirler. Servet Efendi ve Nedim Bey İstanbul'dan Anadolu'ya gönderilmiş memurlardır. Bir araya geldiklerinde birbirlerine buldukları yerin eksikliklerinden bahsedip şikâyetçi olurken sürekli İstanbul maceralarını anlatarak hasret gidermeye çalışırlar. Bir gün yine çıktıkları bir gezide akşam vakitlerinde Rum kızlarının denize girip birbirleriyle şakalaştıklarını görürler. Servet Efendi de arkadaşlarına, yüzerek kızların yanına gidip su altından kızlara çimdik atacağını söyler ve hızlıca suya dalar. Arkadaşları uzun bir müddet Servet Efendi'nin dönmesini beklerler, umutları tükenince polise durumu bildirirler. Servet Efendi'yi arama çalışmaları sabaha kadar sürer. Sabah dalya ipine dolanmış bir şekilde cesede ulaşılır.

2.4.1.7. Küs Ömer

Zehra, Ömer isimli son derece alıngan, çabuk küsen, küstüğünde kırlara kaçan haftalarca gelmeyen bu sebeple adı Küs Ömer'e çıkan gençle nişanlanır. Ömer alıngandır fakat atıcı ve binici bir delikanlıdır. Zehra Ömer'i küstürmeden nasıl yaşayacağını düşünür. Düğün kurulur ve gençler evlenir. Zehra kocasına alışmaya başlar. Kız, evlenince çok sevdiği kazını da kendi evine getirir, kocasına pehlivan kazını diğer kazlarla güreştirmesini söyler. Ömer kasaba ahalsinin de ısrarıyla kaz

güreşine razı olur. Halk kasaba meydanında toplanır çok çetin bir kapışma olur. Ömer'in kazı güreşi kazanacak gibiyken Abbas'ın kazı galip gelir. Bu duruma çok sinirlenen Ömer kazı boynundan tutup havada çevirdikten sonra hızla yere fırlatır ve kaz olduğu yerde ölür. Ömer meydandan hızla uzaklaşır, evine gelip atına binip başını alır gider. Zehra kocasından bir yıl haber alamaz. Uzak vilayetlerden gelen askerler bazen yolda Ömer'e rast gelir.

2.4.1.8. Boz Eşek

Dini hassasiyeti olan köylülerin bir görevi ifâ etmeye çalışırken gösterdiği çabaya karşın devlet görevlilerinin duyarsızlığının anlatıldığı hikâyede Hüsmen Hoca, dağ yolunda ihtiyar bir adamın yattığının haber verilmesi üzerine yola çıkar. Boz bir eşek ve ağaca yaslanmış yaşlı hastayı görür. Yanındaki iki kişiyle birlikte adamı köye getirip karnını doyururlar. Adam biraz rahatlayınca sekiz altınını ve boz eşeğini Hicaz'a vakfettiğini, bunun son arzusu olduğunu söyler ve vefat eder. Köylüler bu durumu müftüye bildirmek için Hüsmen Hoca'yı dört kere ilçeye gönderir. Üç seferde işini halledemeyen Hoca dördüncüde eşeği ve altınları kadıya teslim eder. Hüsmen Hoca sorumluluğunu yerine getirmiş olmanın rahatlığı içindeyken daha sonra ilçeye gittiğinde boz eşeği kadının altında görünce şaşkınlık içinde kalır.

2.4.1.9. Yatır

Bu hikâyede kutsal addedilen bir ormanın kurnaz insanlar ve bilgisiz dindarlar tarafından katledilmesi konu alınmıştır. İlistir Nuri isimli herkesin nabzına göre şerbet veren, işsiz güçsüz, gününü rakı âlemlerinde geçiren, çocukluğunda geçirdiği çiçek hastalığı sebebiyle yüzü delik deşik görünen ve bu yüzden süzgeç anlamına gelen ilistir lakabıyla anılan bir adamdır. Nuri kırk yılda bir iş yapmak ister ve hamamı iki yıllığına kiralar ama odunun yokluğuna denk gelince işini yapamaz. İlist Köyün yakınında içinde evliya mezarı olan bir türbenin bulunduğu Maslak Ormanına gözünü diker. Halk içindeki türbeye kutsiyet affettiğinden ormana zarar vermekten korkarlar ve ağaçların kesilmesine izin vermezler. İlistir Nuri yarı ermiş Abdi Hoca'yı dini değerleri kullanarak kandırır ve ormandaki ağaçların kesilmesi için ruhsat alır. Bunu duyan köylülerle birlikte ağaçları keserler. Üç yıl sonra ormandan geriye sadece çıplak bir tepe ve çıplak bir mezar kalır.

2.4.1.10. Komşu Namusu

İstanbul'da bir kalemde memur olan Osman Bey ve Şakir Efendi âmirleri olan Baki Bey'in evini uzun bir zamandan beri takip ederler. Baki Bey'in karısının eve yabancı bir adam aldığını ve Baki'yi aldattığını düşünürler. Osman ve Şakir bu durumu bir akşam Baki'ye söylerler ve bu durumu kanıtlamak için kendi evlerine götürürler. Gerçekten de eve yabancı bir adam girer. Adamın eve girmesinden sonra Baki de evine geçer. Kısa bir süre sonra Baki Bey evinin kapısında da bu yabancı adamı uğurlar. Ertesi gün Şakir Efendi, gece neler olduğunu sorduğunda Baki, aile rahatını kaçırmamak için gelen adamın doktor olduğu yalanını söyler.

2.4.1.11. Yılda Bir

Teselyalı Bekir memleketinden uzakta bir su değirmeninde çalışır. Uzun yıllardan beri memleketine gidemeyen Bekir sık sık Teselya'da bıraktığı karısını özler. Bir sabah insan sesleriyle uyandığında değirmen yakınlarına bir günlüğüne çadır kuran çingene kızı görür. Çingene kızlarından Elif, değirmene buğday getirir ve buğdayı öğütüp un yapması için Bekir'e teslim eder. İş sürerken Bekir ve Elif konuşurlar ve aralarında yakınlaşma olur. Çingene bir günün sonunda çadırlarını kaldırıp başka yere giderler. Bekir gelecek yılı ipe çeker. Ertesi yıl Elif yine gelir fakat bu Elif'in son gelişi olur. Bekir'in bundan sonraki bekleyişi hayal kırıklığına dönüşür.

2.4.1.12. Hakkı Sükût

Türk Edebiyatında çok görülmeyen bir tema olan işçi hakları ve işçi ölümleriyle ilgili yazılan bu hikâye 1919 yılında Erenköy'de yazılmıştır. Hasip Efendi kırk yıldır Bursa'da Saatçizâdeler'in ipek fabrikasında amele kâtibidir. Fabrikadaki ağır çalışma şartlarından ötürü her ay bir genç kız hastalanıp ölmektedir. Fotika isimli genç kız fabrikaya girdiğinde genç ve dinç olduğu hâlde o da yavaş yavaş hastalanır. Hasip Efendi depremde kaybettiği karısına benzettiği bu kıza yakınlık duyar. Kız da onun duygularına karşılık verir. Bu sebeple Fotika'nın hastalanması Hasip Efendi'yi endişelendirir. Çok geçmeden Fotika hayatını kaybeder. Kızın cenazesinde karşılaştığı rahip, Hasip Efendi'ye bu genç ölümlerin fabrikadaki ağır çalışma şartlarından kaynaklandığını söyler ve Avrupa'daki fabrikaların çalışma koşullarından, kanunlardan, bu uğurda verilen kavgalardan, ücretlerden bahseder. Hasip Efendi ertesi gün patronuyla görüşür. Kızların ölümünden, rahipten

öğrendiklerinden bahsederek istifasını ister. Fabrika sahibi duyduklarına aldırış etmeden istifayı kabul etmez. Hasip Efendi'nin maaşına yüklü miktarda zam yapınca Hasip Efendi'nin sınırları yatıştır ve işine devam eder.

2.4.1.13. Kuvvete Karşı

Osmanlı Devleti'nin otoritesinin iyice zayıfladığı bir dönemde yabancı unsurların taşkınlıkları karşısında zillet içerisindeki halkın bir panoramasının çizildiği hikâye Erenköy'de 1909 yılında kaleme alınmıştır. Amerika Sefaretinin alt kademe vapurunda bulunan gemiciler İstanbul'da yerli halka aldırılmadan taşkınlık yapıp gittikleri yerlerde huzursuzluk çıkarırlar. Türk genci Suphi “metres hayatı” yaşadığı İzmaro ile bir akşam tiyatroya gider. Amerikalı gemiciler burada da taşkınlık yaparak, gürültülü konuşarak oyunun izlenmesini engellerler. Orada bulunanlardan hiç kimse onlara engel olmaz. Tiyatro bittikten sonra Suphi kendi memleketinde bu askerlere tahammül edip müdahale edemediği için çok sinirlenerek oradan çıkar. İzmaro ile bir restorana giren Suphi orada da Amerikalı askerlerin rahatsız edici davranışlarına muhatap olurlar. Suphi çevredekilerden yardım ister fakat kimse aldırış etmez. Suphi, İzmaro'nun kolundan tutup dışarı fırlar. Suphi bu olaylar üzerine Türklüğünden utanır ve öç almak için geri döner. Askerlerle karşılaşınca kendilerini rahatsız eden askere vurmaya başlar. Ensesine inen bir yumrukla yere düşen Suphi tekmeler arasında hayatını kaybeder.

2.4.1.14. Cer Hocası

Nüfuzlu akrabaları sayesinde Maarifte memur olan Asım meşrutiyetin ilanıyla açığa alınır. İktidarın değişmesiyle birlikte iyi ahlakına ve kişiliğine rağmen işinden atılır. Konaklarında kaldığı akrabaları da İstanbul'dan kaçınca Asım hem işsiz hem de evsiz kalır. Elindeki bir miktar para da otellerde tüketince son çare Vezirhanı'nda oturan hemşerilerine gitmeye karar verir. Buradaki arkadaşları Ramazan'da civar illerdeki köylere dağılıp camilerde imamlık, müezzinlik yaparak aldıkları ücretle bir yıllarını geçirmeye çalışırlar. Asım'a da cerre çıkmasını söylerler. Asım'ın kılık ve kıyafeti değiştirilir ve o da civar köylerden birine gider. Köyün imamı kendisini bu köyde istemediğini tehditkâr bir biçimde söyler. Daha sonra Asım köy meydanına gidince bir adam, imamın işinin olduğunu, bu sebeple kendilerine vaaz etmelerini, ister. Asım'ın vaazı halk tarafından beğenilince köyde kalmasına izin verilir. Köy

halkı Asım'ı eski imama tercih edince imam Asım'ı evine çağırır. Yaşlı adam hastadır ve ailesi perişan durumdadır. Asım'a işini geri alabilmesi için onun köyden gitmesi gerektiğini bu kez yalvararak söyler. Asım, rahatı yerine geldiği hâlde köy halkının nankörlüğünü İstanbul'daki arkadaşlarının tavrına benzetir. İntikam almak için sabaha karşı kimseye söylemeden köyü terk eder. İstanbul'a doğru yola çıkar.

2.4.1.15. Garip Bir Hediye

Ülkesi için kahramanca mücadele verip savaş sonrası açlık ve sefalet içindeki askerlerin durumunun dile getirildiği hikâyenin kahramanı Feridun da uzun bir savaştan ve esaretten sonra İstanbul'a dönünce annesi ile birlikte zor günler geçirir. Bir dilim ekmeğe muhtaç hâle gelince bir kazadan kurtardığı Yahudi tüccarın kendisine verdiği fildişi tıraş fırçasını satmaya karar verir. Bir kuyumcudan içeri girer ve fırçanın değerini sorar. Kıymetli bir parça olmadığını öğrenince evine döner. Yokluğun verdiği acı ve kandırılmış olmanın utançla fırçayı camdan fırlatınca kırık parçaların arasında parlayan küçük taşları görür. Hemen dışarı çıkıp bakınca bu taşların pırlanta olduğunu anlar. Sabah erkenden aynı kuyumcunun yolunu tutar ve taşların kıymetli olduğunu öğrenir.

2.4.1.16. Bir Taarruz

Hikâye savaş sonrasında ekonomik olarak zor günler geçiren ve bu sebeple hırsızlık yapmak zorunda kalan eski bir asker dramatik durumunu konu alır. Tüccar Hayrullah Efendi akşam vakti günlük işlerini düşünerek evine giderken yüzü atkıyla kapanmış bir adam gırtlığına tabaca dayayıp ondan cüzdanını ister. Hırsız cüzdanda çok para olmasına rağmen bir beşlik alarak cüzdanı sahibine geri verir, hızlıca koşarak oradan uzaklaşır. Hayrullah Efendi bu garip hırsız merak edip takip etmeye karar verir. Hırsızın bir bakkala girdiğini hızlıca yiyecek aldığını görür. Adam bakkaldan çıkınca Hayrullah Efendi oraya girer ve bu adamın kim olduğunu sorar. Eski bir asker olduğunu öğrenir. Savaştan sonra aç ve sefil kaldıklarını öğrenir. Mütareke zamanlarında birçok ihtiyat zabitleri ne maaş alabilmiş ne de iş bulabilmişti. Hayrullah Efendi ertesi gün bu zavallı hırsızın evine bir kayık erzak gönderince adam durumu anlar ve ağlamaya başlar.

2.4.1.17. Ayşe'nin Talihi

Ayşe ve annesi “Abidin Köşkü” denilen, kırk yıl önce eğlence için yapılmış bir evde bekçi gibi otururlar. Annesi geçinmeleri için zengin evlerine temizliğe gider. Ayşe'nin annesi temizliğe gittiği çok fırtınalı bir günde evin sahiplerinin oğlu yağmura yakalanır ve bu eve sığmaz. Kızın yalnız olduğunu anlayınca ona saldırmak üzereyken ayağı kayar ve düşer. Düşerken başını ocağın sivri taşlarına çarpınca orada ölür. Kız önce ne yapacağını bilemez sonra ahıra derin bir çukur kazıp adamı oraya gömer. Aradan aylar geçer Ayşe'nin annesi yine işe gider. Ayşe mutfakta iş yaparken içeri genç bir köylü girer ve Ayşe'ye şehvetle bakar. Aynı akıbeti yaşamak istemeyen Ayşe bu sefer kendini teslim eder.

2.4.1.18. Garaz

Yanlış batılılaşma ve taşradan büyük şehire göç konularının işlendiği hikâye 1947 yılında Şişli'de kaleme alınmıştır. Çerçi Halil işlerini büyütünce Anadolu'da yaşadığı kasabadan İstanbul'a karısı ve kızı Nebile ile birlikte taşınır. Küçük bir kasabadan büyük bir şehre taşınan ailenin kızı gelirlerinin de çok artması sebebiyle ölçsüz bir hayat yaşamaya başlar. Sürekli pahalı kıyafetler alır, sinemalarda gezer, pahalı pastanelere gider. Anne ve babasının kendisi gibi İstanbul'a ayak uydurmadığını düşünerek onlardan utanır. Nişan atmanın moda olduğu zamanlarda Nebile de iki kez nişan atar. Nihayetinde Çerçi Halil'in işleri bozulmaya başlayınca kasabalarına dönerler. Bu durumdan hiç hoşnut olmayan Nebile annesine ve babasına kin besler.

2.4.2. Gurbet Hikâyeleri

Refik Halit Karay'ın 1941 yılında ilk kez basımı yapılan bu eser yazarın adının “yüzellilikler” listesinde yer alması sebebiyle yurttan ayrılarak gittiği Arap memleketlerinde kaleme aldığı, orada şahit olduğu, dinlediği olay veya anıları daha sonra İstanbul'da yazdığı on yedi hikâyeden oluşmaktadır. Yazarın bir çeşit sürgün hayatı yaşadığı dönemde yazılan bu hikâyelerde hâkim tema gurbet ve hasrettir. Genellikle anı-hikâye türünde yazılan hikâyelerde Türk askerlerinin başlarından geçen olaylar, bedevilerin yaşamı, sömürgeci ülkelerin faaliyetleri işlenen konular arasındadır.

2.4.2.1. Yara

Sultan Hamit'in Suriye'deki çiftliklerinde müdür olan kahramanın şahit olduğu bir olay anlatılmaktadır. Suriye'de sık sık meydana gelen aşiretler arası savaştan kaçan bir gurup bedevi bir geceliğine çiftlik müdürüne sığınır. Sığınanlar arasında yaralı bir gencin ilkel biçimde tedavisi yapılır ve gencin bu esnada gösterdiği sabır anlatılır. Bedeviler ertesi gün çiftlik müdürüne -o zaman teğmen rütbesindeyken- bir tay vaat ederek ayrıldıktan sonra içlerinden biri daha sonra çiftliğe gelip bir tay bırakarak "paşaya bildir" demiştir. Hikâyenin sonunda "paşa" unvanına vurgu yapılarak bedevilerin gözündeki Türk subayının yerine vurgu yapılmaktadır.

2.4.2.2. Eskici

Vatan hasreti ve anadili konuşma özlemi temalarının işlendiği, hâkim bakış açısıyla anlatılan bu hikâyede küçük yaşta anne ve babasını kaybeden Hasan, uzak akrabaları ve komşuları tarafından İstanbul'dan Filistin'e halasının yanına vapurla gönderilir. Yolculuk esnasında vapurun çeşitli limanlarda yolcu bırakmasıyla Hasan'ın Türkçe konuşacağı kimse kalmaz ve çocuk içine kapanarak sessizliğe bürünür. Halasının yanına ulaştıktan sonra kıyafetleri ve saç tıraşı değiştirilir. Hasan Arapçayı yavaş yavaş öğrenir fakat ısrarla konuşmaz. Bir gün halası eski ayakkabıları tamir ettirmek için sokak satıcısını çağırır. Tamircinin çalışmasını keyifle izleyen çocuk gayri ihtiyari "çiviler ağzına batmaz mı" diye Türkçe olarak sorduğunda tamirci onun Türk olduğunu anlar. İki hemşeri uzun süre konuşur. İş bitince çocuk tamircinin gideceğini anlar ve ağlamaya başlar. Çocuğun bu hâli tamirciyi derinden etkiler ve onun da ağlamasıyla hikâye sona erer.

2.4.2.3. Antikacı

Bu hikâyede kahraman, Lübnan'da belediye müsteşarı olan bir Fransız'la antika ibrik aramak üzere Halep'e gelir. Kendilerine tavsiye edilen antikacıya girdikten sonra Fransız, antikacıyla tanışıp amacını söyledikten sonra antikaları incelemeye başlar. Antikacının fiziki görünüşü ve anlattıklarına inanmayan kahramanda antikacıya karşı bir şüphe oluşur. İşleri bittikten sonra oradan ayrılırlar. Aradan uzun bir zaman geçtikten sonra kahraman İngiliz subaylarının bulunduğu bir otelin lobisinde antikacıyı İngiliz subay kıyafetleri içinde görünce ondan saklanır. Çünkü İngiliz

ajanlarının “cirit attığı” o dönemde sabahları köşe başlarında ölümler sıralanmaktadır. Kahraman daha sonra antikacının yerine kimin geldiğini sormaktan da kendini alamaz. Antikacının yerine kardeşinin geldiğini öğrenir. Hikâyede Suriye topraklarındaki İngiliz ajanlarının faaliyetlerine dikkat çekilmiştir.

2.4.2.4. Testi

Gurbet Hikâyeleri'nin genelinde olduğu gibi bu hikâye de anı-hikâye şeklinde yazılmıştır. Kahramanın Lübnan'daki bir otomobil yolculuğu esnasında başından geçen dramatik bir olay anlatılmaktadır. Yolculuk sırasına geçilen bir köyde araç durdurulur ve gırtlakını eşekarısı sokan bir gencin doktora yetiştirilmesi istenir. Hasta genç arabaya bindirilir ve arı zehrinin gençte oluşturduğu etkiler betimlemelerle anlatılır. Lübnan'da hastalık kapmamak için küçük toprak bu vakalarla testiden ağza değdirmeden su içilmesi âdet olduğundan sık sık karşılaşılmaktadır. Hasta doktora yetiştirilemez ve vefat eder. Bu olayın akabinde kahraman suyu aynı şekilde içmeye devam eden insanları gördüğünde şaşkınlığını gizleyemez.

2.4.2.5. Fener

Teknolojik âletlerin yaygın olmadığı zamanlarda Benî Hamra aşiretinden Ebu Ali isimli bedevi ilk defa bir kasabaya gelir. Burada çarşı ve pazarı gezerken şaşkınlık içindedir. Pilli bir fener görür, uyanık satıcının “ışığının tükenmeden yanacağını” söylemesi üzerine büyük bir sevinçle feneri satın alır. Evine döndükten sonra fenerin pili kayar ve ışığı yanmaz. Bunun üzerine estersuvar bölük komutanı olan anlatıcı kahramana müracaat edince komutan pili düzeltir ve sultanın ömrüne dua ederse ışığın hiç kesilmeyeceğini söyler.

2.4.2.6. Zincir

Hikâye yabancı bir memlekette bulunan kahramanın evinin penceresinden izlediği olaylara dayanmaktadır. Komşusu olan yabancı bir subayın, buldok cinsi köpeğinin zincirini koparıncasına bakıcısını zora sokan huysuz ve vahşi davranışları anlatılır. Bir gün bu köpek zincirden kurtulur ve kaçar. Herkes köpeğin insanlara ve diğer hayvanlara zarar vereceğini düşünürken köpek “sünepeleşmiş” bir şekilde evine döner.

2.4.2.7. Gözyaşı

Bu hikâyede Balkan Harbi sırasında Rumeli köylerine yapılan düşman saldırılarından kaçan insanların yaşam mücadelesi Dul Ayşe karakteri çerçevesinde dile getirilmiştir. Rumelili Dul Ayşe, Balkan Harbi başlayınca bulunduğu köyden ahali ile birlikte üç çocuğunu da yanına alarak Türk ordusuna yetişmeye çalışır. Yolculuk sırasında şiddetli yağmur ve fırtına vardır. Ayşe'nin önce atı ölür. Daha sonra sırayla iki çocuğunu kaybeder. Son umutla kalan çocuğunu kurtarmaya çalışır. Hududa ulaştığında üçüncü çocuğunun da öldüğünü görünce sinir buhranı geçirir ve mütemadiyen ağlar. Daha sonra bir evde hizmetçilik yapmaya başlayan Dul Ayşe'nin artık gözleri kurumuştur, ağlayamaz.

2.4.2.8. Keklik

Bir av etkinliği sırasında kekliklerin davranışları ile insanların davranışları arasındaki benzerliklere vurgu yapın hikâye köy zenginlerinden Zülfü Ağa'nın keklik avlamaya giderken İstanbullu kahramanı da yanında gelmeye ikna etmesiyle başlar. Erkek keklikleri avlamak için dişi keklik tuzak için kullanılır. Dişi kekliğin ötüşünün cazibesine kapılan erkek keklikler birer birer meydana çıkıp vurulur. Keklikler silah sesine rağmen dişi kuşun çağrısına uymaktan geri durmazlar ve meydana her çıkan keklik dişi uğruna av olmaktan kurtulamaz.

2.4.2.9. Akrep

Çölde karşılaşılan ilginç bir olayın anlatıldığı bu hikâyede Halep yağı toplamak için çölde gezen kahramanın yolu bir kasabaya düşer. Burada İstanbul'dan eski okul arkadaşıyla karşılaşır. Badiye Limanı'nda mutasarrıf olan arkadaşıyla aşiret şeyhlerinin davetlerine katılırlar. Bu davetlerden birinde akrepleri vücudunda taşıyan bir bedevinin akreplerle kendileri için yaptığı ilginç gösteriyi izlerler. Bedevinin çadırı da akreplerle doludur. Bedevi akrepler tarafından sokulduğunda zehirlenmez fakat damı sokan akrep hemen ölür.

2.4.2.10. Köpek

Akdeniz kıyılarında geçen hikâyede zayıf, çelimsiz, korkak ve gözleri her zaman ağlamış gibi ıslak olan bir köpekle; suç işleyerek gurbete düşen Osman'ın dostluğunu anlatır. İki yalnız dost birbirlerine can yoldaşı olurken Osman jandarmanın eline

düŖer ve sınır dıŖı edilir fakat köpeğin geemesine izin verilmez. Osman jandarmalar tarafından dövölür bunu gören köpek bulunduğu yerde kıvrılarak o anda ölür.

2.4.2.11. Lavrens

MeŖhur İngiliz Lavrens'i tanıyan Hacı Kasım'ın onunla ilgili anılarını anlattığı gerçeküstü unsurların yer aldığı bu hikâye Halep'te 1936 yılında yazılmıştır. Lavrens bölgedeki tüm aşiretlerle tanışmış, yemeklerini yemiŖ, çadırlarında uyumuŖ, savaŖlarını izlemiŖ, masallarını dinlemiŖ ve türkülerini ezberlemiŖ giriŖken bir şahsiyettir. Hacı Kasım bir gün Lavrens'la birlikte bir falcıya giderler. Falcı Lavrens'ın başına gelebilecek olaylar hakkında uyarır. Daha sonra Lavrens falcının kendisini uyardığı Ŗekilde hayatını kaybeder.

2.4.2.12. Çıban

Hadramut sınırında görev yapan bir asker olan kahraman, orada meŖhur ve korkulan bir çıban çıkarır. Tedavi edilmezse insanın yüzüne yayılıp delik deŖik edip gözünü ve burnunu alıp götüren habis bir ıbandır. Komutanın tedavisine hemen başlanır. Tedaviyi yaŖlı, cadıya benzeyen bir kadın yapar. Zor ve günler süren tedavinin arkasından komutan iyileŖir.

2.4.2.13. Kaçak

Bu hikâyede Büyük Harbin başlarında Ruslara esir düŖen bir askerin esaretten kaçışı anlatılmıştır. Asker kıtasıyla beraber esir alınır, günlerce yaya olarak yol gidilir. Açlık, yorgunluk, soğuk, hastalık had safhadadır. Kahraman bu Ŗartlar altında dahi kaçıp tekrar düŖmanla savaŖmayı düşünmektedir ve bunu başlarır. Kaçış esnasında etin Ŗartlar peŖini bırakmaz. Almanya'dan sürgün edilmiş bir aile onu ölmek üzereyken bir geceliğine evlerine alır, ısınmasına yardım edip karnını doyururlar. Ertesi gün yanına erzak vererek onu gönderirler. Böylece hem ölümden hem de esaretten kurtulur.

2.4.2.14. GüneŖ

Otobüs yolculuğu esnasında bir Osmanlı zabitanın anılarından yola çıkılarak anlatılan hikâyede o zamanlar hünkâr yaveri olan kahramana iki heybe dolusu il altını Arabistan'a ulaŖtırma görevi verilir. Yolculuk çok etin geçer. Bu sırada zabitte

güneş çarpması meydana gelir. Hastalık esnasında zabıt serap görür. Daha sonra anısını anlattığında bile gördüklerinin gerçekliği hakkında ısrar eder.

2.4.2.15. Hülle

Şam'a bir haftalık gezi için gelen hikâyenin kahramanı maceraperest bir şahsiyettir. Ziyaretinin bitmesine yakın yanına gelen yaşlı bir kadının kendisini evinde misafir etmek istemesi üzerine hem merak hem de macera hevesiyle teklifi kabul eder. Şam'ın dar sokaklarında ücra bir mahallede bir eve gelirler. Burada genç bir kadınla karşılaşır. Bu genç kadın eşinden bir anlık kızgınlık sebebiyle boşanmıştır. Kahramandan kendisine bir gecelik nikâh yapıp sonrasında boşanmasını ister. Bu teklif karşısında önce şaşırır sonra kabul eder. Nikâh usulüne göre kıyılır, yapılması gerekenler sırasıyla yerine getirilir. Kadın genç adamın hizmetine karşı bir altın saat hediye eder.

2.4.2.16. İstanbul

Çöl şehirlerinden birinde geçen hikâyede Mezopotamya civarında petrol arama çalışmaları yapan mühendisler arasında bulunan sürgün veya kaçak olan bir Türk, arkadaşlarıyla otel-lokanta tarzında bir eğlence yerine gelir. Burada İstanbullu bir kadınla eğlenmesi için tanıştırılır. Konuştukça hemşeri olduklarını öğrenirler ve İstanbul'la ilgili konuşmaya başlarlar. Konuştukça memleket hasreti depreşir. Kadın İstanbul özleminin artması sebebiyle bir çiçeğin altına gizlediği tozdan burnuna çeker bunu gören adam önce uyarır fakat o da memleket hasretinin verdiği acıdan kurtulmak için tozdan ister.

2.4.2.17. Dişçi

Bu hikâyede Suriye'de savaştıktan sonra Anadolu'ya dönmeye çalışan Türk askerlerinden başçavuş olan bir askerin başından geçenler anlatılmaktadır. Askerler açlık, susuzluk, mecalsizlik ve yenilmiş olmanın verdiği utançla Anadolu'ya dönerken sekiz on bedevi yollarını keser ve onların kıyafetlerini aldıktan sonra dişlerini kontrol etmeye başlarlar. Altın diş olmayanları tekmeledikten sonra başçavuşun altın kuronlu dişini gören bedevi onun dişlerini vahşice söker, işi bittikten sonra tekmeleyip bırakır. Daha sonra çete muharebelerine katılan başçavuş

bu sırada karşılaştığı bedevileri aynı şekilde yere yatırıp dişlerini sökmeye başlar.
Bunun üzerine lakabı “dişçi” olarak kalır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

MEMLEKET HİKÂYELERİ VE GURBET HİKAYELERİ'NİN TEMATİK KAVRAM ALANLARI

3.1. *Memleket Hikâyeleri*'nin Tematik Kavram Alanları

Bu bölümde hikâyelerde yer alan temel söz varlığı ögeleri daha önce belirtilen temalara göre sınıflandırılmıştır. Temanın Türkçe Sözlük'teki birinci anlamı: “Asıl konu, temel motif, ana konu, edebiyat terimi olarak da: Öğretici veya edebî bir eserde işlenen konu, düşünce, görüş, tem, ana konu”dur (www.sozluk.gov.tr, 2019). Önce her tema hakkında genel bilgiler ve hikâyelerde en yüksek frekans değerine sahip sözcükler sıralanmıştır. Frekans değeri ise, bir sözcüğün incelenen metindeki tekrarlanma sıklığıdır (www.sozluk.gov.tr, 2019). Her temanın en yüksek ve en düşük frekans değerinde olduğu üç hikâye de belirtilmiştir.

3.1.1. İsimler

Dilde üç tür sözcük vardır. Bunlar fiil, isim ve edat kategorisi altında ele alınır. Çalışmanın bu bölümünde hikâyelerde tespit edilen isimler on dokuz tematik kavram alanına ayrılarak sınıflandırılmış ve ayrıntılarıyla incelenmiştir.

Evren

Evren, tüm varlıkları ve olayları içine alan sistemler bütünüdür. Evren bilimi (Kozmoloji) açısından ele alındığında galaksiler, yıldızlar, kara delikler ve benzeri yapılardan oluşur. Hikâye bağlamında incelemek gerekirse hikâyenin anlatıldığı doğal çevre, iklim koşulları, coğrafi özellikler, yeryüzünde ve gökyüzünde meydana gelen doğal olaylar, toprak çeşitleri, yeraltı ve yer üstü suları gibi alanlar evren başlığı altında toplanabilir. *Memleket Hikâyeleri*'nde evrenle ilgili sözcük sayısı 160 olup toplam frekans değeri 1306'dır. Evrenle ilgili sözcük sayısı ve kullanım

sıklığının yüksek olması bu kavramın temel söz varlığı ögelerinden meydana geldiğinin göstergelerindedir.

Bu başlıkta en sık tekrarlanan sözcük “yer”dir ve frekans değeri 158’dir. “Yol” 76, “su” 56, “karanlık” 54, “deniz” 41, “hava” 39, “güneş” 38, “sıcak” 38, “aydınlık” 34, “gölge” 32, “yağmur” 31, “kar” 28, “ışık” 27, “ateş” 23, “toz” 22, “rüzgâr” 20, “taş” 20, “duman” 18, “tepe” 18, “gök” 17, “soğuk” 17, “ıslak” 16, “dağ” 15.

Evrenle ilgili sözcüklerin en sık geçtiği hikâyeler “Yatık Emine” 132, “Şaka” 103, “Şeftali Bahçeleri” 99, “Cer Hocası” 96. En az geçen hikâyelerden bazıları ise “Garaz” 29, “Komşu Namusu” 40, “Garip Bir Hediye” 43.

Memleket Hikâyeleri Tematik Kavram Alanları

Tablo 1: Evren

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs. Ö	BE	Yat.	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar.	Toplam
yer	26	11	15	5	6	1	19	10	10	3	9	8	6	15	2	3	7	2	158
yol	10	7	5	5	1	2	9	6	6	2	3		1	12		4	4		76
su	5	6	3	2		10	4	1	2	1	1	4	1	6		4	6		56
karanlık	8	1	1		3	7	2	2	2	3	2	6	2	3	5	3	3	1	54
deniz		1		1	1	29			1	1	1		2		1	1	1	1	41
hava	2	3		1	4	5	5	1	1		3	7	2	1		4			39
güneş	4	4	3	4			1	5		2	2	4		4	3	1	1		38
sıcak	8	5	2	3	2			1		3	5	7		1			1		38
aydınlık	1	1	4	2	3	4		3	1	2	2	2	1	1	3	4			34
gölge	1	3	4	4		2	1	2	2	3		3	1	2	1		1	2	32
yağmur	2						2		4		3		2	6		1	9	2	31
kar	4		2		1				12		3	1		4				1	28
ışık	2		1	1	4	3		4		2	1	1		1	4	2		1	27
ateş	1	2		2		1	1			1	5	2	2	4			2		23
toz		12		1		1	1	1		2		3		1					22
rüzgar	3	2						1	2	1		4	1	2		4			20
taş	1			1			2	1	4		2	2		1	5			1	20
duman	3			1	1	1	1		2		1	4	2	1		1			18
tepe		1		1			4	1	3		4		1		1	2			18
gök	2		2			1	1	2			1			3	1	2	2		17
soğuk	6	1			1	1	3			1		2				1		1	17
ıslak		2		1		1	1			2	1		1	1	2	3	1		16
dağ	4	1						3	2		1		1	1		1	1		15
ay			1	1		1	2					1	1		1		1	4	13
toprak		3	2	1	1			2			1	1		2					13

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs. Ö	BE	Yat.	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar.	Toplam
tenha	1			2		1	2			1	1	1	2			1			12
ziya	1					1			1	4		1	1		2		1		12
çamur							4				2		1			1	3		11
dere	1	3		1				3			1			2					11
yokuş	2			1					2	1				2	1	2			11
alev		1			3			2	3		1								10
çukur	1			1	1		1	1			1				2		2		10
fırtına					1				2		1	2		2		1	1		10
ova		1	3					2	1		3								10
serin	1	2					1	1	1			1	2	1					10
dünya	1	1	1		1			1	1						1	1		1	9
bulut		1		1		1		2			1	1					1		8
rutubet	2										1		1	1		2	1		8
ılık	2	1					1		1		1	1							7
kaya				2				2			1					2			7
boşluk		1		1			2				1	1							6
ırmak		4						1	1										6
rutubetli		1		1			1	1			1				1				6
serinlik		2					1			1	1	1							6
sıcaklık	1			1		3	1												6
tozlu		1	2		1	1		1											6
üçra	1				1						3		1						6
buz	1			1			1							1				1	5
damla							2		1		1						1		5
dehliz										1		1		2	1				5
dumanlı		1		1							3								5
mehtap			1	2	1									1					5
sahil						4										1			5

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs. Ö	BE	Yat.	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar.	Toplam
şimşek			1	1									2			1			5
yıldız	1		2			1								1					5
yıldızlı	2											3							5
arazi	1							1			1						1		4
batak	2							1						1					4
bayır																4			4
gurup		1				2									1				4
ıssız								3	1										4
kıyı	1					2											1		4
kurak				1				2	1										4
kuytu		2		1											1				4
loş		1			1	2													4
manzara						2		1										1	4
meşdan																		4	4
sel							1							2				1	4
sis													1	1		1	1		4
alacakaranlık			1					1							1				3
buhar	1										1	1							3
gölgeli				2							1								3
hararet	2																1		3
karlı	1				1							1							3
kaynak				1	1						1								3
kır		1		1								1							3
kızgın		3																	3
kum						2												1	3
kül			1					1			1								3
loşluk	2														1				3
patika								1			1			1					3

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs. Ö	BE	Yat.	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar.	Toplam
pınar							3												3
rihtım						2							1						3
sulak	1							1			1								3
şose								2				1							3
taşkın	1						1								1				3
uçurum				2		1													3
umman								3											3
yamaç										1	1			1					3
yaş															1	2			3
ark								2											2
ayaz	1				1														2
buğu												1					1		2
buğulu												1	1						2
çamurlu		1		1															2
çirkef	2																		2
dalga													2						2
hudut									1							1			2
kırağı									1		1								2
kıvılcım											2								2
kovuk				1													1		2
körfez						1								1					2
kumsal						1								1					2
puslu			2																2
sahra												2							2
sema												1					1		2
şule						1							1						2
tabiat	1	1																	2
tümsek					2														2

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs. Ö	BE	Yat.	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar.	Toplam
vadi														1			1		2
yaldızlı								1	1										2
yıldırım	1											1							2
zelzele										1		1							2
ziyalı						2													2
ada													1						1
basık				1															1
bulutlu								1											1
çevre													1						1
dolambaç									1										1
güneşli							1												1
har																		1	1
hendek														1					1
ısı												1							1
ıslaklık																1			1
ışıklı																1			1
ışiksız																		1	1
kapkaranlık	1																		1
karayel					1														1
kayalık									1										1
kor					1														1
koy						1													1
kumlu		1																	1
meltem												1							1
mevki									1										1
nemli					1														1
orman														1					1
oyuk																	1		1

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs. Ö	BE	Yat.	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar.	Toplam
plaj																		1	1
poyraz										1									1
pus							1												1
rüzgarsız							1												1
sağanak																		1	1
sığ						1													1
sımsıcak							1												1
sızıntı									1										1
sisli									1										1
sissiz			1																1
sulusepken	1																		1
taşlı		1																	1
tebdilihava	1																		1
topraklı								1											1
tufan	1																		1
tümseksiz			1																1
uçurumlu								1											1
ufuk						1													1
yaldız			1																1
yel			1																1
zemin		1																	1
zemzem									1										1
ziyadar												1							1
Toplam	132	99	63	64	46	103	85	70	79	40	86	89	45	96	43	64	58	29	1306

Zaman

Zaman, bir olayın, hareketin geçtiği süredir. Anlatma esasına bağlı metinlerde zamanın önemli bir işlevi vardır. *Memleket Hikâyeleri*'nde zamanla ilgili sözcük sayısı 54 olup toplam frekans değeri 1009'dur. Bazı hikâyelerde, "Yılda Bir"de olduğu gibi, olaylar yıllar içinde meydana gelirken; bazılarında "Sarı Bal"da olduğu gibi akşam başlayıp gece yarısı sona ermektedir. Hikâyelerdeki sözcüklerin sıklık değerindeki fark hikâyelerin tema ve uzunluklarının farkından ileri gelmektedir. En sık tekrarlanan sözcük 151 frekans değeriyle "sonra" sözcüğüdür. "Gün" 132, "şimdi" 84, "gece" 83, "zaman" 80, "vakit" 47, "sene" 46, "saat" 42, "akşam" 40, "müddet" 29, "sabah" 28, "evvel" 27, "hafta" 26, "aralık" 17, "yaz" 17, "ay" 15, "kış" 13, "ertesi" 12, "yarın" 9, "yıl" 9.

Zamanla ilgili sözcüklerin en sık geçtiği hikâyeler "Yatık Emine" 45, "Hakkı Sükut" 99, "Cer Hocası" 85. En az geçen hikâyelerden bazıları ise "Bir Taarruz" 26, "Boz Eşek" 27, "Garaz" 28.

Tablo 2: Zaman

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
sonra	28		5	7		13	12		4	18	9	17	8	2	8	5	11	4	151
gün	33	10	5	6	1	1	3	4	15	7	4	14		17	1	2	2	7	132
şimdi	17	5	3	8	7	7	4	3		7	3	5	5	5	3	2			84
gece	10	9	6	2		6	7	2	3	7	1	9	6	11	1	2	1		83
zaman	10	2	2	5	6	3	2	3	1	5	7	5	6	12	7	2	1	1	80
vakit	3	6	2	4	4	6	4	1	6	1	3	2		2	2	1			47
sene		2	2		1	1	3	1	8	2	6	7		6	1	3	2	1	46
saat	4	4	4		1	1		3	3	3	1	7		5	3		1	2	42
akşam	5	4	2	2	2	2	1			6		4	2	3	1	2	1	3	40
müddet	4				1	4			1	2	1	2	1	5	2	2	3	1	29
sabah	2	1		1	1	2	1	3	2	1	2	5	1	4			2		28
evvel			2	1	1	2	2		4	1		3	2	2	3		4		27
hafta			4				6	4	2		1	3	1		1	1		3	26
aralık	8				2		2								1		4		17
yaz	1	4	2				3	1	5		1								17
ay	1	3	1	4				1	1			4							15
kış	1	4					2		2			1	2			1			13
ertesi	2	2								1	1	3		2		1			12
yarın	3			1	1	1						2		1					9
yıl	1						1	1			3							3	9
öğle	2	1	1								1	2		1					8
dakika					1		2			1	1		1					1	7
dün		1		2						2	1	1							7
gündüz		1			1	2				1	1		1						7

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs. Ö	BE	Yat.	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar.	Toplam
bahar		1							1		1	2							5
cuma		1		1						1				2					5
ikindi	1	1	1							2									5
sabahleyin		1		1						1			1		1				5
bugün	1		1	1											1				4
geç	1	3																	4
akşamüstü	1	1																1	3
ara					3														3
erken			1	2															3
güz	1		1						1										3
mevsim	1	1																1	3
senelik	2													1					3
sonbahar		1							1					1					3
akşamüzeri		1								1									2
aylık	1									1									2
bıldır							2												2
devre															1	1			2
haziran		1	1																2
temmuz									1	1									2
yatsı										1		1							2
an														1					1
asır									1										1
devir																1			1
eylül									1										1
kanunlar									1										1
kerahat						1													1

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs. Ö	BE	Yat.	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar.	Toplam
nisan									1										1
önce	1																		1
safha														1					1
vakitsiz														1					1
Toplam	145	71	46	48	33	52	57	27	65	73	48	99	37	85	37	26	32	28	1009

Madenler, Mineraller ve Kimyasal Maddeler

Bu bölümde hikâyelerde madenler, mineraller ve kimyasal maddeler incelenmiştir. Madenler ve minerallerin insan hayatında çok önemli yeri vardır. Tarihi devirlerin isimlendirilmesi keşfedilerek kullanılan maden isimleri sayesinde olmuştur.

Memleket Hikâyeleri'nde bu başlıkla ilgili sözcük sayısı 30 olup toplam frekans değeri 89'dur. Maden ve mineraller hikâyelerde günlük yaşamda; eşya, malzeme, araç, süs eşyası ve benzeri kullanıma sahiptir. Bu kategorideki sıklık değeri en yüksekten başlamak üzere bazı sözcükler şunlardır; "altın" 15 frekans değeri ile birinci sıradadır, "bakır" 8, "İspirto" 8, "demir" 7, "mermer" 6, "gümüş" 5, "barut" 3.

Bu sözcükler bazen de benzetme amaçlı kullanımlarla da görülmektedir: "Bekir, kolları sıvalı, başı açık, dünden dolan un çuvallarını köşeye sıralıyor, bunu sonra kadının *altın bakışları* karşısında işsiz kalıp sıkılmamak için gayet ağır yapıyordu." örneğinde olduğu gibi maden ismi benzetme unsuru olarak kullanılmıştır (Karay, 2017: 35).

Bu bölüme maden olmadığı halde değerli taşlar arasında sayılabilecek "sedef", "fildişi", "mercan" gibi maddeler de dahil edilmiştir. "İspirto", "petrol", "asit" ve benzeri, kimyasal madde olması dolayısıyla bu kategoride yer almıştır.

En sık geçen hikâyeler "Sarı Bal" 14, "Yatık Emine" 9, "Şaka" 8. En az görülenler ise şunlardır; "Yatır"da yok, "Boz Eşek", "Cer Hocası", "Bir Taarruz" 2.

Tablo 3: Madenler, Mineraller ve Kimyasal Maddeler

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
altın	2		1		5		1	1			3	1						1	15
bakır			1		4						1						1	1	8
ispirto		1			1	2							2		2				8
demir							1			1					2	2	1		7
mermer		1	1		1		1						2						6
gümüş			1			3									1				5
barut		1										1					1		3
fildişi	2														1				3
gaz							1					2							3
inci	1		1		1														3
kireç	1							1									1		3
kurşun		1					1				1								3
maden										1		1		1					3
kömür	1													1					2
zümrüt						1				1									2
asit	1																		1
benzin																		1	1
çelik				1															1
çinko				1															1
elmas															1				1
fosfor	1																		1
havagazı												1							1
kehribar					1														1
kezzap				1															1

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
mercan						1													1
ırlanta															1				1
sedef						1													1
tunç					1														1
tuzruhu							1												1
yakut										1									1
Toplam	9	4	5	3	14	8	6	2	0	4	5	6	4	2	8	2	4	3	89

Hayvanlar

Hayvanlar, çok hücreli canlılardan oluşan âlemin üyesidirler. Yalnız mikroskopla görülebileceklerden metrelerce uzunluğa sahip bireylerden oluşan hayvanlar, buldukları çevre şartlarına göre çeşitlenirler. Hayvanlarla ilgili toplam sözcük sayısı 61 frekans değeri 270'dir.

Memleket Hikâyeleri'nde yer alan hayvanlar da Anadolu coğrafyasında karşılaşılan hayvanlardandır. Bunlar “Kaz” 32, “öküz” 29, “köpek” 24, “hayvan” 23, “merkep” 22, “eşek” 17, “balık” 10, “tavuk” 9, “sinek” 6, “ördek” 5, “kedi”, “kısırak”, “leylek” 4.

Memleket Hikâyeleri'nde hayvan isminden oluşan “Koca Öküz” ve “Boz Eşek” gibi hikâyeler yer almaktadır. “Küs Ömer”de de “kaz” 29 kez tekrarlanmıştır. “Kaplan”, “Cer Hocası” hikâyesinde benzetme amacıyla kullanılmıştır. Hikâyelerde evcil hayvanlar başta olmak üzere, kanatlı hayvanlar, binek hayvanları, böcekler ve sürüngenler yer almaktadır.

Hayvanlarla ilgili sözcüklerin en sık geçtiği hikâyeler “Koca Öküz” 54, “Küs Ömer” 40, “Şeftali Bahçeleri” ve “Yıldı Bir” 20. En az geçenlerden bazıları ise şöyledir; “Bir Taarruz” 1, “Sarı Bal” 2, “Garip Bir Hediye” 2.

Tablo 4: Hayvanlar

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
kaz		1				1	29							1					32
öküz			26	1					1				1						29
köpek	5			1	1	1				2	3		1	3			7		24
hayvan	2	1	10	1			2	1	1	1	1	1	1				1		23
merkep		8						13	1										22
eşek	1	1						10			4			1					17
at	3		2				1	1	3				2						12
balık		2		1		6				1									10
tavuk				1						3	1			3			1		9
sinek			1							1	1	2					1		6
ördek				1				1				1		2					5
kedi	1		1		1									1					4
kısrak	1						2				1								4
leylek									1		3								4
horoz	1			1										1					3
inek								2						1					3
koyun													3						3
manda	2		1																3
serçe	1													1			1		3
böcek			1								1								2
çil		1	1																2
davar	1		1																2
deve							1										1		2
hindi		1							1										2

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
karga			1													1			2
karınca			2																2
keçi			1								1								2
kumru				1				1											2
midye				1						1									2
oğlak		1	1																2
tavşan		1									1								2
ağustosböceği				1															1
akrep															1				1
arı																	1		1
atmaca							1												1
beygir							1												1
bit																		1	1
buzacı														1					1
çakal							1												1
domuz			1																1
doru							1												1
enik			1																1
gülük			1																1
güve																		1	1
istiridye						1													1
it																		1	1
kaplan														1					1
karasinek																	1		1
keklik		1																	1
kelebek											1								1

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
kurt	1																		1
kuş											1								1
kuzu			1																1
pire										1									1
sivrisinek											1								1
solucan															1				1
tazı		1																	1
timsah												1							1
tosbağa			1																1
yılan							1												1
zağar		1																	1
Toplam	19	20	54	10	2	9	40	29	8	10	20	5	8	16	2	1	14	3	270

Bitkiler

Bitkiler de iklim ve yer şekillerinden direkt olarak etkilenecek yaygınlık gösteren canlı varlıklardır. Bitkiler hikâyelerde ağaç çeşitleri, meyveler, sebzeler, çiçekler ve tahıl çeşitleri şeklinde yer almaktadır. Toplam sözcük sayısı 74, frekans değeri 210'dur. Bu kategorinin bazı sözcükleri şöyledir; "ağaç" 22, "şeftali" 16, "çam" ve "çiçek" 12, "yaprak" 11, "meyve" 6, "gül", "kavak" ve "üzüm" 5, "böğürtlen", "incir", "karpuz", "söğüt" ve "yemiş" 4.

Bitkilerle ilgili en yüksek frekans değerine sahip hikâyelerden bazıları "Şeftali Bahçeleri" 34, "Yılda Bir" 32, "Yatır" 29. En düşük frekans değerdekilerden bazıları ise şöyledir; "Şaka", "Komşu Namusu", "Garip Bir Hediye" 1, "Kuvvete Karşı" ve "Bir Taarruz" 2.

Tablo 5: Bitkiler

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
ağaç	2	2	1	3					7		3			1			2	1	22
şeftali		15										1							16
çam			1		1				10										12
çiçek	1		5						2		3							1	12
yaprak							1		2		3	1		2			2		11
meyve	1	3										2							6
gül	1	1			1				2										5
kavak				1							3							1	5
üzüm		1									3			1					5
böğürtlen		1									3								4
incir											2						2		4
karpuz	1			1								1		1					4
söğüt		1	1					2											4
yemiş			1				1				2								4
ahlat			1					2											3
arpa			1					2											3
çınar	1													2					3
dut	1						1											1	3
funda								1			1			1					3
kabak								2										1	3
ot		2											1						3
selvi			1		1				1										3
susam											3								3
tütün						1	1						1						3

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
asma								1	1										2
başak			1								1								2
buğday							1				1								2
fıstık																2			2
fidan									1		1								2
ığde		1	1																2
kamış	1							1											2
kiraz				1			1												2
meşe	1						1												2
mısır								1							1				2
pirinç								2											2
yonca		2																	2
yosun		1															1		2
yulaf			2																2
zahire							1		1										2
zencefil	2																		2
zeytin		1									1								2
amber			1																1
armut			1																1
ayrıkotu											1								1
ayva					1														1
badem																		1	1
belladon										1									1
ceviz																		1	1
çayır		1																	1
çeltik								1											1

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
dal																	1		1
defne											1								1
domates			1																1
ekin			1																1
erik																		1	1
fasulye																	1		1
filiz									1										1
haşhaş					1														1
hevenk					1														1
kafur							1												1
karanfil			1																1
kavun												1							1
kayısı			1																1
kızılcık									1										1
kocayemiş														1					1
lahana	1																		1
lavanta																		1	1
papatya	1																		1
patlıcan		1																	1
sarmaşık														1					1
semizotu		1																	1
soğan					1														1
yem							1												1
Toplam	14	34	22	6	7	1	10	15	29	1	32	6	2	10	1	2	9	9	210

Vücut Bölümleri, Duyular, Organ ve Hastalıklar

İnsan vücudunun bölümlerini, organlarını bildiren sözcükler temel söz varlığı içinde önemli bir yere sahiptir. Bebeklerin ilk sözcükleri arasında yer alan, yabancı dil öğreniminde de öncelik sırasına sahip olan insan vücuduyla ilgili sözcükler, çevreyi anlama ve anlamlandırma görevini yerine getirirler. Bu kategoride *MH*'nde kullanılan toplam sözcük sayısının 263, frekans değerinin ise 1518 olması kategorinin temel söz varlığı içindeki önemini göstermektedir.

İnsan vücudu baş, gövde, kollar ve bacaklardan oluşmaktadır. Bu bölümler de kendi içinde çeşitli kısımlara ayrılmaktadır. Vücudun iç kısmı da organlardan, kaslardan, kemiklerden, sinir ağlarından, çeşitli hücrelerden, vücut sıvılarından ve benzeri yapılardan oluşmaktadır. Hastalıklar, vücutta bulunan yapılarda meydana gelen bozulmalar olduğu için bu kategoride incelenmiştir.

En sık tekrarlanan sözcük “göz”dür ve frekansı 129’dur. “El” 99, “baş” 86, “ayak” 57, “yüz” 53, “vücut” 41, “yürek” 30, “kol” 29, “iri” 29, “nefes”, “sırt” 22, “göğüs”, “kulak” 21, “hasta” 20, “ağız”, “can”, “kuvvet”, “ölü” 19, “açlık”, “parmak” 16, “boyun”, “burun”, “çehre” 15, “kafa” 14, “bacak”, “karın” 13, “diz”, “kalp”, “saç” 12, “gırtlak”, “kemik” ve “ölüm” 11.

Bu bölümdeki en yüksek frekans değerine sahip hikâyelerden üç tanesi şunlardır; “Yatık Emine” 258, “Cer Hocası” 115, “Hakkı Sükut” 109. En düşük değere sahip olanlardan bazıları da şunlardır; “Garip Bir Hediye” 46, “Garaz” 47, “Yatır” 51.

Tablo 6: Vücut Bölümleri, Duyular, Organ ve Hastalıklar

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
göz	3	12	9	1	14	3	7	6	2	12	8	17	9	13	5	3		5	129
el	19	2	1	8	5	4	5	5	7	6	2	3	6	5	7	6	5	3	99
baş	11	6	13	4	4	2	1	3	3	2	7	4	6	6	1	4	4	5	86
ayak	11	2	4	3		3	4	2	1	5	3	3	2	3			7	4	57
yüz	13		3	2	6	3	4			1	2		3	7		5	2	2	53
vücut	8	4	1	3	2	3	5	1	2		2		2	1	2		5		41
yürek	7	5		2	3	1			1					1	6	1	1	2	30
kol	2				1	3	2			3	9		3	2		1	2	1	29
iri	5	2	2		4		2	1				4		2	2		1	1	26
nefes	2		1	3	1	2	3	1	1		1	4			1		1	1	22
sırt	2	3	1		2	1	3	2	1		5	1					1		22
göğüs	3	1			1	1	4	2	1	3	2	1				1		1	21
kulak	2		1	1	2	3	2		1		4		2	1			2		21
hasta	1			1				2				7	1	7		1			20
ağız	5	1		1		1	4		1			2			1	1		2	19
can	8				1	3		1			1			1		3		1	19
kuvvet	2		3	1			4		1				5				3		19
ölü	1							2	1			8	1	2			4		19
açlık	4					3					1			5	1	2			16
parmak	2	2			1		2	1		1	2			1	1	1	2		16
aç	4		2	1		1								4		2		1	15
boyun	5		1	1		1	4			1	1		1						15
burun	3		1														11		15
çehre	3			1	2		1	3	1				1	1	2				15

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
dudak	4		1	1	1	1				1	2		3	1					15
kafa	5	1	1				2		1			1		3					14
bacak	2		1			2	1			1	1		1	2			2		13
karnı	2			1		4		1		1		1		1		1	1		13
diz			2	2	1				1			1		5					12
kalp						1					1	2	2	4			2		12
saç		1				3	1		1		2		1	1				2	12
gırtlak	1	1					3					1		1		4			11
kemik	3		2						2			1		1	2				11
ölüm	6				1							3					1		11
boy			1		2				2	1	1			2				1	10
diş	1				1		1					2	2	2				1	10
kan	1	1		2	1		3		1					1					10
sakal				1	2			1						5	1				10
soluk				1		2	1	1		1		2					2		10
iştah	1	1	1		1	1			2		2								9
canlı	1		2			2						2				1			8
damar	1		1	1		1	3										1		8
omuz	3					1				2				1	1				8
öksürük				3					1			3		1					8
eda	1				1	2	2	1											7
kalça		1	1		1	2					1	1							7
uyuşuk	2	3		1									1						7
yumruk		1					2						4						7
zayıf	2		1		2		1									1			7
acı	5		1																6

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
bel	1		1	1						1			1	1					6
ceset												1	1			1	3		6
dert	1	1		1				1				1						1	6
hastalanmak	2											4							6
hastalık	1				1							2	1	1					6
sızı	4		1											1					6
sima												2		4					6
yorgun	1		1					1	1		1		1						6
yorgunluk		2	1				1	1									1		6
baygın		1					2							2					5
cılız	1		1			1		1	1										5
dil		1		1		1						1						1	5
dolgun		2		2	1														5
durgun	2							2			1								5
endamlı	2	2			1														5
ense							1						1	2				1	5
et	3	1															1		5
ilaç			3									2							5
kuvvetli	1					1	2				1								5
sarhoş	1				1	3													5
sinir	1	3									1								5
şakak												3				1	1		5
ağrı			1		1							1		1					4
alın	1				3														4
bere	4																		4
bezgin			1				3												4

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
boğaz			1					2					1						4
cansız			1				1	1								1			4
esmer		1								1			1					1	4
iştahlı	1	1				1				1									4
iштиha	1	1	1	1															4
mecalsiz	1						1	1								1			4
mide	1	1			1	1													4
sıska	3																1		4
uyuşukluk		3							1										4
avuç			1				1					1							3
baygınlık	2														1				3
beden	2													1					3
bitkin	1									1								1	3
böğür			1						1							1			3
çene	1				1					1									3
diñç	1	1														1			3
dirsek	1			1		1													3
fersiz							1	1				1							3
gövde								3											3
gürbüz	1	2																	3
halsiz												2					1		3
ilik			1				1										1		3
kavruk	1			1												1			3
kör							3												3
kötürüm			1		1					1									3
mahmur										3									3

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
mecal	1	1					1												3
nabız						2						1							3
sarışın	1	2																	3
tıknaz	1									1					1				3
yara	1										1			1					3
afiyet			1		1														2
arız	1														1				2
aya					2														2
azametli					2														2
baldır				1														1	2
bayılmak																		2	2
belkemiği					2														2
beniz							1									1			2
bıyık	1							1											2
bodur	1														1				2
bunalmak	2																		2
deri			2																2
dimaç		1		1															2
donuk	2																		2
edalı				1					1										2
endam												2							2
endamsız	1			1															2
gözyaşı				1								1							2
güçsüz									1									1	2
hararet														2					2
hararetli	2																		2

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
helecan							1									1			2
inlemek	2																		2
iyileşmek	2																		2
kaş	2																		2
kudretli	2																		2
kuru	2																		2
kuş					2														2
marazlanmak			2																2
meczip	1														1				2
muayene			2																2
narın												2							2
ölgün								1							1				2
perişan												1				1			2
sakallı									1	1									2
sancı		1										1							2
sarhoşluk													1	1					2
sersem			1				1												2
solumak	1							1											2
şişman	1									1									2
ter					1				1										2
toparlak	1				1														2
ufak				2															2
uykulu			1			1													2
uykusuzluk													1	1					2
ablak														1					1
ateşli												1							1

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
ayık					1														1
aza	1																		1
bağır																		1	1
başparmağı			1																1
baygınlaşmak													1						1
bayılma							1												1
beyin													1						1
biçimli					1														1
bitap							1												1
burkulmak	1																		1
bücür									1										1
canlanma								1											1
canlılık	1																		1
cilt											1								1
çarpıntı				1															1
çekicilik															1				1
çelimsiz	1																		1
çevik			1																1
çılgın					1														1
çiçek									1										1
çürük	1																		1
derman			1																1
dermansızlık				1															1
dişsiz								1											1
doğurmak	1																		1
ezgin	1																		1

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
eziklik							1												1
fenalaşmak												1							1
fer								1											1
filizlenme			1																1
frengi									1										1
gebe				1															1
gerdan											1								1
göbek		1																	1
gösterişli		1																	1
güç							1												1
hantal		1																	1
heybetli	1																		1
hıçkırık								1											1
humma														1					1
illet															1				1
illetli																1			1
ipiri							1												1
iştahsız						1													1
kaburga						1													1
kafatası													1						1
kas											1								1
kemikli												1							1
kıllı										1									1
kısa								1											1
kirpiksiz															1				1
kolera									1										1

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
körpe	1																		1
kucak				1															1
kudret											1								1
kuvvetsiz														1					1
mariz								1											1
mecnun															1				1
morarma			1																1
mütearrız																1			1
naaş																1			1
nazik												1							1
nöbet												1							1
ökçe																		1	1
öksürmek								1											1
pazu											1								1
peltek					1														1
perçem																		1	1
reçete			1																1
sağır					1														1
sağlık																1			1
sakat															1				1
sancılanmak										1									1
sarsak															1				1
sersemleşmek							1												1
sıhhatli	1																		1
sıtma	1																		1
sıtmalı								1											1

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
sızlamak												1							1
soğuklamak	1																		1
soluksuz				1															1
surat			1																1
susuz	1																		1
sürmeli	1																		1
şifa									1										1
şiş	1																		1
şişkin																	1		1
şuur															1				1
takatsiz	1																		1
taravet														1					1
taze	1																		1
ten										1									1
teneffüs	1																		1
tırnak																		1	1
tok																		1	1
tombalak						1													1
tombul						1													1
topalımsı									1										1
topallık	1																		1
tükürük									1										1
tükürüklü			1																1
tüylü										1									1
uyluk			1																1
uyuz	1																		1

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
ürperme							1												1
üşüme													1						1
veba									1										1
verem					1														1
yorulmuş			1																1
Toplam	258	81	94	66	91	76	105	61	51	57	70	109	69	115	46	52	70	47	1518

Hayatın Çağları, Cinsiyet, Evlilik, Akraba

İnsan hayatının çeşitli dönemleri vardır. Bunlar bebeklik, çocukluk, gençlik, yetişkinlik ve ihtiyarlık olarak sayılabilir. İnsan hayatının bu çeşitli dönemleri hikâyelerdeki şahıs kadrosunu zenginleştirmektedir.

Türk gelenek ve göreneklere açısından aile önemli bir kavramdır buna istinaden aile bireylerinin her biri farklı isimle isimlendirilmiştir. Bu çeşitlilik ve zenginlik dolayısıyla akraba isimleri temel söz varlığı içinde yer almıştır.

Bu kategoride toplam sözcük sayısı 72, frekans değeri 691'dir. Hikâyelerde en sık kullanılan sözcüklerden bazıları şöyledir; “adam” 100, “kadın” 99, “kız” 78, “ihtiyar” 33, “insan” 32, “karı” 31, “çocuk” 30, “erkek” 27, “genç” 24, “ana” 21, “ömür” 21, “baba” 19, “delikanlı”, “koca”, “dişi” 14, “herif” 12.

Memleket Hikâyeleri'nde şahıs kadrosu içerisinde “adam” sözcüğü genellikle erkek bireyi karşılamak üzere kullanılmıştır. “Kadın” sözcüğü de hikâyelerde ikinci sıklık sırasına sahiptir. “Kız” sözcüğünün üçüncü sırada yer almasıyla da Refik Halit'in hikâyelerinde kadınlara sıkça yer verdiği sonucuna varılabilir.

Bu başlıkla ilgili sözcüklerin en sık geçtiği hikâyelerden ilk üçü “Yatık Emine” 137, “Garaz” 57, “Küs Ömer” 55. En az geçenlerden bazıları da şunlardır; “Garip Bir Hediye” 12, “Ayşe'nin Talihi” 15, “Bir Taarruz” 18.

Tablo 7: Hayatın Çağları, Cinsiyet, Evlilik, Akraba

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
adam	13	8	5	5	1	4	7	4	2	8	1	5	9	19	2	6		1	100
kadın	43	7		4	6	3	5		1	3	11		7	1	1	1	1	3	97
kız	6	1		11	1	8	4				10	15	3	1			6	12	78
ihtiyar	10	1	2		1		2	6	1		2	3	2	2	1				33
insan		2			3	5	2	3	3	1	2	1	3	2	2	1		2	32
karı	15		3		1		2			6	1	1		1				1	31
çocuk	5	1		1	2	3	4	3		1		1		8		1			30
erkek	10	1		1		1	5				2			1			2	4	27
genç	2	1			2	1		2			4	5		4			2	1	24
ana	2			3			1			1					1	1	3	9	21
ömür	8	4	3	2					1		1	1			1				21
baba	1		3		1									1		1		12	19
delikanlı	5		1		2		1		4		1							2	16
koca	2	1					4			4						3		2	16
oğul		1	9						2					1	1		1	1	16
dişi						1	11						1					1	14
herif	2			1						2			2	1	1	3			12
nine		1									1	4							6
yaş						1	1					1		2				1	6
oğlan	2				3														5
aile					1							1	1	1					4
âşık										2			1	1					4
dede									4										4
nişan							1											3	4

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
sevgili							1				1	2							4
evlenmek	1	1										1							3
kocakarı					1						2								3
nikâh				3															3
tüysüz	1				1									1					3
yaşlı					1			1										1	3
akraba												1		1					2
bekar		2																	2
dişilik	2																		2
eş							1								1				2
gelin			1					1											2
halvet		2																	2
hayat									2										2
nesil		1														1			2
teyze			1										1						2
yavru	1				1														2
analık					1														1
anne															1				1
babalık				1															1
baldız	1																		1
birader				1															1
bunak		1																	1
cinsiyet	1																		1
damat		1																	1
dayı					1														1
dul				1															1

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
evlat									1										1
evlenmemiş				1															1
evli							1												1
gelinlik (kız)				1															1
gençlik				1															1
görücü							1												1
güvey	1																		1
harem										1									1
kardeş							1												1
kart					1														1
kırklık	1																		1
kısmet				1															1
metres													1						1
nene	1																		1
nişanlı											1								1
olgun						1													1
öksüz										1									1
öz																		1	1
refika										1									1
torun												1							1
yaşlılık	1																		1
zât					1														1
Toplam	137	37	28	38	32	28	55	20	21	31	40	43	31	48	12	18	15	57	691

Yiyecek, İçecek

Yeme içme temel ihtiyaçlar arasında ilk sıralarda bulunur. İnsan, hayatının devamını sağlamak için beslenmek zorundadır. Beslenme için gerekli maddeler çeşitli besin gruplarında bulunur. İnsan bu maddelerle yağadığı doğal evre ve kültürün etkisiyle çeşitli çiğ ve pişitmiş yemekler meydana getirir. Bu doğrultuda yiyeceklerin kültürel boyutu da ortaya çıkar. Kategorinin toplam sözcük sayısı 55, frekans değeri 166’dır. En sık görülen sözcükler “rakı” 18, “tatlı” 14, “ekmek” 12, “yemek” 11, “sigara” 10, “yağ” 8, “nargile” 6, “bal” 5, “bira” 5.

İçecekler açısından bakıldığında; “su” insanoğlunun temel maddesidir ancak bu sözcüğe “evren” kategorisinde yer verildiğinden burada tekrar incelenmemiştir. Alkollü içecekler arasındaki “rakı” bu kategorinin ilk sırasında bulunmaktadır. “Bira”, “cibre” diğer alkollü ieceklerdendir. “Nargile” ve “sigara” keyif verici maddeler olarak tanımlanabilir.

Yiyecek ve içeceklerle ilgili en yüksek frekansa sahip hikâyelerden bazıları şunlardır; “şeftali Bahçeleri” 41, “Yatık Emine” 23, “şaka” 15. Düşük frekansa sahip olanlardan ise şunlar söylenebilir; “Ayşe’nin Talihi” yok, “Garip Bir Hediye” ve “Hakkı Sükut” 1.

Tablo 8: Yiyecek, İçecek

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
rakı		10			6		1		1										18
tatlı	1	4		1		3								5					14
ekmek	8							1						1	1	1			12
yemek	3	3				1				4									11
sigara	3	1		1		1				1	1		1	1					10
yağ		1	1		3				1		1			1					8
nargile		2					2	1	1										6
bal		1	1		1	2													5
bira						2				2			1						5
meze		2			1	2													5
sucuk			1						1							1		1	4
bulgur							2											1	3
çiğer		2				1													3
çorba	1											1		1					3
pastırma			2						1										3
peynir	1				1									1					3
yumurta		1				1	1												3
cigara	2																		2
çay													1	1					2
kahve		1								1									2
katık								1										1	2
kebab	1	1																	2
likör	2																		2
salata		2																	2

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
şeker						1										1			2
şerbet									1	1									2
turşu		1														1			2
yem								2											2
yiyecek		1							1										2
afyon			1																1
azık																		1	1
baharat			1																1
baklava		1																	1
cibre		1																	1
dolma		1																	1
dondurma																		1	1
galeta										1									1
hap			1																1
havyar		1																	1
helva		1																	1
keşköl																		1	1
kızartma		1																	1
muhallebi																		1	1
pestil																		1	1
pide	1																		1
pirinç									1										1
süt								1											1
tarator		1																	1
un											1								1
usare									1										1

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
vanilya																		1	1
viski													1						1
yoğurt		1																	1
zeytin																1			1
zeytinyağı						1													1
Toplam	23	41	8	2	12	15	6	6	9	10	3	1	4	11	1	5	0	9	166

Giyim, Süs

Giyim de tıpkı beslenme gibi coğrafya ve kültür etkisinde gelişen alışkanlıklardan etkilenir. Dinin de giyim şekli üzerinde etkileri bulunmaktadır. Bu alandaki toplam sözcük sayısı 94, frekans değeri 257'dir. *Memleket Hikâyeleri* “Garaz” hariç Kıyafet İnkılabından önce yazıldığından Müslüman kadın ve erkek kıyafetlerinde İslamiyetin etkisi vardır. Bu yüzden en sık kullanılan kıyafetlerin bu doğrultuda olduğu görülmektedir. En sık karşılaşılan sözcükler “eşarp” 11, “elbise”, “sarık” 10, “entari” 9, “aba”, “gömlek”, “yelek” 8, “fes” 7, “kuşak”, “mintan”, “peçe” 6, “atkı”, “bilezik”, “çarşaf”, “çorap”, “redingot”, “tülbent” 5 gibi. “Entari”, “sarık”, “aba” bunlar arasında sayılabilir.

Frekans değeri en yüksek hikâyelerden bazıları şöyledir; “Yatık Emine” 40, “Garaz” 33, “Cer Hocası” 20. En düşüklerden bazıları da şunlardır; “Garip Bir Hediye” 3, “Koca Öküz” 4, “Yatır” 7.

Tablo 9: Giyim, Süs

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
eşarp																		11	11
elbise			1		1	1				1			1	3		1	1		10
sarık	2		1				1	2	1					3					10
entari	2	2		1	1												3		9
aba				1						1						4	2		8
gömlek		1			1					1			1	3				1	8
yelek		1		1	1		1			1	1	1	1						8
fes	1		1		1						1		3						7
kuşak	1			2			1		1								1		6
mintan						1						3		1				1	6
peçe	6																		6
atkı		1				1								1		2			5
bilezik	1			1							1	1						1	5
çarşaf	5																		5
çorap	1	1	1	1				1											5
redingot		1		3										1					5
tülbent	3									1						1			5
ayakkabı	1									1		1						1	4
çanta	3																	1	4
etek	1										1	1					1		4
iskarpın													1	2				1	4
nalın	1																2	1	4
şapka													2					2	4
allık	3																		3

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
cübbe								1	1					1					3
çamaşır																	3		3
don					2			1											3
kaput						1									1	1			3
kına							3												3
kundura		1						1										1	3
kürk																		3	3
palto												1	1			1			3
pantolon										1		1						1	3
peştamal	1						1							1					3
şalvar					1						1			1					3
yama					3														3
yemeni				2	1														3
yemeni (ayakkabı)		1									2								3
başlık					2														2
ceket								1		1									2
fistan					1	1													2
gocuk							1		1										2
kravat						1												1	2
kukuleta																2			2
kurdele						2													2
maşlah								2											2
pelerin	2																		2
potur				1													1		2
prostela						2													2
yaka												1			1				2

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
yazma	2																		2
arakiye									1										1
başörtü																		1	1
beşibiyerde	1																		1
boa													1						1
boncuk												1							1
boyama				1															1
çevre (başörtüsü)											1								1
çizme	1																		1
fanila										1									1
fistanlık																		1	1
fistonluk	1																		1
gecelik													1						1
giyim																		1	1
hırka																1			1
kaban								1											1
kalpak																	1		1
kasket																		1	1
kemer								1											1
keten								1											1
kılık								1											1
kıyafet													1						1
kisve				1															1
lapçin														1					1
manşon													1						1
manto																		1	1

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
oya		1																	1
önlük															1				1
pardösü						1													1
patiska												1							1
peyke														1					1
put (haç kolye)						1													1
püskül									1										1
serpuş						1													1
setre					1														1
sırma								1											1
sim					1														1
şal							1												1
takke									1										1
tereke	1																		1
yakalık														1					1
yeldirme				1															1
yüksük																		1	1
yüzük																		1	1
Toplam	40	10	4	16	17	13	9	14	7	9	8	12	14	20	3	13	15	33	257

Eşya, Malzeme, Araç

Eşya ve malzeme günlük yaşamı kolaylaştırmak için kullanılan araç ve gereçlerdir. Bunların çeşitlerinin ve sayılarının çokluğu maddi zenginlik belirtilerindedir. Eşya ve malzemeler, ev eşyaları, mutfak araç gereçleri, ulaşım araçları, kumaşlar, metal eşyalar, kırtasiye malzemeleri, teknolojik cihazlar, işlenmiş ve işlenmemiş ham maddeler olarak sayılabilir.

Toplam sözcük sayısı 238, frekans değeri 780'dir. En sık kullanılan eşya ve malzeme isimleri şöyledir; "araba" 20, "lamba" 19, "yatak" 18, "fener", "mal" 17, "cam" 16, "heybe", "odun" 14, "kağıt" 13, "eşya", "kadeh", "masa", "minder" 12, "firça", "kütük", "perde" 11, "kutu" 9, "vapur" 8, "düdük", "tahta", "kalem" 7.

Bu bölümde en yüksek frekansa sahip hikâyeler "Yatık Emine" 77, "Cer Hocası" 60, "Sarı Bal" 54. En düşüklerden bazıları da şunlardır; "Yılda Bir" 20, "Ayşe'nin Talihi" 22, "Boz Eşek" 26.

Tablo 10: Eşya, Malzeme, Araç

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
araba		1	1				3	1		1			8	5					20
lamba	2	1			1	5				3			3		2	1		1	19
yatak	1			4	1	1	1				1	2	2	4				1	18
fener					7	3			2	1	1		1		1	1			17
mal		1	3		1				2	1	1				5			3	17
cam				2		1	1		1	1	1	3	2	1		1	2		16
heybe		2					2			1				7				2	14
odun					1				10					1			2		14
kağıt	7		1	1						1				1		2			13
eşya	3		1		2		1								4			1	12
kadeh		2			4	3	1			1			1						12
masa	1					4				2			4	1					12
minder	3	2						1	1			1		4					12
fırça															11				11
kütük	1	1			2			2	4					1					11
perde	2									3		1	2	2				1	11
kutu	3		2							1					1			2	9
vapur										1		1	2	2		1		1	8
düdük					1					1		2	2			1			7
kalem	3	1				1						1		1					7
tahta		1	1		1		2	1	1										7
çadır									1		4			1					6
çıra								3	2			1							6
kılıç	4							1									1		6

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
kibrit	5									1									6
palan		4						2											6
sabun	2	1						1									1	1	6
saman			4						1								1		6
sepet	1		1		1	1							1				1		6
çamaşır	2			1		1												1	5
kandil							2		1		1	1							5
kayık						3										2			5
kürek	1		2														1	1	5
mendil	1									2		2							5
mürekkep	3							1		1									5
sandık					2					2			1						5
saz		2			3														5
tabaka	2	1	1		1														5
bez				2			2												4
bıçak			1								1	1	1						4
cüzdan																4			4
çivi			1	3															4
çuval							1				3								4
hasır	2			2															4
ip			3														1		4
iskemle	1					1				1								1	4
kağı		1					2		1										4
kapak								1				3							4
mangal	1					2				1									4
otomobil																		4	4

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
örtü				1	1			1						1					4
sandalye										1			3						4
şişe					1	1	1						1						4
tas			1				1	1			1								4
tef					2	1	1												4
tramvay										1			1					2	4
zımpara	4																		4
zil						1	1			1	1								4
kumaş	2		1		1														3
anahtar	1			1						1									3
bakraç							2	1											3
balta									3										3
bohça	2	1																	3
boru									1			1	1						3
çan			1								1	1							3
çıkın	3																		3
gazete										1			2						3
gemi						1							2						3
gönül					3														3
gözlük	1									1					1				3
kafes	1														1		1		3
kaşık		3																	3
kazan									1									2	3
kerpiç	2							1											3
kireme			1	1									1						3
kitap														3					3

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
muşamba										1		1				1			3
sergi						1								2					3
soba									3										3
sopa			1		1											1			3
şilte	2						1												3
şimendifer					1					1			1						3
tabak	1				1					1									3
tekerlek							2			1									3
telgraf								1	1					1					3
tespih									3										3
tezgah	1					2													3
tren										2								1	3
yastık		1			1									1					3
yay							1							2					3
yorgan					3														3
zincir	2					1													3
ayna				1											1				2
bardak										1								1	2
baston						1							1						2
bavul															1			1	2
beşik			1									1							2
bilardo						2													2
çalgı					2														2
çanak	1															1			2
çark									1			1							2
çingırak										1					1				2

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
dibek							1											1	2
döşeme							2												2
döven		1	1																2
elek					1		1												2
elektrik																2			2
erzak														1		1			2
fiçı						1						1							2
gaz	1			1															2
hediyeye			2																2
iğne		1				1													2
kamçı	1				1														2
kanepe	1												1						2
kırbaç					1	1													2
kilit				2															2
koltuk													2						2
mancınık												2							2
menfez												2							2
meşin	1	1																	2
mum												1		1					2
rahle														2					2
sandal						1							1						2
silah							1			1									2
sofra		2																	2
tabanca																2			2
tabut									1			1							2
tarak	2																		2

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
tava						1				1									2
tel								1						1					2
testere							2												2
tokmak							1											1	2
torba					1													1	2
tulum			1						1										2
tüfek																	2		2
ustura														1		1			2
vasıta					1							1							2
yayık							2												2
yük								1							1				2
zurna										1	1								2
abajur						1													1
ağ						1													1
ahşap																1			1
alçı							1												1
alet														1					1
asfalt																		1	1
belge								1											1
bilet													1						1
briyantın																		1	1
celp														1					1
cımbız							1												1
çakmak											1								1
çarşaf																	1		1
çatal													1						1

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
çember												1							1
çengel								1											1
çerçeve													1						1
çeyiz																		1	1
çıkırık																	1		1
çömlek	1																		1
çul														1					1
dalyan						1													1
darbuka	1																		1
davul		1																	1
define															1				1
defter										1									1
değnek														1					1
divan	1																		1
dizgin							1												1
düğme							1												1
ecza	1																		1
endaze	1																		1
fiskiye		1																	1
fincan		1																	1
gergef		1																	1
gramofon										1									1
hançer														1					1
hatırat						1													1
havagazı													1						1
havan			1																1

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
hokka										1									1
hürmüz	1																		1
ıstampa										1									1
ışıldak				1															1
ibrik														1					1
ilaç	1																		1
imbik		1																	1
işleme			1																1
işporta						1													1
kalbur			1																1
kama					1														1
kanca															1				1
kantar				1															1
karyola														1					1
kasa					1														1
kasatura	1																		1
kâse	1																		1
katar										1									1
kavanoz																1			1
kebe					1														1
keçe																		1	1
keman		1																	1
kepçe	1																		1
kereste																1			1
kerevet											1								1
keser	1																		1

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
kıskaç																1			1
kışlık	1																		1
koltuk										1									1
korkuluk																	1		1
korna																		1	1
kovan							1												1
kundak				1															1
küfe							1												1
küp	1																		1
leğen																	1		1
levha														1					1
mahut								1											1
mahya														1					1
makara				1															1
makas										1									1
maltız										1									1
mandal			1																1
maşrapa																	1		1
mektup														1					1
mengene																	1		1
menteşe				1															1
meşale		1																	1
mezat															1				1
mızrak												1							1
mizan			1																1
motor																1			1

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
musluk										1									1
nevale	1																		1
ocak			1																1
ok							1												1
öteberi													1						1
paçavra									1										1
paket										1									1
palet														1					1
patiska				1															1
pavurya						1													1
pervane											1								1
pipo													1						1
post					1														1
pusula	1																		1
raf																1			1
raptiye										1									1
sapan	1																		1
satır									1										1
sırık														1					1
sünger																1			1
sürahi		1																	1
süzgeç									1										1
şamdan										1									1
şemsiye								1											1
şiş								1											1
tebeşir																		1	1

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
tekne							1												1
tencere																	1		1
teneşir	1																		1
tepsi			1																1
terazi							1												1
tırpan		1																	1
top						1													1
torpil						1													1
tuğla	1																		1
tutkal																1			1
tuvalet																		1	1
tül																		1	1
tütsü									1										1
uskur												1							1
ütü														1					1
üvendir							1												1
vagon																		1	1
vinç															1				1
yaylı							1												1
yelken										1									1
yelpaze			1																1
yen			1																1
yün				1															1
zembil						1													1
Toplam	77	40	41	29	54	51	49	26	46	56	20	35	53	60	34	30	22	37	780

Renkler

Türkçe genel olarak renk isimleri bakımından zengin örneklere sahiptir. Ancak bu çalışmada oluşturulan sıklık dizininde, birden fazla kelimedenden oluşan sözcükler, tespitinde karşılaşılan zorluklar nedeniyle, kapsam dışında bırakılmıştır. Ana renkler, bu renklerin eş anlamlıları ve ana renklerin çeşitli tonları tespit edilmiştir. Toplam sözcük sayısı 49, frekans değeri 235'tir. En sık karşılaşılan sözcükler "beyaz" 28, "kırmızı", "sarı" 15, "mavi", "siyah" 14, "boz" 11, "kara", "kızıl" 10, "pembe" 9, "ala" 8, "renkli", "yeşil" 6, "mor" 5.

Renklerle ilgili en yüksek frekansa sahip hikâyeler şöyledir; "Yatık Emine" 35, "Boz Eşek" 26, "Şaka" 20. En düşük olanlar da şunlardır; "Bir Taarruz" 3, "Yatır" 5, "Şeftali Bahçeleri", "Koca Öküz", "Kuvvete Karşı" 8.

Tablo 11: Renkler

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
beyaz	6		1	2	1		2	3	2	4		2		4		1			28
renk			1		2	8		1	1	3	4	2			3		2	1	28
kırmızı	3	1	1		2			1		2		2	2	1					15
sarı		1	1	1	5		1				2		2				1	1	15
mavi	1			3	1			1		1	1	1		1	2		1	1	14
siyah	1	1		1	1	3					1		1				2	3	14
boz			1				1	9											11
kara	3				1	1						3			1	1			10
kızıl	2	1		1	2	2												2	10
pembe	3	1	1			2											2		9
ala	3			1		1								1				2	8
renkli		1	1					1							1		1	1	6
yeşil		1			1			1			2		1						6
mor	2	1						1		1									5
al	4																		4
kıpkırmızı	1					1	1							1					4
kır	1						1	1											3
sapsarı			1						1				1						3
simsiyah											1					1	1		3
alaca	1										1								2
bembeyaz									1								1		2
çuha					1									1					2
ela												2							2
kırçıl															2				2
kızarmak							2												2
lacivert													1	1					2
siyahlık	1																1		2

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
turuncu								2											2
abani								1											1
ak			1																1
allı														1					1
beyzalık					1														1
çividi								1											1
gümüşi														1					1
hilali										1									1
kapkara	1																		1
kırmızılık	1																		1
kızıltı						1													1
mavimtrak											1								1
meneviş																	1		1
pembeleşmek												1							1
pembemsi	1																		1
rengarenk								1											1
sararmak			1																1
sarılık					1														1
yemyeşil								1											1
yeşillik								1											1
yumurtasarı						1													1
zeytuni												1							1
Toplam	35	8	10	9	19	20	8	26	5	12	13	14	8	12	9	3	13	11	235

Sayı ve Ölçü İsimleri

Bu alandaki toplam sözcük sayısı 42, frekans değeri 1799'dir. Bu bölümde en sık tekrarlanan sözcüklerden bazıları en yüksekten itibaren şöyledir; “bir” 1360, “iki” 131, “yarı” 55, “beş” 41, “üç” 33, “dört” 31, “on” 29, “altı” 10, “derece”, “kırk”, “yirmi” 7, “buçuk”, “dokuz”, “sekiz” 6. Sayılarda “bir” sözcüğü rakam değerinin yanı sıra sıfat ve zamir göreviyle de kullanıldığı için en en yüksek frekans değerine sahip olmuştur.

“Yarı”, “çeyrek”, “yarım” gibi sözcükler de bir bütünün belli bir miktarını belirttiği için bu kapsamda incelenmiştir. Üleştirme sayıları, sıra sayıları ve ölçü isimleri de bu bölümde yer almıştır.

Bu bölümde geçen sözcüklerin en yüksek frekansa sahip olduğu hikâyelerden bazıları şunlardır; “Yatık Emine” 277, “Cer Hocası” 157, “Koca Öküz” 116. En düşük frekans değerlerine sahip hikâyeler ise “ “Garaz” 47, “Bir Taarruz” 63, “Koca Öküz” ve “Ayşe'nin Talihi” 70.

Tablo 12: Sayı ve Ölçü İsimleri

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
bir	211	62	54	79	81	89	83	71	77	78	46	67	59	104	60	50	59	30	1360
iki	20	8	6	6	8	5	13	12	5	11	5	7	3	9		2	7	4	131
yarı	13	9	3	3	8	1	6	1	6							3		2	55
beş	7	2		1	1	1	1	3	3	1	2			11	3	2		3	41
üç	2		3	3	2	3	3	1	1	2		1	2	6	1		1	2	33
dört	3	2	1	1	2	1	3		2	2	3	5		3		2		1	31
on	3	1				1	1	3		2	1	2		10	3		1	1	29
altı	1			1		1						2		3		1		1	10
derece	3											4							7
kırk	2											3		1			1		7
yirmi	1	2								1	1			1				1	7
bin	2					1		1				1			1				6
buçuk								1	1			2		2					6
dokuz	1											1	3				1		6
sekiz	1							1	1			1		1	1				6
birer					4				1										5
yedi					1		2									2			5
binlik					4														4
çift	2		1						1										4
dörder													2		2				4
ikinci		1						1		1								1	4
yüz	2	1											1						4
altmış		2					1												3
arşın			1				2												3
çeyrek	2											1							3
elli						1	1		1										3
otuz				1		1								1					3

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
yarım			1									1		1					3
demet											2								2
ikişer												1		1					2
beşlik		1																	1
binde	1																		1
binlerce														1					1
grado		1																	1
metre						1													1
milyon														1					1
okka																1			1
sekizinci														1					1
urup					1														1
üçüncü																		1	1
yetmiş									1										1
yüzlerce													1						1
Toplam	277	92	70	95	112	106	116	95	100	98	60	99	71	157	71	63	70	47	1799

Mekân, Mesken ve Bölümleri

Mekân, mesken ve bölümleri anlatma esasına dayalı metinlerin temel öğelerindedir. Mekân hikâyelerde olayın geçtiği yerdir ve olay örgüsünün seyrine göre değişmektedir. Mesken, insanların yaşamak veya çalışmak için kullandığı kapalı barınaklardır. Meskenlerin türü ve yapısı sahiplerinin sosyo-ekonomik seviyesine, bulunduğu yere, yerleşim birimine, yapıldığı malzeme çeşidine ve benzeri özelliklere göre değişmektedir. Bu kavram alanındaki toplam sözcük sayısı 115, frekans değeri 1355'dir. En sık karşılaşılan sözcükler “ev” 118, “kapı” 88, “kasaba” 82, “oda” 68, “köy” 57, “sokak” 56, “pencere” 40, “dükkân” 33, “bahçe” 31, “meydan” 31, “kahve” 30, “mahalle”, “memleket” 25, “fabrika” 23, “avlu”, “ocak” 22, “duvar” 21, “değirmen”, “hastane” 19, “ahır” 16, “merdiven” 14, “çarşı”, “orman” 13, “mezar”, “tarla” 12, “hamam”, “daire”, “pazar” 11, “dam”, “fırın”, “mutfak” 10.

Bu bölümde geçen sözcüklerin en yüksek frekansa sahip olan hikâyelerden bazıları şunlardır; “Yatık Emine” 228, “Cer Hocası” 115, “Yatır” 95. En düşük frekans değerlerine sahip hikâyeler ise; “Yıldı Bir” 33, “Bir Taarruz” 33, “Kuvvete Karşı” 46.

Tablo 13: Mekân, Mesken ve Bölümleri

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
ev	26	9	7	12	4	7	5		2	14	1	4	3	7	3	4	6	4	118
kapı	23	2	3	1	9	2	3	5		11	1	4	5	7	1		10	1	88
kasaba	14	12	9	2	8	1	3	4	12		1			3				13	82
oda	10	4	1	5	9		2	3	1	3	1	7	2	8	11			1	68
köy	1	3	8					7	6	1	1	1	2	20		7			57
sokak	10	3		1	1	6	6		1	4		2	5	8	2	2	1	4	56
pencere	7	2		3	1			4		8	1	3	1	2	1	1	4	2	40
dükkan	6		1			2				1				2	6	12		3	33
bahçe	8	13	2	1	1							1					4	1	31
meydan	4	2		2	1	4	9	3	1		1		1	2		1			31
kahve	4	1		1	1		3		12					7		1			30
mahalle	4	2		3	3	2	2					4	1		4				25
memleket	11	1			2	1	2		3	1	1							3	25
fabrika												23							23
avlu	3	3		3	1	1	2		1	1		3		3			1		22
ocak	2	1			3	1		3	3			1		2			6		22
duvar	5			3		1	1	1				1		2	1	1	2	3	21
değirmen		1	1					3	1		13								19
hastane	18															1			19
ahır					3		2	2					1	2			6		16
merdiven	2			1	1					7			1	1	1				14
çarşı	5		1			2		1							2	2			13
orman									13										13
mezar	1								6			4					1		12

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
tarla			4	1					2		2			3					12
hamam	3	2	1				1		1										11
daire		2		3	1		3			1		1							11
pazar	1	1	3	1		1	1	1	1				1						11
vilayet	6	1			1		1	1	1										11
dam			2		3							1		3			1		10
fırın	8		1	1															10
mutfak	1									3				1			5		10
baca							1		3		1	3		1					9
kalem		1		4						4									9
konak	3	3						1	1					1					9
bağ		1		1	2		2		1		1								8
han	1	2						1						4					8
şehir	2	2										2					1	1	8
ambar	2		3						2										7
bölme				4						1		2							7
çeşme	1	1	1				3							1					7
hapishane	7																		7
havuz		4					2					1							7
kuyu	1			2										1	1		2		7
mektep	2					2								3					7
meyhane						5							2						7
şadırvan				2			4							1					7
tavan		1		1	1				1	1				1			1		7
yalı						3								3		1			7
cadde							1			1		1	2					1	6

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
camı				1						1		1		2	1				6
kaldırım				1			2					3							6
belde	1	2			1										1				5
çit	1	1	1								1		1						5
direk						1	1	1	2										5
eczane	4		1																5
gazino						1		1					3						5
kümes							3			2									5
mağaza															1			4	5
mescit							1		1					3					5
sahne													4					1	5
tarafa						5													5
ağıl			1										2				1		4
apartman																		4	4
bakkal						1										3			4
bina				1				1						2					4
birahane										2			2						4
bostan	2														2				4
çiftlik					1						1	1					1		4
kale					1		1								2				4
kaza	2							2											4
tiyatro													3	1					4
türbe							1		3										4
yalak				1			1							1	1				4
bodrum										1					1			1	3
çardak			1					1						1					3

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
depo						1				1		1							3
gölgelik		1		2															3
harman											2							1	3
kafes				2						1									3
karakol	2					1													3
köprü	1				1		1												3
kubbe		1									1				1				3
mahkeme	1																	2	3
merkez	2	1																	3
otel														3					3
parmaklık	1													1			1		3
siper						1					1					1			3
yatır									3										3
yuva								1			2								3
ayvalık		1						1											2
böcekhane												2							2
camekan	1														1				2
cumba				2															2
harabe																	2		2
hücre														2					2
iskele						2													2
kabir									2										2
koğuş	1	1																	2
koridor	1																	1	2
köşk									1								1		2
kule								1										1	2

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
külübe						1											1		2
külhan									2										2
mahzen												1					1		2
medrese							2												2
mezarlık							1					1							2
minare							1			1									2
muhit												1						1	2
pervaz	1									1									2
sofa				1													1		2
sundurma			1					1											2
vitrin																		2	2
yayla			1	1															2
abdesthane	1																		1
ardiye																		1	1
asansör																		1	1
balkon								1											1
bucak	1																		1
cambazhane													1						1
cephe																1			1
çadır	1																		1
diyar		1																	1
döşeme												1							1
dutluk												1							1
elmalık								1											1
eşik	1																		1
fakülte																		1	1

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
gar																		1	1
geçit								1											1
göbektaşı							1												1
gugukluk							1												1
gurbet														1					1
güverte															1				1
hane													1						1
iplikhane												1							1
kameriye		1																	1
kışla														1					1
kiler									1										1
lahit									1										1
liman															1				1
mabet						1													1
malikâne									1										1
mera														1					1
meydanlık																1			1
mimber									1										1
mülk		1																	1
nahiye														1					1
odunluk									1										1
ortalık				1															1
panayır													1						1
park																		1	1
payitaht		1																	1
salhane				1															1

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
salon						1													1
sarnıç															1				1
sefaret													1						1
sent				1															1
sütun																1			1
tabakhane				1															1
taşocağı												1							1
tevkifhane		1																	1
ticarethane										1									1
yazıhane	1																		1
zindan									1										1
Toplam	228	93	54	74	60	57	76	53	95	73	33	84	46	119	47	40	60	60	1355

Meslekler, Meşguliyetler

Bu bölümde hikâyelerde geçen kişilerin meslekleri ve yaptıkları işler yer almaktadır. Meslekler sosyal yaşamdan kaynaklanan ihtiyaçların giderilmesi amacıyla oluşmuştur. Bilim ve teknolojinin ilerlemesiyle fonksiyonunu kaybeden meslekler de zamanla yok olmaya yüz tutmuşlardır.

Toplam sözcük sayısı 147, frekans değeri 622. En sık kullanılan meslek ve meşguliyet isimlerinden bazıları şunlardır; “iş” 98, “memur” 37, “hoca” 29, “jandarma” 28, “imam” 21, “müdür” 14, “çavuş”, “kadı”, “kâtip”, “kaymakam” 13, “amale”, “arzuhalci”, “komiser”, “mülazım” 11, “işsiz” 10, “asker”, “mutasarrıf” 8, “doktor”, “müşteri”, “nefer”, “polis” ve “yanaşma” 7.

Bu bölümde en yüksek frekansa sahip hikâyeler “Yatık Emine” 150, “Şeftali Bahçeleri” 61, “Cer Hocası” 52. En düşük frekansa sahip olanlardan üçü de “Ayşe'nin Talihi”, “Bir Taarruz” 10, “Garip Bir Hediye” 11.

Tablo 14: Meslekler, Meşguliyetler

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
iş	16	7	13	5			9	6		7	3	8		9	5	3	2	5	98
memur	14	13	2	2	3		1			1		1							37
hoca						1		9	15					4					29
jandarma	19	2	1			1		3						2					28
imam				7	1									13					21
müdür		8	1	2	1								1	1					14
çavuş	9							4											13
kadı		4		1				8											13
kâtip		1	1	1			1					7						2	13
kaymakam	9				2			1										1	13
amele								1				10							11
arzuhalci	11																		11
komiser	4				6	1													11
mülazım	11																		11
işsiz		2			1				1		3	1			1			1	10
asker	3						1								1	2	1		8
mutasarrıf	1	7																	8
doktor			1							2		3						1	7
müşteri	3		1			1							1		1				7
nefer	3												4						7
polis	3				2								1					1	7
yanaşma			6				1												7
memuriyet		2		1										3					6
molla														6					6

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
odacı	2	1				1				1				1					6
pehlivan				1			5												6
vazife		1					1	2	1				1						6
âmir		1			1					1		2							5
dükkancı	1					1	1						1					1	5
elekçi					3		2												5
muhasibeci		5																	5
usta												4						1	5
arzuhal	4																		4
av		2		1													1		4
fırıncı	4																		4
hırsız																4			4
kuyumcu	1														3				4
değirmenci											3								3
eczacı	3																		3
hizmetçilik	1																2		3
kasap			3																3
mahpus	3																		3
meyhaneci					1	2													3
müezzin							1					1		1					3
mümeyyiz										3									3
papaz											1	2							3
pastacı																		3	3
satıcı						1				2									3
şeyh									3										3
tüccar						3													3

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
zabit	2															1			3
aktar			1				1												2
antikacı																	2		2
başmümeyyiz										2									2
çeribaşı											2								2
çığırtanlık						2													2
çırak	2																		2
çoban					1								1						2
derviş									2										2
dokuyucu				2															2
evliya									2										2
filozof	1		1																2
gardiyan	2																		2
hizmetçi						1				1									2
işçi													1					1	2
kaçakçılık	1						1												2
kolcu							1							1					2
mabeyinci														2					2
muhtar								1						1					2
mutasarrıflık	1												1						2
palyaço													2						2
şair		2																	2
tablakâr	2																		2
terzi							1											1	2
uşak	1												1						2
vali	2																		2

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
aktris													1						1
alaybeyi		1																	1
alaylı											1								1
arabacı												1							1
arzuhalcilik	1																		1
askerlik	1																		1
atıcı							1												1
avcı							1												1
avukat	1																		1
bakkal										1									1
balıkçı						1													1
banker													1						1
başağa														1					1
başmüdür				1															1
bekçi					1														1
berber														1					1
binici							1												1
boyacı	1																		1
böcekçilik												1							1
cellat					1														1
cerrah							1												1
dalgıç						1													1
dondurmacı										1									1
efe											1								1
eşkiya					1														1
garson						1													1

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
gemici													1						1
hademe	1																		1
hamamcılık									1										1
hastabakıcı	1																		1
hastaneci	1																		1
hatip	1																		1
haydut											1								1
hulefa										1									1
jandarmalık			1																1
kağnıcı							1												1
kahya																		1	1
kalebent					1														1
kantarcılık	1																		1
kapıcı												1							1
kavaf																		1	1
keşiş												1							1
kolacı														1					1
kollukçu																		1	1
kumandan	1																		1
leblebici							1												1
makinist												1							1
model																		1	1
muhafızlık	1																		1
muhasebe							1												1
mukayyit										1									1
müdürlük		1																	1

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
müezzinlik														1					1
mütevelli			1																1
nalbant														1					1
öşürcü														1					1
papa										1									1
paşa										1									1
peynircilik			1																1
reis		1																	1
reji					1														1
ressam														1					1
sanat							1												1
sivil					1														1
şahit										1									1
şoför																		1	1
tahsildar			1																1
tellal			1																1
tezgâhtar																		1	1
vaiz														1					1
zabita													1						1
Toplam	150	61	36	24	28	18	35	35	25	27	15	44	19	52	11	10	8	24	622

Toplumsal İlişkiler ve Olaylar

Memleket Hikâyeleri'nde toplum, akrabalık ilişkisi dışında akrabalık ilişkisi olmayan çeşitli kesimlerden de oluşmaktadır. Kişilerin sosyal statüsüne göre aldığı isimler, yaptığı işlere göre aldığı isimlerle anılan topluluklar, yerleşik veya göçebe olmayla ilgili isimler toplumsal sınıfları belirlemektedir. Toplam sözcük sayısı 144, frekans değeri 710. En sık kullanılan sözcükler “efendi” 120, “halk” 48, “bey” 46, “arkadaş” 37, “köylü” 28, “fakir” 27, “ağa” 21, “komşu” 21, “hacı” 19, “yerli” 17, “misafir” 13, “âlem” 12, “yabancı” 11, “âhali” 10, “yolcu” 9, “âdet”, “felaket”, “kafile”, “kavga” 8, “eğlence”, “muhacir” 7.

Toplumları derinden etkileyen ve birlikte yapılan etkinliklerden meydana gelen olaylar da toplumsal olaylar olarak tanımlanabilir. Bu kategoride; “âlem”, “felaket”, “kavga”, “eğlence” gibi birden fazla insanla yapılan ve insan topluluğunu ilgilendiren olaylar yer almaktadır.

Toplumsal ilişkiler ve olaylarla ilgili en yüksek frekansa sahip hikâyeler; “Cer Hocası” 62, “Komşu Namusu” ve “Hakkı Sükut” 60, “Yatık Emine” 56. En düşük frekansın görüldüğü hikâyeler “Garip Bir Hediye” 10, “Yılda Bir” 11, “Ayşe'nin Talihi” 12.

Tablo 15: Toplumsal İlişkiler ve Olaylar

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
efendi	3	2	1	24		25		1		29		24		2		9			120
halk	3		1		2	4	4	4	8			1	2	7				12	48
bey		13	1			7				11		4					8	2	46
arkadaş		5		2		14			1	7			1	6				1	37
köylü	2		3					8	5		1			7			2		28
fakir								1				23		2	1				27
ağa			5		12		2		2										21
komşu	6			3			1		2	5	1			1				2	21
hacı	1		16					1	1										19
yerli	2			1	1	12					1								17
misafir	3				5			4		1									13
âlem		4			1	2	2		3										12
yabancı	1	2		1					2	2		1		1			1		11
ahali	2	1		1	1	2			2		1								10
yolcu					2			2	2						1	1		1	9
âdet	1		1			1	2		1	1	1								8
felaket	1				1					3				1	1	1			8
kafile	3	1						1			2		1						8
kavga	1			1	1		2					1		1				1	8
eğlence		3					1				2						1		7
muhamir	2		1	1			1		1					1					7
ahbap	1				2	1			1									1	6
çengi		1			4		1												6
hemşeri														6					6

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
meclis		1			3		1	1											6
beştaş							5												5
düğün	2	1					2												5
eşraf	3			1														1	5
işret					4								1						5
sefalet														2	2	1			5
şenlik		4					1												5
zengin	1											1	2	1					5
güreş							4												4
meşrutiyet														4					4
yolculuk			1					1						1				1	4
dost	1				1													1	3
düşman													1	1				1	3
eşkıya	1												2						3
hısım							3												3
hükümet												1	1	1					3
itibarlı	2				1														3
külhanbeyi						3													3
namlı			1				1	1											3
nüfuzlu	1	1	1																3
sefer														3					3
şöhret	1								2										3
yarenlik							1											2	3
ziyafet		1					1		1										3
çingene	1			1															2
erkan	1	1																	2

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
fukara								1							1				2
harp															1	1			2
hizmet														2					2
ikram								2											2
kıtlık									2										2
mevki	1																	1	2
millet												1	1						2
muharebe									2										2
müşteri					2														2
pazarlık							1		1										2
rezalet				1									1						2
tabaka	1													1					2
taşralı																		2	2
veli									2										2
yersiz														2					2
yörük	2																		2
ziyaretçi		1							1										2
akşamcılık		1																	1
alışveriş					1														1
anarşist													1						1
aracılık		1																	1
ayaktakımı	1																		1
bayram				1															1
birlik				1															1
bolluk																		1	1
cemaat							1												1

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
cenk															1				1
çete													1						1
dava				1															1
davet				1															1
davetli									1										1
dernek	1																		1
dostluk	1																		1
dövüş							1												1
esir													1						1
evsiz						1													1
göçebe											1								1
hacığa																		1	1
hanım																		1	1
hanımefendi																		1	1
heyet														1					1
hukuk											1								1
ırk															1				1
içtimaî																1			1
iktidar														1					1
iktisat														1					1
kalabalık								1											1
kanun												1							1
kâr																		1	1
kargaşalık				1															1
kiracı																		1	1
komşuluk										1									1

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
latife		1																	1
liva		1																	1
maarif														1					1
mağlubiyet													1						1
mahkum													1						1
medeniyet		1																	1
mensubiyet														1					1
meşhur							1												1
milli														1					1
mirasyedi					1														1
moda																		1	1
musibet	1																		1
münakaşa	1																		1
münasebet	1																		1
müşavere														1					1
mütareke																1			1
nafaka												1							1
neşide							1												1
neşidencilik							1												1
nüfuz									1										1
pahalı								1											1
parasız														1					1
paşa			1																1
piyasa																		1	1
rintlik		1																	1
satranç		1																	1

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
savaş																		1	1
sermaye																		1	1
sermayedar												1							1
servet																		1	1
sivil													1						1
şehirli													1						1
şive															1				1
şöhretli		1																	1
taarruz																1			1
tebaa													1						1
topluluk		1																	1
vakıf			1																1
vasiyet								1											1
vatandaş													1						1
yaya														1					1
zina					1														1
Toplam	56	51	34	42	46	72	41	31	44	60	11	60	22	62	10	16	12	40	710

Soyut Kavramlar

Soyut kavramlar varlığı duyularla algılanamayan ancak zihinde imgelem yoluyla bilinen kavramlardır. Bu bölüme bazı dini isimlendirmeler de, soyut kavramlar arasında sayıldığı için dahil edilmiştir. Soyut kavramlar ve somut kavramlar arasında tam bir sınır olmadığı için soyutluk göreceli bir kavramdır.

Toplam sözcük sayısı 123, frekans değeri 324'tür. Frekans değeri yüksekten başlamak üzere sözcükler şunlardır; “güzel” 19, “âdi” 13, “fikir” 12, “gönül”, “his” 10, “ahlak” 8, “düşünce”, “hoş”, “tuhaf”, “zihin” 7, “akıl”, “Allah”, “hatır”, “kabahat” 6, “aşk”, “dimağ”, “dua”, “kıymet”, “sır”, “zorluk” 5.

Soyut kavramların en çok frekans değerine sahip olduğu hikâyelerden bazıları şöyledir; “Yatık Emine” 53, “Şeftali Bahçeleri” 31, “Kuvvete Karşı” ve “Cer Hocası” 27. Frekans değeri düşük olanlardan bazıları da şunlardır; “Yılda Bir” 2, “Koca Öküz” 7, “Ayşe'nin Talihi” 7.

Tablo 16: Soyut Kavramlar

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
güzel	3	3		2	2				2			3	2	2					19
âdi	12														1				13
fikir		2		1						2		3		1	1		2		12
gönül		2		2			2	1	1									2	10
his	3					1			1				2	2				1	10
ahlak	3									2				2		1			8
düşünce		2										3	1			1			7
hoş		1		1		3								1	1				7
tuhaf		3	1			2												1	7
zihin	3			1	1				2										7
akıl					2										2	1		1	6
Allah	2		1		1				1	1									6
hatır	1	1	2														1	1	6
kabahat		1	1	3								1							6
aşk						1						4							5
dimaç													5						5
dua	1		1						1			2							5
kıymet															5				5
sır			1			3				1									5
zorluk		1					1	2						1					5
azamet	1												1		1			1	4
günah	1	1							1			1							4
hile	1														2		1		4
keramet									3							1			4

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
murdar					2								1				1		4
nefis		1	1											1		1			4
ruh			1											1	1			1	4
şeref	3									1									4
bereket	2	1																	3
cehennem	2											1							3
esaret															2	1			3
esrar											1	1					1		3
fenalık	1												1	1					3
feyiz			1		1				1										3
güzellik		3																	3
hülya													1	1	1				3
muamma										1			1	1					3
namus	1									2									3
rüya									3										3
saadet										2						1			3
çirkin	1			1															2
dehşetli															2				2
ecel												2							2
esrarlı				1										1					2
fazilet										2									2
hakikat					1							1							2
hayır			2																2
kafir	1	1																	2
kıyamet	1																	1	2
latif						2													2

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
manevi	1								1										2
maneviyat	1													1					2
memleket													2						2
mübarek						1		1											2
taassup														2					2
tevekkül									1		1								2
tuhaflık													2						2
zeka						2													2
zulüm														2					2
acayip		1																	1
acıklı													1						1
ahiret									1										1
ahlaksızlık	1																		1
ahiret	1																		1
azizlik															1				1
beddua																		1	1
cazibe																1			1
cehalet												1							1
cüret														1					1
çılgınlık													1						1
desise												1							1
din								1											1
feyizli								1											1
gurbet													1						1
haç												1							1
hak								1											1

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
haksız													1						1
havsala		1																	1
hayal					1														1
hayalet						1													1
haysiyet	1																		1
husumet													1						1
huy							1												1
huzur							1												1
hürriyet													1						1
içgüdü																	1		1
idrak														1					1
iptida															1				1
itikat								1											1
iyilik														1					1
kabus														1					1
kasavet															1				1
kasvetli															1				1
kusur					1														1
mahşer																		1	1
memnun		1																	1
mesuliyet				1															1
meziyet		1																	1
mihnet	1																		1
mizaç									1										1
mundar	1																		1
mübah		1																	1

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
nefaset					1														1
nezaket	1																		1
nuhuset							1												1
nur																1			1
salih														1					1
samimiyet	1																		1
sefahat													1						1
sevap	1																		1
sıkıntı		1																	1
şer									1										1
tahammül										1									1
tanrı						1													1
tasavvuf		1																	1
uğursuz			1																1
ulvi														1					1
vatan														1					1
vicdan																1			1
yalan			1																1
zarif		1																	1
zillet													1						1
zikir								1											1
Toplam	53	31	14	13	13	17	6	9	21	15	2	25	27	27	23	10	7	11	324

Düşünce, İrade, Duygu

Bu kategori adından da anlaşılacağı üzere düşünce, irade ve duygu bildiren sözleri içermektedir. Düşünce ve irade insanın bilinçli zihinsel faaliyetleridir. Duygular ise olay ve durumlar karşısında kendiliğinden beliren hislerdir.

Toplam sözcük sayısı 157 olup frekans değeri 534'tür. Frekans değeri en yüksekten başlamak üzere, bu alanla ilgili sözcükler şunlardır; “korku” 33, “zevk” 27, “memnun” 16, “arzu” 15, “keyif”, “merak”, “ümit” 14, “hasret” 12, “korkunç”, “şüpheli” 11, “hiddet”, kayıtsız” 10, “dalgın”, “hayret” 9, “keyifli”, “şaşkın” 8. Hikâyelerde yer alan bu kategori ile ilgili sözcüklerin sıklık dizini ile hâkim duygu ve düşünce tespit edilebilir. Yine düşünce ve irade ile ilgili sözcüklerin frekanslarına bakılarak fikir analizi yapılabilir.

Frekans değeri en yüksek üç hikâyeye sırasıyla şöyledir; “Yatık Emine” 73, “Şeftali Bahçeleri” 47, “Şaka” 38. En düşük olanlar ise şunlardır; “Boz Eşek” 15, “Yılda Bir” 16, “Yatır” 17.

Tablo 17: Düşünce, İrade, Duygu

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
korku		1	1	3	3	3	2		2		2		3	3	1	1	8		33
zevk	1	15			1		4	1		2			1	1				1	27
memnun	4			1		1		1		1	1	1	1	3				2	16
arzu				4		2		1		1	1	1	1	2	1	1			15
keyif	3	6				3		1								1			14
merak			2			1		3	2	1	1			2	1	1			14
ümit	2	2				3					1		1	2	1	1		1	14
hasret				1						2	1	2		5			1		12
korkunç	1			1	1	1	1	1	1				1	1		1	1		11
şüphe	4			1	2			1		2		1							11
hiddet	2		1							1	1	3	2						10
kayıtsız	1		1			1		1			1	2	1		1	1			10
dalgın		1	2	1			2		2			1							9
hayret							2			1		1		5					9
keyifli		3	1	2	1				1										8
şaşkın				1	2		4									1			8
kızgın	2			3		2													7
tahammül		2		1	2	1		1											7
keder	2	1									1	1		1					6
korkmak	5												1						6
şaşkınlık	1		1	1	1					1				1					6
ümitsiz				1			2							2		1			6
hoşlanmak	4											1							5
hüzünlü		2	1				1	1	1										5

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
isteksiz	1		2						1						1				5
merhamet	4											1							5
neşe		1		1	1							1			1				5
şevk											1					2	2		5
şevksiz	1		1	1			1									1			5
telaşlı				1	2		1		1										5
tereddüt	1			1			1									1	1		5
üzüntü			1	1					1		1							1	5
acz													4						4
bezgin				1	2				1										4
dikkat	2														2				4
endişe										1			1		1	1			4
heyecan							1								1			2	4
hırs	3			1															4
mesut						1				2	1								4
nefret										1		2					1		4
sevinç	1							1	1		1								4
sevinçli	1						1		1			1							4
telaş	1					1										2			4
vehim						4													4
azap														1		1	1		3
esef												1	1	1					3
hoşnut										2	1								3
izzetinefis	2												1						3
kayıtsızlık		1							1			1							3
kederli			1							1								1	3

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
kin													2					1	3
mağcup	1												1	1					3
nadim												3							3
nedamet												1	2						3
neşeli						2						1							3
öfke			1															2	3
rikkat	2											1							3
tahassür							1							1		1			3
tahrik						2											1		3
zevкли						3													3
acıklı												2							2
çoşkun			1															1	2
cüret		1		1															2
durgunluk				1													1		2
galebe							1						1						2
gam		1													1				2
garaz																		2	2
hayran							2												2
hazin										1								1	2
hicap							1										1		2
hissiz	1												1						2
ıstırap												1					1		2
intikam												1	1						2
istekli	1	1																	2
kederlenmek	2																		2
kıskanma	2																		2

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
küs							2												2
küskün							2												2
melul																		2	2
memnuniyet													1			1			2
müstağni					2														2
müsterih		2																	2
müteessir												1	1						2
neşesiz			1			1													2
özlem						1												1	2
sevgi							1					1							2
şüpheli					1	1													2
utanmak												1			1				2
ünsiyet														2					2
ürkmek	2																		2
yeis		1										1							2
zan														2					2
acıma								1											1
bahtiyar															1				1
beğenme	1																		1
bezginlik				1															1
bezme		1																	1
bezmiş			1																1
bıktırıcı	1																		1
dalgınlık						1													1
dargınlık														1					1
dehşetli				1															1

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
dertli																	1		1
duygulu		1																	1
fıraklı	1																		1
gazap													1						1
gurur																	1		1
gururlu							1												1
gücenmek		1																	1
haya							1												1
haz																	1		1
heves		1																	1
heyecansız	1																		1
hiddetli					1														1
hoşnutsuzluk	1																		1
huzurlu	1																		1
hüzün															1				1
iğrenme	1																		1
ihtiras						1													1
iştiyak												1							1
itap													1						1
kararsız					1														1
komik													1						1
kuruntu						1													1
mahcubiyet	1																		1
matemli															1				1
meraklanmak							1												1
muti	1																		1

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
mütereddit															1				1
müteselli											1								1
mütevekkil	1																		1
neşesizlik					1														1
öfkelenmek		1																	1
öfkeli	1																		1
perva					1														1
pişman						1													1
razı																		1	1
sabırsızlık				1															1
sakin				1															1
şaşalamak	1																		1
şaşırmak								1											1
şaşırmış																1			1
şaşmak									1										1
şehvet																	1		1
şehvetli										1									1
şen		1																	1
taaccüp															1				1
taşkın										1									1
taşkınlık				1															1
tedirgin							1												1
telaşsız																1			1
tevekkül	1																		1
tutku																		1	1
utanma																		1	1

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
ümitli												1							1
ümitsizlik															1				1
vecd									1										1
Toplam	73	47	19	35	25	38	37	15	17	22	16	37	32	37	19	21	23	21	534

Değerler, Erdemler, Kusurlar

İnsanların mizaç ve karakter özellikleri bu bölümde ele alınmıştır. Toplum tarafından beğenilen ve beğenilmeyen özelliklerin aynı kategoride ele alınması sayesinde bu kavramların hikâyelerdeki karşılaşma sıklığına bakarak hangilerinin ön planda hangilerinin geri planda kaldığını görme imkânı oluşmuştur.

Toplam sözcük sayısı 198 olup frekans değeri 395'dir. Frekans değeri en yüksekten başlamak üzere bu bölümle ilgili sözcüklerden bazıları şunlardır; “cesaret”, “zavallı” 16, “çapkın” 12, “sakin” 11, “inatçı”, “ürkek” 8, “meraklı”, “vahşi” 7, “oynak”, “sefil”, “tembel” 6, “âdi”, “ciddi”, “serseri”, “şaşkın” 5, “candan”, “düşkün”, “hain”, “laubali”, “namuslu”, “zebun” 4.

En yüksek frekansa sahip ilk üç hikâyeye şunlardır; “Yatık Emine” 73, “Şeftali Bahçeleri” 34, “Vehbi Efendinin Şüphesi” 29. En düşük olanlar da şunlardır; “Ayşe'nin Talihi” 7, “Boz Eşek”, “Garip Bir Hediye”, “Garaz” 10, “Koca Öküz” 13.

Tablo 18: Değerler, Erdemler, Kusurlar

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
cesaret	3			2				1		1	1	1		1	2	1	2	1	16
zavallı					1	1				3		6	3	1		1			16
çapkın	1	2		2	1	1				1	2		1	1					12
sakin		1					3		1	2		2	2						11
inatçı			1	2		1		1	1			1					1		8
ürkek				2		1	1				1				1			2	8
meraklı	3	1	1				1									1			7
vahşi	1									1	1		1			1	2		7
oynak	2				2						1			1					6
sefil						1				1			1	3					6
tembel	1		2		2		1												6
âdi	2	1								1			1						5
ciddi	1	2		1						1									5
serseri	3													1		1			5
şaşkın		2						2						1					5
candan	1						1							2					4
düşkün		4																	4
hain	1											1			2				4
laubali	1	1	1			1													4
namuslu	1			1									1			1			4
zebun	2											1	1						4
zevksiz	1				1	1												1	4
aptal	1		1	1															3
beceriksiz				1							1			1					3
bön				3															3
cahil				1				1						1					3
dikkatli	2					1													3

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
halim												1		2					3
haşin		1					1				1								3
hırçın								1								1		1	3
korkak	2			1															3
korkusuz	1						1			1									3
maharet						1								2					3
taşkın		3																	3
uslu	3																		3
vakar							1		2										3
yabani			1								2								3
aceleci						1	1												2
acemi																2			2
acemilik	1						1												2
aciz													1			1			2
ahlaklı	1									1									2
ahmak				2															2
akıllı	1									1									2
azametli									1				1						2
azılı	1	1																	2
biçare											1			1					2
cüretkâr						1								1					2
çılgın													1			1			2
fedakârlık	1						1												2
hırs														1	1				2
hiyanet														1	1				2
hilm												2							2
inat	1			1															2
insafsız					1						1		1						2

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
kararsızlık				1						1									2
kaygısız									2										2
kepazelik				2															2
kıskançlık	1					1													2
kusur			1												1				2
lakayt					1		1												2
maskara	1		1																2
meyus	2																		2
miskin							1				1								2
sabırlı	1											1							2
sabırsız								1		1									2
seçkin	2																		2
sevimsiz												1		1					2
sinsi																2			2
şımarık					1								1						2
şımarıklık							1						1						2
tembellik		2																	2
temkinli		1			1														2
vakarlı					1							1							2
yavuz	1		1																2
acar									1										1
açgözlü					1														1
ağırbaşlılık			1																1
ahmaklaşmış									1										1
alçak	1																		1
aptallaşmış								1											1
arsız	1																		1
arsızlaşmak																		1	1

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
aşağı	1																		1
aşifte	1																		1
aşüftelik				1															1
azgınlık							1												1
azimli		1																	1
bayağı		1																	1
cengaver														1					1
cennetlik									1										1
cesur							1												1
cilveli							1												1
cin				1															1
coşkun							1												1
cömertlik	1																		1
cüretli				1															1
çapkınlık						1													1
çekememezlik		1																	1
çekingen		1																	1
çılgınlık																		1	1
çömez							1												1
delişmen	1																		1
döneklik				1															1
düşük	1																		1
emin	1																		1
gamsız		1																	1
gayretli							1												1
gayret							1												1
geveze						1													1
gevezelik									1										1

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
görgülü		1																	1
gülünç																		1	1
hainlik	1																		1
hasetçi	1																		1
hasis																		1	1
haşarı													1						1
haşarılık	1																		1
haşinlik	1																		1
hımmım								1											1
hırslı											1								1
hiddetli													1						1
hileci			1																1
hilekâr			1																1
hodbinlik										1									1
hovarda					1														1
hovardalık					1														1
hödük								1											1
huylu					1														1
huysuz					1														1
huysuzluk							1												1
ihtirashı										1									1
ihtiyatkar					1														1
îtaatli												1							1
itiyatlı											1								1
izzet														1					1
kararsız																1			1
katil												1							1
kavgacı						1													1

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
kıskanç	1																		1
kibar													1						1
kibarâne		1																	1
kindar											1								1
kinli		1																	1
korkaklık	1																		1
korkulu																1			1
kurnaz							1												1
mahir					1														1
maskaralık													1						1
mecnunluk													1						1
merhametsiz	1																		1
mutaassıp						1													1
mücrim						1													1
münasebetsiz	1																		1
mütecessis																1			1
mütevekkil																1			1
nankör																	1		1
nazik		1																	1
nazikane															1				1
nezaket		1																	1
oynaklık	1																		1
pervasız	1																		1
rezil																		1	1
rintmeşrep		1																	1
sabırsızlık																	1		1
serserilik														1					1
sıkılğan	1																		1

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
sokulgan											1								1
sokulganlık					1														1
suçlu												1							1
şamatacı						1													1
şirinlik									1										1
şuh															1				1
tahammüllü												1							1
tasasız									1										1
tecrübeli											1								1
tehditkâr												1							1
telaşçı							1												1
titiz									1										1
toyluk		1																	1
tövbekar	1																		1
uçarı						1													1
ustalık									1										1
ürkeklik	1																		1
vakur						1													1
vatanperver														1					1
vukufsuz									1										1
yalancı				1															1
yaman				1															1
yaygaracı						1													1
yılışık	1																		1
yırtıcı	1																		1
yiğit	1																		1
yolsuz	1																		1
zalim												1							1

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
zarif											1								1
zevksizlik	1																		1
zorbalık							1												1
Toplam	73	34	13	29	20	21	27	10	16	18	18	24	22	26	10	17	7	10	395

Özel İsimler

Özel isimler temel söz varlığı içerisinde yer almamasına karşın gerçekliğin delilleri arasında sayılabilecek kişi isimleri; ünlü ve önemli kişi isimleri; lakaplar, ırk, mensubiyet isimleri; ülke, şehir, kasaba, köy isimleri; bina ve yapı isimleri bu kategori altında toplanmıştır. Toplam özel isim sayısı 173, frekans değeri 686'dır. En sık kullanılan özel isimlerden bazıları şunlardır; "Emine" 61, "İstanbul" 31, "Şakir" 26, "Asım" 20, "Sarıbal" 19, "Fotika", "Hasip", "Ömer", "Server" 18, "Osman" 16, "Suphi", "Vehbi" 15, "Hüsmen" 13, "Bâki", "Bekir" 12, "Nebile", "Zehra" 11, "Abdi", "Ayşe", "İzmaro", "Mustafa", "Servet" 10, "Rum", "Yahudi" 10, "Gürcü" 8, "Anadolu" 6, "Hicaz" 5, "Tatar", "Çerkez" 4, "Ermeni" 3.

Özel isimlerin en sık geçtiği ilk üç hikâyeye şunlardır; "Yatık Emine" 102, "Cer Hocası" 61, "Komşu Namusu" 52. En düşük olanlar da sırasıyla "Bir Taarruz" 5, "Boz Eşek" 17, "Yılda Bir" 21.

Tablo 19: Özel İsimler

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
Emine	55		6																61
İstanbul	1	2	1		1	3		1						11	1			10	31
Şakir						9				17									26
Asım														20					20
Sarıbal					19														19
Fotika												18							18
Hasip												18							18
Ömer							18												18
Server	18																		18
Osman										9				7					16
Suphi													15						15
Vehbi				15															15
Hüsmen							1	12											13
Bâki										12									12
Bekir	1		1								10								12
Nebile																		11	11
Zehra							11												11
Abdi									10										10
Ayşe																	10		10
İzmaro													10						10
Mustafa			10																10
Rum	2					4							4						10
Servet						10													10
Yahudi										1					9				10
Âgâh		9																	9
Ali			3														6		9
Feridun															8				8

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
Gürcü	8																		8
Hanife				7														1	8
Hilmi					8														8
İlistir									7										7
Külahçızâde					6		1												7
Rıza			7																7
Anadolu		2	1			1		1								1			6
Elif											5								5
Hicaz			2		1			2											5
Çerkez			1		3														4
Nedim						4													4
Tatar	3									1									4
Tokatlıyan										1			3						4
Ahmet														2				1	3
Avrupa		2										1							3
Çingene											3								3
Despina						3													3
Ermeni	1											1	1						3
Eşref					1		2												3
Halil																		3	3
Hayrullah																3			3
Hidayet												3							3
İstamatina														3					3
Nuri									3										3
Sabri	3																		3
Urfalı	3																		3
Arap	1						1												2
Balıkpazarı						2													2

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
Beyoğlu																		2	2
Fatma			1														1		2
Fındıklı													1	1					2
Hödük							2												2
Kadıköy															2				2
Kamil				2															2
Külahçioğlu					2														2
Lazoğlu														2					2
Maslak									2										2
Meryem												2							2
Rumeli	1			1															2
Sadabât		2																	2
Salvator										2									2
Samatya						2													2
Taksim																		2	2
Tepebaşı													2						2
Türkçe														2					2
Yeniçarşı													2						2
Abbas							1												1
Abdullah	1																		1
Abidin																	1		1
Acem														1					1
Adanalı		1																	1
Âdem											1								1
Ahırkapı															1				1
Akdeniz		1																	1
Amerika													1						1
Amerikalı													1						1

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
Ankara	1																		1
Arapça														1					1
Aziz		1																	1
Balıkesir												1							1
Bebek														1					1
Beyazıt												1							1
Beykoz										1									1
Bitlisli				1															1
Boğaziçi		1																	1
Bristol														1					1
Camiikebir					1														1
Çorum							1												1
Değişay					1														1
Diavlo													1						1
Erenköy														1					1
Eşrefoğulları							1												1
Eyüp (Semt)										1									1
Fadik					1														1
Fildarköyü												1							1
Filipin													1						1
Fitnat																		1	1
Fuzûli		1																	1
Gebze														1					1
Hamalbaş													1						1
Hamidiye										1									1
Havva		1																	1
Haydarpaşa																		1	1
Haymana	1																		1

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
Hintler (dağ)											1								1
Hülâgü Han		1																	1
Hürmüz							1												1
Hüsünü										1									1
İnebolu																1			1
İngiliz													1						1
İngilizce													1						1
İsmail	1																		1
İzmirli		1																	1
İzmit														1					1
Kağıthane													1						1
Karadeniz						1													1
Karamürsel														1					1
Karasu				1															1
Karmen										1									1
Kayserili			1																1
Kızılırmak								1											1
Konyalı		1																	1
Kürkçüzadeler							1												1
Kürt				1															1
Laz					1														1
Ligor					1														1
Mahmutpaşa		1																	1
Malatya									1										1
Maslaklılar									1										1
Mevlevilik		1																	1
Mudanya												1							1
Mümtaz										1									1

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
Müslüman			1																1
Nedimâne		1																	1
Revolver														1					1
Rumca						1													1
Rumi	1																		1
Rus													1						1
Rüstem							1												1
Saathane							1												1
Selanik															1				1
Selâtin		1																	1
Semerciler							1												1
Singapur													1						1
Sirkeci										1									1
Süleymaniye														1					1
Şehriban					1														1
Tabaklar				1															1
Tahir							1												1
Tahmisoğlu					1														1
Tarlabaşı													1						1
Taşçı					1														1
Teselya											1								1
Toreadoru										1									1
Trabzon														1					1
Türk														1					1
Türklük													1						1
Veli							1												1
Veronica Lakee																		1	1
Vezirhanı														1					1

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
Yahya		1																	1
Yani													1						1
Yedikule										1									1
Yemen															1				1
Yıldız (Saray)					1														1
Melâmilik		1																	1
Toplam	102	32	35	29	50	40	46	17	24	52	21	47	51	61	23	5	18	33	686

3.1.2. Fiiller

Muharrem Ergin fiilleri şöyle açıklamıştır: “Fiiller hareketleri karşılayan kelimelerdir. Hareket kelimesini de tabii geniş manası ile kullanıyor ve nesnelerin zaman ve mekân içindeki her türlü oluş ve yapıları veya olmayış ve yapmayışları karşılığı olarak alıyoruz. Kainatta bir nesne, bir de hareket vardır. İşte nesne dışındaki her türlü hareketi karşılayan kelimeler olarak fiiller, nesnelere karşılayan isim cinsinden bütün kelimeler karşısında apayrı bir yer işgal ederler.” (Ergin, 2011: 217). Zeynep Korkmaz da “fiillerin iş ve hareket bildiren sözler” olduğunu; “karşılıkların hareketler ile zaman mekân kapsamı içerisinde somut ve soyut nesne ve kavramlarla ilgili her türlü oluş, kılış, kılınış ve durumları bildirdiklerini” ifade etmiştir (Korkmaz, 2003: 527).

Bu eserdeki toplam fiil sayısı 838 olup frekans değeri 4063’tür. Frekans değeri en yüksekten başlamak üzere fiillerden bazıları şunlardır; “olmak” 175, “etmek” 161, “demek” 123, “gelmek” 112, “gitmek” 84, “bakmak” 76, “vermek” 71, “yapmak” 56, “durmak” 55, “görmek” 52, “çıkılmak” 51, “almak” 49, “durmak” 47, “kalmak” 45, “beklemek” 47, “geçmek” 43, “varmak” 42, “düşünmek” 42, “bulmak” 40, “başlamak” 39.

Fiillerin en yüksek frekansa sahip olduğu ilk üç hikâyeye şunlardır; “Yatık Emine” 712, “Cer Hocası” 349, “Komşu Namusu” 253. En düşük olanlar da şunlardır; “Bir Taarruz” 107, “Garip Bir Hediye”, “Garaz” 115, “Ayşe’nin Talihi” 137.

Tablo 20: Fiiller

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
olmak	25	11	14	15	8	11	11	6	13	13	6	5	3	13	8	4	3	6	175
etmek	26	6	8	4	4	8	14	7	5	20	5	10	6	22	5	4	2	5	161
demek	14	4	13		7	13	10	4	7	16	5	3	5	10	6	4	2		123
gelmek	25	8	4	5	10	7	3	6	4	6	7	10	7	6		4			112
gitmek	10	5	11	4		4	6	5	6	4	8	4	2	11			3	1	84
bakmak	14	5	4	4	2	3	3	4	1	4	5	6	5	7			7	2	76
vermek	17	4		1	6	7		6	6	4	2	2	2	4	2	2	2	4	71
yapmak	12	7		4	2	5	1	2	2	4	2	3		8		1	2	1	56
durmak	9	1	4	4	6	3	3	2	2	1	4	5	5	3		2	1		55
görmek	11	1	3	2	2	1	3	2	3	5	1	3	7	4	1	2	1		52
çıkmaq	11		1	2	6	1	1	4	1	4	2	5	1	5	2	3		2	51
almak	9	1	4	2	4	1	4	2	2	2		3	1	6	4	1	1	2	49
dönmek	4	5	1	4	2	3	4	2	2	5	1	1	3	4	2	2		2	47
kalmak	10	3	1		1		2		2	2		3	4	12		2	2	1	45
beklemek	5		1	3		2	3	3	2	5	2	6	4	2	1	2	3		44
geçmek	9	10	1	1	2	3	3	1	1	2	2	3		2	1		1	1	43
varmak			7		1		1	4	5	4			4	10		5		1	42
düşünmek	3		2	2	2		1		2	5	1	4	7	11				1	41
bulmak	8	4	4	1	1	1		2	2			7	4	3	1	1		1	40
başlamak	3	2		4	2	2	1	2			7	4	2	7		2		1	39
girmek	11	4	1	3	2	5			2	1		2	3		2	1			37
atmak	7	2	3	2	3		5	1	1	3	1			1	5		1	1	36
anlatmak	7	1	1	4		3		6	2	3		3		5					35
duymak	5	1		4	2	1		1		1	4		8	2	1	1	2	1	34
kalkmak	7		8	2	2		3	3		4				4			1		34
sormak	7	1	1	1	3			1	1	6	4		1	4	3				33
söylemek	5	3	1	1	1	1	1		3			4	3	2	2		1	1	29

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
vurmak	2	3	6	1	2	1	3	2	1	1	2		1				2		27
dinlemek	15	1				1		1	1	2	1	1		1			2		26
yatmak	7	3		3	3	1	1	1		1		2		2			1	1	26
istemek	4		2		3	1	1			1		1	4	1	3	2	1	1	25
olmamak	7	2		1	4			1	1	3				5					24
çıkarmak	7					1	3		4	1			1	1	3	1	1		23
yürümek	5		2	1	2	3	1	1		1	5	1						1	23
çekmek	5		1	1	1				1	1	2	2	1	2		2	2	1	22
söylenmek	12	1	2						1	3		1		1				1	22
bırakmak	3		3			1	3	3	1	1	2	1	1				1	1	21
dolaşmak	3		1	2	1	1	1	1	2		1	1		4	1	2			21
anlamak	8	1	2						1			1	1	2	1	2	1		20
geçirmek	3		4	1	1	1			3	2		1	1	2				1	20
duyulmak	3	2	1		2			1	1	4	1	3		1					19
konuşmak	6	1	2	2		2	1			1		2		2					19
oturmak	5			2	2			1			2		2	4			1		19
düşmek	2	2	1	2			1					1	1	3		1	4		18
koşmak	1	1				1	3	1	3	1	2	1	1		1	1		1	18
tutmak	5	1		1	1		4	2	1	1					1			1	18
açmak	6									3	2	2		1		1	1		16
uyumak	5	2	1		1					1	2			3			1		16
çalışmak	1		3	3	1		2				2			2		1			15
kaçmak	2	1			1	1	4						2				4		15
seyretmek	2						4	1		2	3	2					1		15
bağırarak	7		1	1	1		1	1					1				1		14
çevirmek	2		2	2					1	1		1	2			1	2		14
görünmek			1	1	1		1	1	3	1		1		1	1	1	1		14
haykırmak	2		3		1		1		2	1	3		1						14
sürmek	6				1				1					3			1	2	14

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
vermemek	6	1			1					1	1		1	1	1			1	14
getirmek	3	2	1				1		2			2				1		1	13
açılmak	3		1				1		1				2	2			1	1	12
inmek	1	1	1	1	1	1				1			1	1		2		1	12
susmak			1							1		3	4	3					12
uzatmak	1				4		3								3		1		12
ayrılmak				3			1	1		3	1	1		1					11
dökülmek		1		1			1	1		1		2		2			2		11
edememek	3				2		1			1		2		2					11
fırlamak	4								1		1			2	1		2		11
gelmemek	4	2	1		1			1			2								11
kalmamak		5			1	1				2					1			1	11
kızarmak	4					1				1		2	1		1			1	11
ölmek	2		1					1				5		1	1				11
parlamak			1		1	1					1	2			2	1	1	1	11
uzanmak	1		1			1				3	1	1		1		1	1		11
bulamamak	1	1			1	2			2	1				1				1	10
göndermek	5	1			1	1						1				1			10
görülmek			1		3	3				1	1			1					10
hatırlamak	1							1	1					5	1			1	10
seslenmek	4		1	2				1	1					1					10
yaşamak	2		1						3				1	3					10
yemek	5	2	3																10
bilmek	3		1		1		1			1				2					9
çekilmek				1		2					1	1	1	2			1		9
dayanmak				3	1				1				1	1			2		9
edilmek	2	2		1		1			1	1	1								9
etmemek	2											1	1	1	2	2			9
götürmek	3	1	1					3						1					9

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
hazırlanmak	1	2			1			1		2				2					9
kesilmek		1	1		2			1				1		1				2	9
kızmak	3		1	1						2				1	1				9
korkmak	2	1		1			1						1		1		2		9
oynamak		5		2	1			1											9
yanmak			1	1		1				1			1	1	1			2	9
yetişmek	5						1		1			1						1	9
aramak			1			1			1	2				1			1	1	8
bitmek	2						1	1	1					2			1		8
çökmek			2						1			1			3		1		8
fırlatmak			1		1					1	1		4						8
göstermek	3	1					1							2			1		8
gülmek			1			2					2		2		1				8
indirmek	1		1				1	1	1				1	1			1		8
kaybolmak		1				1			2	1	1		1				1		8
yaklaşmak	1				2						1	1		1			1	1	8
atılmak	1	2		1			1				1						1		7
bulunmak	1			1	1									1	1	1	1		7
çarpmak	2				2						2						1		7
dinlenmek	1	1		1		1	2				1								7
doldurmak		1	1	1	2		1						1						7
dolmak	3	1			1	1									1				7
eğlenmek		3	1				1			1					1				7
kapamak	1			1										2		1	2		7
karışmak	2	2					1		1	1									7
kurtulmak				2	1						2		1		1				7
sokulmak					1	1	2					1	2						7
acımak										1		3	1	1					6
anlamamak	1			1		1		1		2									6

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
benzemek	1				1			1				1	1	1					6
bırakmamak						1	2		1					1				1	6
dövmek	3	1	1		1														6
giymek					1						1		1	1				2	6
görmemek	3	1		1							1								6
görünmemek	2				1			1		1	1								6
içmek		2			1	1		1						1					6
koymak	1	1	1				1			1		1							6
parlatmak					1			4		1									6
toplaşmak	3	1					1		1										6
uğramak	1		1	1	1				2										6
uğraşmak	3				1		1							1					6
uyanmak	1	1							1		2			1					6
uzaklaşmak					1		1	1	1	2									6
yağmak											2			1			3		6
yakmak		2				1			1						1		1		6
yükselmek		1						1			3		1						6
ağlamak												1	1	2		1			5
alamamak	1			1			3												5
almamak	1	1			1	1			1										5
bilmemek			1							3								1	5
çağırarak	1		1	1										2					5
çıkışmak	1					1		1										2	5
çömelmek				2				1						1			1		5
dalmak	1					1				2								1	5
inanmak				1				1		1		1						1	5
istememek	2		1											1			1		5
işitilmek										3				1			1		5
kaçırmak				1			1					1	2						5

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
kazanmak		1					1	1				1		1					5
mırıldanmak			1	1		2						1							5
okumak	1					1	1					2							5
örtmek						1			2		1		1						5
sallamak									1					2	1		1		5
satmak			4															1	5
sokmak	1	1												1	2				5
şaşmak	1			1			1				1			1					5
takmak		1				1	1					1						1	5
taşımak	3										1						1		5
toplanmak			1				1		1		2								5
tutulmak	2			1	1												1		5
yakalamak	4													1					5
yapamamak		1			1	1							1			1			5
yapılmak	1	1		1										1			1		5
yaptırmak		2	1		1							1							5
yayılmak		1				1		1		1								1	5
yaymak					1	1	1	1	1										5
yazmak	3			1										1					5
yerleşmek	1	1								2			1						5
yıkanmak	1	2				1						1							5
zannetmek	1	1										1	1	1					5
akmak	1										1			2					4
aksetmek					2								1	1					4
aydınlanmak				1						2	1								4
bahsetmek	2		1							1									4
basmak						2												2	4
bayılmak	1						1	1										1	4
bekleşmek							1	1						1		1			4

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
dağılmak	3											1							4
dayamak	1			1				1		1									4
devrilmek				1					1								2		4
dinlendirmek												4							4
dökmek	1									1				1			1		4
edilememek								1		2		1							4
edilmemek	1			1							2								4
eğilmek			1		2							1							4
göstermemek									3								1		4
gülüşmek	1				1						1	1							4
hastalanmak												2	1	1					4
inanamamak					1									1			1	1	4
kaldırmak	1		1				1			1									4
kesmek	1		1			1												1	4
kurmak		1						1						1	1				4
olunmak	1										1			1			1		4
öğrenmek			1				1		1	1									4
öldürmek						1						3							4
sönmek		1								1	1						1		4
süslemek				1	1	1					1								4
yalvarmak					2							1		1					4
yapışmak	1				1										1		1		4
aldatmak				1											2				3
anlayamamak					1										1	1			3
artmak									1			1	1						3
atlamak		1											1				1		3
atmamak				1											2				3
aydınlattmak		1		1										1					3
ayrılmamak			1		1							1							3

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
bakışmak	1				1					1									3
bakmamak	1		1				1												3
beklememek	1				1					1									3
bitirmek	1								1									1	3
boğmak				1										1			1		3
boğulmak		1										1					1		3
bozulmak							2											1	3
çağdırtmak	2				1														3
çalınmak					1					2									3
çalkalanmak					1	1			1										3
çalmak	1		1		1														3
çıkılmamak				1			1							1					3
değıştırmek		1											1	1					3
dinlememek	1									1		1							3
dönmek						1					1							1	3
dövüştürmek							3												3
düşünmemek	1							1	1										3
düşürmek	2										1								3
edebilmek														2				1	3
erimek			1									2							3
fişkırmak		1	1					1											3
gebermek	3																		3
geçinmek	1													2					3
getirmemek	1							1							1				3
gezinmek				1										2					3
gönderilmek	1	1			1														3
görememek									2				1						3
gülümsemek		1				1					1								3
haykırmak	1						2												3

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
hazırlamak		1							1						1				3
hiddetlenmek			1							1		1							3
ısınmak	1				1		1												3
ısırmak							1			1			1						3
ıslatmak						1	2												3
ilerlemek							1				1					1			3
işlemek											1				1		1		3
kapanmak											1			1			1		3
kapatmak	2								1										3
katlanmak	3																		3
katmak		1	2																3
kavuşmak								1			1			1					3
kımıldamamak					1							1	1						3
kımıldanamamak	1											1				1			3
kıvrılmak	1										1		1						3
kokmak	1				1													1	3
koparmak											1			1				1	3
korkutmak	1			1										1					3
kurtarmak							1							1	1				3
kurumak	1				1				1										3
örtülmek					1			1	1										3
sarsmak					1			1				1							3
seçilmek						2								1					3
sıkılmak	2																1		3
söndürmek		1							1	1									3
söyleşmek	1					1	1												3
şaşırmak								1						1		1			3
şişmek			1									1					1		3
takılmak	3																		3

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
tanınmak	2																	1	3
tırmanmak								1			2								3
titremek												1	2						3
toplamak			1						1			1							3
tutuşmak	1						1						1						3
utanmak												1			2				3
uyuklamak				1								1	1						3
uyuşmak		1									1						1		3
uyuyamamak							1				1	1							3
verilmek	1			1					1										3
verilmemek	3																		3
vurulmak				1	1												1		3
yazılmak	1	1			1														3
yığılmak						1		1									1		3
açamamak							1							1					2
addetmek										1			1						2
aldırmak			2																2
aldırmamak	1										1								2
aranmak					1				1										2
asmak								1									1		2
attırmak	2																		2
azaltmak																	1	1	2
bağlanmak			1											1					2
bastırmak							2												2
beklenmek								1							1				2
bezemek		1	1																2
bilememek											1							1	2
birleşmek			1									1							2
boşanmak	1															1			2

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
böğürmek								2											2
bulunmamak									1					1					2
bunalmak	1															1			2
büyüme				1												1			2
canlanmak			1					1											2
çoşmak		1												1					2
çakmak	1			1															2
çarpılmak	1							1											2
çatlamak																	2		2
çekinmek	2																		2
çıkıvermek						1												1	2
çırpınmak										1			1						2
davranmak	1				1														2
dikmek									1				1						2
dizilmek							1	1											2
doğrulmak											1			1					2
dokunmak											1						1		2
donanmak						1			1										2
donmak									1		1								2
doymak	1															1			2
doyurmak	2																		2
düzülmek	1																	1	2
ettirmek											1			1					2
geçilmek	1				1														2
geçirmemek									1									1	2
genişlemek			1		1														2
gerilmek												1	1						2
gerinmek		1									1								2
getirtmek			1										1						2

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
gevşemek		1			1														2
gezdirmek														1			1		2
girivermek										1								1	2
girmemek	1														1				2
gitmemek			2																2
gömmek					1							1							2
gömülme	1											1							2
götürememek		1																1	2
gülememek							1						1						2
halletmek								1				1							2
hatırlatmak	1																	1	2
hırçınlaşmak								1										1	2
hissetmek									1					1					2
ısmarlamak	1																1		2
ışıldamak	1					1													2
ilişmemek								1									1		2
inmemek		1									1								2
itmek				1											1				2
iyileşmek	1							1											2
kabarmak							1										1		2
kaldıramamak			2																2
kalkışmak							1		1										2
kalkmamak	1						1												2
kandırmak								1	1										2
kaplamak		1				1													2
karıştırmak	1									1									2
karşılaşmak		2																	2
katılmak			1															1	2
kavuşturmak			1							1									2

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
kımıldanmak			1	1															2
kımıldatmamak			2																2
koklamak			2																2
konmak						1										1			2
konuşmamak					2														2
kopmak	1																1		2
koşmamak			1													1			2
koşuşmak	1		1																2
kurtaramamak						1			1										2
küçülmek								1					1						2
methetmek		2																	2
okunmak		1							1										2
okutmak														1				1	2
olamamak													1			1			2
oynamamak					1		1												2
oynatmak					1					1									2
ötmek											1			1					2
saklamak			1		1														2
sallanmak											1		1						2
salmak			1															1	2
sararmak			1									1							2
sarmak					1										1				2
selamlaşmak										1	1								2
sermek					1				1										2
sersemleşmek				1			1												2
sevinmek	2																		2
sıkıştırmak			1									1							2
sunulmak		1			1														2
susturmak												1						1	2

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
sürüklemek						1											1		2
süzme			1												1				2
süzülmek	1		1																2
şakalaşmak							1		1										2
şaşalamak	1								1										2
şişirmek										2									2
şüphelenmek									2										2
tanıyamamak					2														2
temizlemek																	2		2
tıkmak	1				1														2
tükenmek		1					1												2
tüketmek	1		1																2
uçmak			1														1		2
ufalmak					1									1					2
uğramamak						1						1							2
unutmak					1			1											2
unutturmak								1		1									2
ürkütme				1		1													2
vakfetme								2											2
vazgeçme															2				2
verememek			1										1						2
vuruşmak	1						1												2
yanmamak	1			1															2
yapabilmek					1							1							2
yapıştırmak							1										1		2
yaptırılmak		1																1	2
yaslanmak										1							1		2
yazıverme	1	1																	2
yememek	2																		2

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
yenmek	1	1																	2
yıkamak	2																		2
yoklamak	2																		2
yollanmak								1	1										2
yummak	1		1																2
yutkunmak	1								1										2
zorlamak		1					1												2
abanmak			1																1
abartmak													1						1
acımamak	1																		1
açılmamak				1															1
açmayabilmek					1														1
ağırlaşmak	1																		1
ağrımak												1							1
akmamak											1								1
alabilmek																1			1
alıkoymak		1																	1
alınmak														1					1
alışmamak												1							1
alışmak		1																	1
alıştırmak																		1	1
anlaşılmak														1					1
anlaşmak					1														1
arsızlaşmak																		1	1
aşılmak								1											1
aşırıvermek					1														1
aşirmek	1																		1
aşmak								1											1
atılmamak	1																		1

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
atıştırmak																		1	1
atlatmak	1																		1
ayaklandırmak							1												1
ayartmak					1														1
ayıklayabilmek							1												1
ayıplamak														1					1
azarlamak																		1	1
azmetmek			1																1
bağlamak		1																	1
bağrıışmak							1												1
bakınmak													1						1
ballandırmak		1																	1
basılmak					1														1
bastırıvermek					1														1
başvurmak	1																		1
batırmak									1										1
batmak	1																		1
bekletmek					1														1
belirmek	1																		1
benzetmek									1										1
beslemek	1																		1
bırakılmak														1					1
bırakıvermek															1				1
biçmek	1																		1
bildirmek																		1	1
bilinmemek	1																		1
bindirmek								1											1
binmek		1																	1
bitirememek					1														1

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
bitivermek							1												1
boğuşmak	1																		1
boşaltmak												1							1
boşamak										1									1
boyamak																		1	1
boyanmak																		1	1
bozmak																		1	1
bölmek	1																		1
bulabilmek																1			1
buldurulmak		1																	1
bulmamak																	1		1
burkulmak	1																		1
buruşmak	1																		1
buyurmak		1																	1
bükmek													1						1
bükülmek																1			1
bürümek	1																		1
büyülmek	1																		1
büzülmek																	1		1
canlandırmak							1												1
celbetmek														1					1
ciddileşmek	1																		1
çalışmamak							1												1
çarpmamak																	1		1
çatlatmak				1															1
çekmemek									1										1
çevrilmek					1														1
çıkamamak			1																1
çıkabilmek			1																1

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
çıkaramamak					1														1
çıkarılmak														1					1
çıldırılmak													1						1
çoğalmak				1															1
çökertmek					1														1
çözmek										1									1
çözülme												1							1
çürümek																1			1
dağılmamak							1												1
dağıtmak												1							1
dalamak	1																		1
dalgalanmak								1											1
damlamamak															1				1
dayanamamak	1																		1
dedirmek			1																1
dedirtmek									1										1
deflemek			1																1
denmek									1										1
derinleştirmek		1																	1
dertleşmek												1							1
devşirmek														1					1
didişmek														1					1
dilemek					1														1
dindirmemek							1												1
dinlenmemek						1													1
dinleyememek													1						1
dinmek						1													1
diyememek									1										1
dizilivermek					1														1

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
doğmak	1																		1
dokunmamak									1										1
dolamak					1														1
dolanmak									1										1
dolaştırmak							1												1
doldurulmak										1									1
donakalmak																	1		1
doymamak							1												1
dökmek			1																1
döktürmek												1							1
döndürmek			1																1
dövülmek					1														1
dövüşmek							1												1
duramamak		1																	1
durmamak		1																	1
durulmak		1																	1
duymamak	1																		1
duyulmamak																	1		1
duyuramamak	1																		1
duyurmamak	1																		1
düşmemek									1										1
düşündürmek	1																		1
düzeltilmek												1							1
eğlendirmek			1																1
eğlenebilmek					1														1
eğlenmemek							1												1
eğmek													1						1
eğrilmek												1							1
emmek										1									1

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
emmemek																1			1
emredilmek	1																		1
emretmek																1			1
esnemek					1														1
eşelemek														1					1
eşinmek																	1		1
ettirilmek	1																		1
evlendirilmek		1																	1
evlenmek	1																		1
ezberlemek	1																		1
ezilmek	1																		1
ferahlanmak										1									1
fısıldamak												1							1
geçememek						1													1
geçıştirmek					1														1
geçmemek		1																	1
gevezelenmek						1													1
gevşetmek		1																	1
gıcıklamak	1																		1
gıcırdamak				1															1
gidermek					1														1
girişememek	1																		1
giydirmek									1										1
giyinmek						1													1
gizlenmek													1						1
göçertmek							1												1
gördürmek			1																1
görülmemek				1															1
götürülmek								1											1

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
gözlemek																1			1
gözükmek										1									1
gümüşlemek														1					1
güneşlenmek																		1	1
gürlemek				1															1
güvenmek							1												1
halledememek														1					1
haraplaşmak								1											1
harelenmek												1							1
hatırlamamak												1							1
hatırlayamamak	1																		1
hazırlatmak		1																	1
hazzetmemek									1										1
hesaplamak	1																		1
hışırdamak												1							1
hışırdatmak									1										1
homurdanmamak									1										1
hoşlanmak		1																	1
höpürdetmek									1										1
ıslanmak																	1		1
ısmarlanmamak													1						1
ıçmemek					1														1
iddialaşmak							1												1
iğrenmek														1					1
ilerletmek				1															1
işitmek						1													1
işlenmek		1																	1
işleyememek											1								1
kabarmamak						1													1

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
kaçırtmak							1												1
kakıştırmak			1																1
kaldırılmamak										1									1
kaldırtmak										1									1
kalıvermek				1															1
kandırabilmek									1										1
kanlanmak													1						1
kanmamak									1										1
kapılmak														1					1
kapışmak							1												1
kapmak																1			1
kararlaşmak							1												1
kararlaştırmak										1									1
karişmamak	1																		1
katılaşmak							1												1
katlanmamak	1																		1
kavrulmak							1												1
kavuşmamak																1			1
kaybetmek												1							1
kaynamak						1													1
kaynaşmak																		1	1
kazandırmak							1												1
kazanmamak																1			1
kazdırmak									1										1
kederlenmek	1																		1
kesbetmek								1											1
kesilmemek	1																		1
kestirememek								1											1
kılınmak														1					1

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
kılmak														1					1
kımıldamak	1																		1
kımıldayıvermek			1																1
kırışmak													1						1
kırmak																	1		1
kıskandırmak	1																		1
kıskanmak	1																		1
kısmak													1						1
kıvrانmak											1								1
kıvrışmak					1														1
kilitlenmek														1					1
kirlenmek									1										1
kirletmek														1					1
konulmamak																		1	1
konusulmamak										1									1
korkmamak																	1		1
koşturmak												1							1
koşuşturmak						1													1
kovalamak					1														1
kovmak	1																		1
kovulmak	1																		1
kovulmamak	1																		1
koymamak																		1	1
koyulaşmak															1				1
koyulmak														1					1
koyuvermek		1																	1
kullanmak															1				1
kurdurmak		1																	1
kurtulabilmek												1							1

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
kurulmak		1																	1
kurutmak									1										1
küllenenmek											1								1
meraklanmak							1												1
merhabalaşmak														1					1
mıhlamak				1															1
nakışlamak				1															1
nefeslenmek										1									1
nişanlamak															1				1
nişanlanmak																		1	1
okuyuvermek							1												1
olabilmek															1				1
olunabilmek														1					1
oluvermek												1							1
otlamak											1								1
oturmamak														1					1
ovuşturmak					1														1
oynaşmak											1								1
oynatılmak					1														1
öfkelenmek																		1	1
öğrenilmek	1																		1
öksürmek								1											1
ölebilmek															1				1
öptürmek												1							1
örtmemek											1								1
örtünmek					1														1
övünmek									1										1
özenmek									1										1
parçalamak									1										1

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
parçalanmak																	1		1
paslanmak										1									1
pırıldaşmak	1																		1
rastlamak	1																		1
reddetmek					1														1
resmetmek							1												1
saçmak							1												1
sakinleşmek								1											1
saklayıvermek					1														1
salıvermek							1												1
sancılanmak										1									1
saplamak														1					1
sapmak																1			1
satmamak									1										1
sattırmaq									1										1
savaşmak				1															1
savsaklamak							1												1
savurmak												1							1
saymak									1										1
seçebilmek			1																1
seçmek	1																		1
selametlemek								1											1
selamlanmak					1														1
semirmek								1											1
serinlemek										1									1
serinleşmek													1						1
serinletmek													1						1
serpilmek																	1		1
serpmek							1												1

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
sertleşmek								1											1
sevdirmek														1					1
sevmek									1										1
sezmek															1				1
sıçramak														1					1
sığınmak																	1		1
sıkışmak																1			1
sıklaşmak								1											1
sıklaştırmak											1								1
sıralamak											1								1
sıralanmak		1																	1
sıvamak									1										1
sızdırmamak			1																1
sızlamak	1																		1
sızlanmak	1																		1
sızmak																	1		1
sızmamak															1				1
sildirmek					1														1
silkinmek							1												1
silmek																1			1
sinirlenmek													1						1
sinmek																		1	1
sokamamak		1																	1
solmak											1								1
solumak								1											1
soymak									1										1
soyunmak		1																	1
sökmek									1										1
sökülmek				1															1

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
söndürülmek													1						1
sövmek			1																1
söylememek													1						1
söyleyememek													1						1
sunmak					1														1
sürmemek									1										1
sürtmek	1																		1
sürtüşmek			1																1
sürülmek											1								1
sürünmek												1							1
süslenmek												1							1
şakalaşmamak							1												1
şaşırtmak						1													1
şereflenmek					1														1
şırmak	1																		1
şüphelendirmek	1																		1
takırdatmak										1									1
tanımamak	1																		1
tanışmak											1								1
taşınmak							1												1
taşırnak					1														1
taşmak							1												1
tatlılaşmak	1																		1
tatmak												1							1
tatmamak				1															1
tekmelemek			1																1
teprişmek			1																1
terlemek	1																		1
terletmek						1													1

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
tıslamak							1												1
tutturmak							1												1
tutuşturulmak					1														1
tütmek		1																	1
tütmemek									1										1
ucuzlatmak														1					1
uğrayamamak			1																1
unutmamak																		1	1
unutulmak				1															1
usanmak										1									1
uyandırılmak					1														1
uyandırmak					1														1
uydurmak			1																1
uzatmamak							1												1
üfleme										1									1
ürkmek	1																		1
ürkütmemek				1															1
üzülmek										1									1
verebilmek	1																		1
vuruşmamak											1								1
yağmamak																1			1
yaklaştırmak														1					1
yaltaklanmak						1													1
yanaşmamak									1										1
yapıştırılmak				1															1
yapmamak						1													1
yaralamak	1																		1
yaralanmak													1						1
yaramak																		1	1

Sözcükler	YE	ŞB	KÖ	VEŞ	SB	Şak	Küs Ö.	BE	Yat	KN	YB	HS	KK	CH	GBH	BT	AT	Gar	Toplam
yaramamak			1																1
yaraşmak	1																		1
yaşamamak														1					1
yaşatmak					1														1
yatılmak											1								1
yatırmak	1																		1
yatışmak		1																	1
yatıştırmak	1																		1
yazamamak	1																		1
yedirmek																		1	1
yenememek	1																		1
yerleşilmek														1					1
yerleştirmek								1											1
yeşermek									1										1
yeşillenmek											1								1
yetiştirmek												1							1
yığdırmak											1								1
yoklanmak	1																		1
yorulmak							1												1
yumduurtmak	1																		1
yuvarlanmak																1			1
yükseltmek											1								1
yürütmek	1																		1
zannolunmak														1					1
zehirlenmek		1																	1
zingırdatmak							1												1
zıplamak														1					1
zikretmek									1										1
Toplam	712	231	243	179	240	173	230	172	209	253	184	228	186	349	115	107	137	115	4063

3.2. *Gurbet Hikâyeleri*'nin Tematik Kavram Alanları

3.2.1. İsimler

Evren

Gurbet Hikâyeleri'nde evrenle ilgili sözcük sayısı 126 olup toplam frekans değeri 654'tür. Bu başlıkta en sık tekrarlanan sözcük "yer"dir ve frekans değeri 85'tir. "su" 36, "yol" 26, "ışık" 25, "sıcak" 24, "çöl" 22, "taş" 18, "soğuk", "toprak" 17, "güneş" 15, "dünya" 14, "yağmur" 12, "gölge", "hava" 11, "manzara" 10, "alev", "deniz", "duman", "ıslak", "kar" 9, "çamur", "gök", "ılık", "tipi" 8, "dağ", "iklim", "serin" 7.

Evrenle ilgili sözcüklerin en sık geçtiği hikâyeler "Kaçak" 88, "Güneş" 60, "İstanbul" 57. En az geçen hikâyelerden bazıları ise "Antikacı" 18, "Fener" 20, "Lavrens" 23.

Tablo 21: Evren

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
yer	8	5	8	6	2	5	2	5	7	4		5	4	8	6	6	4	85
su	1	1		13		1	5	2			5	2		3	2	1		36
yol			1	2			2			1		5	7	4	2		2	26
ışık	3				4			2				1	9	1	1	2	2	25
sıcak		2	2	3			1		1	4	2	1	6			2		24
çöl	1				1				3	2	2	3	1	5		2	2	22
taş	2		1			1		2	2	1					1	1	7	18
soğuk			1		1	8	2						5					17
toprak	1	2	1	2			1	2	1	2	1		1	2	1			17
güneş	1	2			3			1				1		3		3	1	15
dünya					1	5				1	1	1	1	4				14
yağmur		1			1		8					2						12
gölge	1			1				1	1						1	5	1	11
hava				4		2	1	2		1					1			11
manzara		1		1								2	1	1		4		10
alev													4	1	1		3	9
deniz		1				2			1	2			1	1		1		9
duman			1		1			2		1				1		2	1	9
ıslak		1			1	1	3			1					1	1		9
kar											1		7	1				9
çamur							7		1									8
gök	1	1			1	2						3						8
ılık							2		1				2	1			2	8
tipi													8					8

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
dağ		1		1							1		1	1			2	7
iklim	1			1				1		1	1		2					7
serin		1							1				1			4		7
ateş	1						1	1		1			2					6
ay		1					1						1	1		2		6
buz													4			2		6
hudut										3		1	1				1	6
toz		1				1									1	3		6
vaha					1									4			1	6
dere		2					1									2		5
karanlık							3								2			5
kır				1				2		1					1			5
kıyı										2			1	1		1		5
tepe								1			1					1	2	5
yıldız	2					1	1					1						5
aydınlık	1				1									1		1		4
damla	1	1				2												4
fırtına											2	1		1				4
ırmak							1						2	1				4
ova							1	1		1			1					4
pınar		2		1					1									4
karlı													3					3
kaya									2	1								3
kızgın		2							1									3
kum											2	1						3

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
kuytu												1	1			1		3
nehir							1				1			1				3
okyanus						2								1				3
rüzgar		1										1					1	3
sel							1					2						3
sıcaklık	2											1						3
taşlık				1						2								3
üçra		1											1			1		3
yamaç								1								1	1	3
ada														1	1			2
düzlük		1												1				2
harabe											2							2
kayalık				1													1	2
kıta													1	1				2
kor								1						1				2
körfez														2				2
kuytuluk				1												1		2
mayi	1		1															2
nemli										1						1		2
tabiat								1							1			2
tümsek													2					2
uçurum				1													1	2
yaş		1											1					2
yokuş				1													1	2
zemin	1					1												2

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
akıntı							1											1
alacakaranlık															1			1
ark															1			1
batak							1											1
bataklık							1											1
bayır										1								1
boğaz																1		1
bulut								1										1
buzlu													1					1
çay							1											1
çorak									1									1
dağlık			1															1
ebekuşağı					1													1
geçit															1			1
göl													1					1
hararet											1							1
hendek										1								1
kıvılcım													1					1
kumlu														1				1
kumsal												1						1
kutup														1				1
küf														1				1
kül													1					1
lav														1				1
lodos									1									1

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
loş																	1	1
loşluk																1		1
mehtap																1		1
mevki				1														1
mevsim								1										1
nem										1								1
oyuk												1						1
poyraz									1									1
sahil					1													1
samyeli													1					1
serinlik															1			1
sırılsıklam							1											1
sızıntı		1																1
sulak																	1	1
şimşek							1											1
şose																	1	1
tenha															1			1
tepecik																1		1
tortu							1											1
tozlu			1															1
tufan														1				1
umman						1												1
volkan														1				1
yaldız																1		1
yayla				1														1

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
zerre																1		1
ziya													1					1
Toplam	29	33	18	43	20	35	52	30	26	36	23	37	88	60	28	57	39	654

Zaman

Gurbet Hikâyeleri'nde zamanla ilgili sözcük sayısı 44 olup toplam frekans değeri 31'dir. En sık tekrarlanan sözcük 67 frekans değeriyle "sonra" sözcüğüdür. "Gün" 39, "zaman" 37, "gece" 19, "evvel" 15, "akşam" 12, "bahar", "saat", "şimdi" 9, "sabah", "sene" 8, "aralık", "müddet", "vakit" 7, "mevsim" 6, "akşamüstü", "hafta" 5.

Zamanla ilgili sözcüklerin en sık geçtiği hikâyeler "Hülle" 42, "Güneş" 26, "Lavrens" 25. En az geçen hikâyelerden bazıları ise "Eskici", "Akrep" 8, "Dişçi" 10, "Testi" 11.

Tablo 22: Zaman

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
sonra	5	3	4	2	3	4	3	5	3	1	4	4	2	9	7	5	3	67
gün		2	1	2	3	4	1		1	4	4	6	6	4		1		39
zaman	7	1	4	1	1	4	1	3		3	3	2		4	3			37
gece	1				1	1	3				1	1	5	2	3	1		19
evvel			2	2	1	2			1	1				1	2	1	2	15
akşam	1		1		1		1			2	1				3	2		12
bahar								4	1		1		1	1		1		9
saat					1		2		1						5			9
şimdi		1		1	2			2						1	1		1	9
sabah	3							1			1	1	2					8
sene	1		2								1	1			2		1	8
aralık	2			1	1			1		1							1	7
müddet			1			1	1		1				2			1		7
vakit	1				1		2	1			1				1			7
mevsim					1						1		1	1	1	1		6
akşamüstü				1			1	1						1	1			5
hafta		1									1	1		1	1			5
dakika			1				1				2							4
devir			1											1	2			4
ara						1											2	3
sabahleyin			1	1	1													3
saniye							1								2			3
seher					1							2						3
an			1				1											2
esna	1		1															2

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
geceleyin											1				1			2
gündüz						1						1						2
güz											1					1		2
yarın													1		1			2
asır															1			1
ay	1																	1
dün											1							1
ertesi			1															1
gecelik															1			1
günlük																1		1
güpegündüz															1			1
ikindiüstü															1			1
kış							1											1
önce											1							1
senelik															1			1
şafak													1					1
tarih	1																	1
yaz															1			1
yıl										1								1
Toplam	24	8	21	11	18	18	19	18	8	13	25	19	21	26	42	15	10	316

Madenler, Mineraller ve Kimyasal Maddeler

Gurbet Hikâyeleri'nde bu başlıkla ilgili sözcük sayısı 21 olup toplam frekans değeri 50'dir. "Altın" 10 frekans değeri ile birinci sıradadır. "Kurşun" 6, "demir" 4, "elmas", "kuron", "petrol" 3.

En sık geçen hikâyeler "Yara", "Lavrens", "Çıban", "Kaçak", "Hülle", "İstanbul" 4.

En az görülenler ise şunlardır; "Gözyaşı" ve "Köpek"te yok, "Testi", "Zincir ve "Akrep" 1.

Tablo 23: Madenler, Mineraller ve Kimyasal Maddeler

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
altın								1			3			1	1	1	3	10
kurşun			1									1	1				3	6
demir	1	2											1					4
elmas								1					1	1				3
kuron																	3	3
petrol	1														1	1		3
bakır			2															2
granit	1													1				2
gümüş					1												1	2
kalay												2						2
mermer															1	1		2
sedef												1			1			2
bakalit									1									1
barut	1																	1
inci					1													1
ispirto																	1	1
karpit											1							1
kömür						1												1
mine																1		1
tuz				1														1
zümrüt													1					1
Toplam	4	2	3	1	2	1	0	2	1	0	4	4	4	3	4	4	11	50

Hayvanlar

Hayvanlarla ilgili toplam sözcük sayısı 44, frekans değeri 174'tür. "Köpek" 27, "at" 17, "akrep" 13, "kuş" 12, "keklik" 10, "koyun" 9, "hayvan" 8, "deve" 7, "arı" 6, "balık" 5.

Hayvanlarla ilgili sözcüklerin en sık geçtiği hikâyeler "Akrep" 30, "Zincir" 19, "Keklik", "Köpek" 17. ve. En az geçenlerden bazıları ise şöyledir; "İstanbul" 2, "Dişçi" 3, "Hülle", "Fener" 4.

Tablo 24: Hayvanlar

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
köpek						10		1		15			1					27
at	1						9				2	1	2				2	17
akrep									13									13
kuş	1							5	4				2					12
keklik								10										10
koyun	1		1		1				1		2		2		1			9
hayvan		2	1	1		2				1			1					8
deve			1		1				3					2				7
arı				6														6
balık		1									1	2	1					5
katır					2								2					4
aslan														3				3
böcek							1					1				1		3
buldok						3												3
kuzu									2						1			3
maymun		1												1			1	3
sinek	1											2						3
yılan											1				1	1		3
çil														2				2
eşek				2														2
keçi		2																2
kedi						1				1								2
kısrak	2																	2
kurt						2												2

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
öküz			1				1											2
tay	2																	2
yak			2															2
akbaba									1									1
beygir							1											1
ceylan												1						1
fare									1									1
fil															1			1
gemel		1																1
hayvanat									1									1
hecin												1						1
inek			1															1
kanarya									1									1
karides									1									1
kaz											1							1
kurbağa								1										1
örümcek												1						1
tavşan									1									1
tırtıl						1												1
zigar									1									1
Toplam	8	7	7	9	4	19	12	17	30	17	7	9	11	8	4	2	3	174

Bitkiler

Gurbet Hikâyeleri'nde bu alandaki toplam sözcük sayısı 47, frekans değeri 91'dir. "Hurma" 10, "çiçek" 7, "şeftali", "yemiş" 5, "abanoz", "çam", "kamış", "portakal" 3.

Bitkilerle ilgili en yüksek frekans değerine sahip hikâyelerden bazıları "İstanbul" 25, "Güneş" 15, "Köpek" 9. En düşük frekans değerindekilerden bazıları ise şöyledir; "Zincir"de ve "Gözyaşı"nda yok. "Antikacı", "Fener" 1, "Yara" ve "Hülle" 2.

Tablo 25: Bitkiler

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
hurma												3		6		1		10
çiçek		1						1		1			2			2		7
şeftali																5		5
yemiş	1	1								1	1						1	5
abanoz												1	1	1				3
çam				1									1			1		3
kamış										1				2				3
portakal		1								1			1					3
biber										1			1					2
böğürtlen																2		2
buğday															1			2
çalı								2										2
çayır													1			1		2
çilek									1							1		2
fıstık				2														2
fulya									1							1		2
kavak																1	1	2
leylak									1							1		2
mısır					1						1							2
ot									1								1	2
papatya														1		1		2
ağaç		3						1		1	1	1		2		1		1
ayva														1				1
badem								1										1
çınar									1									1

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
çiriş		1																1
çitlembik									1									1
erguvan																1		1
gül														1				1
hünnap																1		1
incir																1		1
karadut															1			1
karanfil												1						1
kavun	1																	1
kekik										1								1
kestane																1		1
kiraz																1		1
lale																1		1
limon														1				1
meneviş											1							1
meyan											1							1
meyve										1								1
muz										1								1
nebat			1															1
saz													1					1
yaprak																	1	1
yosun																1		1
Toplam	2	7	1	3	1	0	0	5	6	9	5	6	8	15	2	25	4	91

Vücut Bölümleri, Duyular, Organ ve Hastalıklar

Toplam sözcük sayısı 179, frekans değeri 884'tür. En sık tekrarlanan sözcük "göz" ve frekansı 78'dir. "El" 54, "baş" 52, "yüz" 33, "göğüs"24, "ağız" 23, "diş" 20, "ayak" 19, "kan" 18, "aç" 16, "çıban", "saç" 16, "kol", "sırt", "yara" 13, "yanak" 11, "diz", "kulak", "vücut" 10, "acı", "dil", "gırtlak", "et", "sakal 9," "boy", "boyun", "çehre", "çene", "deri", "kafa", "nefes" 8.

Bu bölümdeki en yüksek frekans değerine sahip hikâyelerden üç tanesi şunlardır; "Çıban" 87, "Köpek" 84, "Dişçi" 80. En düşük değere sahip olanlardan bazıları da şunlardır; "Fener", "İstanbul" 22, "Keklik" 27, "Güneş" 36.

Tablo 26: Vücut Bölümleri, Duyular, Organ ve Hastalıklar

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
göz	4		11	2	3	7	6	6	1	11		9	7	4	3	2	2	78
el	1	3	1	4	3	3	3		5	4	2	5	6		4	2	8	54
baş	1	1	2	4	2	1	2	1	2	7	2	9	2	5	7	4		52
yüz		2	4	5	1	1	2		1	3	3	3	2	3		1	2	33
göğüs	1	5		2	1		1	1	2		2		3		1		5	24
ağız	3	3	1	9				1				1	1	1			3	23
diş	3	1				3			1	1						1	10	20
ayak	1		1	1		1	2		1	1	1	1	1	3	4		1	19
kan	9		1				1	1	1		2						3	18
aç	11						1			2	1		1					16
çıban												16						16
saç	2	3	3		1	1					2			1	2		1	16
kol		1		1			5		3	1			1		1			13
sırt	2	2	1	1			1			4		1				1		13
yara	8											3					2	13
yanak		3				1				3		2	1		1			11
diz	1	1					3			1				1	1	1	1	10
kulak	1	1			1	1			1	3					1		1	10
vücut				1			1		2			1		2		2	1	10
acı				1					2	1	3						2	9
dil	1	2		1			1			1			2				1	9
et					1	1			4								3	9
gırtlak		1		8														9
sakal		3	3								3							9

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
boy		1		2	2			1					1				1	8
boyun						1	3	1	2	1								8
çehre			1	2		3							1	1				8
çene		1			1	2						1					3	8
deri		3									1	3		1				8
kafa		1			1	2				1	2		1					8
nefes	1	1		1					1	2			1				1	8
alın		2					1				3					1		7
karın			1	1					1	3							1	7
kucak							4	1	1	1								7
ölü		1	1	2									1		1		1	7
parmak	1	2									2			1		1		7
yürek		2		1	1								2				1	7
bel						1	2		3									6
iri		1				2		1		1							1	6
kalp					1						1		4					6
kemik						1				1		2					2	6
yaş		1						1							4			6
bacak		1								4								5
boğulma				4			1											5
burun	1			1						2							1	5
peltek		2												1		2		5
soluk						1	3										1	5
boğaz				1													3	4
can		1						3										4

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
canlı				1			2		1									4
dudak		1		1													2	4
fersiz							2			2								4
gözyaşı		1					2						1					4
habis												4						4
hasta		1		2													1	4
omuz	2								1		1							4
öksürük										4								4
sivilce												4						4
surat		1				2					1							4
ten									1					1		2		4
yaralı	1													1			2	4
tire												4						4
adele	1			1		1												3
avuç		1										1			1			3
bağır		1	1				1											3
bıyık														1	2			3
cansız		1					2											3
ceset							2						1					3
dert					1					2								3
kambur		1								2								3
kıl		1									2							3
kuvvet											1		2					3
nöbet										3								3
pıhtı	3																	3

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
sarışın			2										1					3
sıska										3								3
şakak												2			1			3
tedavi												3						3
tırnak	1												1				1	3
ürperme								1	1		1							3
zehir				1					1				1					3
açlık						1							1					2
beden	1												1					2
benlik		1											1					2
böğür																	2	2
buhran														2				2
ciğer							1			1								2
dermansızlık													1				1	2
dinç	1							1										2
endamlı														1	1			2
ense			1			1												2
gerdan		1												1				2
heyecan															2			2
kaş												1		1				2
kıvrak								2										2
mecal							1	1										2
mecalsiz							1			1								2
muayene												1					1	2
pençe								2										2

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
perçem		2																2
sersemleşmek					1					1								2
sinir									1					1				2
yorgunluk													2					2
ağrı												1						1
ateşli										1								1
avurt		1																1
aya		1																1
azı																	1	1
bayılmak					1													1
ben		1																1
bere	1																	1
beyin																	1	1
canlılık							1											1
cerahat												1						1
çare				1														1
damak				1														1
damar				1														1
deli				1														1
deva			1															1
dirsek																1		1
dizkapağı							1											1
fer										1								1
frengi												1						1
gebe	1																	1

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
geniz									1									1
grip								1										1
güçsüz						1												1
hantal											1							1
hastalanmak										1								1
hastalık				1														1
helecan																1		1
heybet						1												1
heybetli																	1	1
ilaç											1							1
iştah									1									1
karıncalama							1											1
kas		1																1
kaşıntı												1						1
kızarıklık												1						1
koltuk										1								1
kör								1										1
köse		1																1
kudret							1											1
kudretsizlik							1											1
kurtlanmak												1						1
leş												1						1
mecalsizlik																	1	1
mezczup																	1	1
mide				1														1

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
morarmak				1														1
nabız															1			1
narın														1				1
ölmek																	1	1
posbıyık																	1	1
romatizma							1											1
sancı		1																1
sarhoş											1							1
seksapel												1						1
sersemletici									1									1
sersemlik												1						1
serum									1									1
sızı																	1	1
solgun	1																	1
somurtkan						1												1
susuz										1								1
şirin		1																1
şuur			1															1
şuursuz													1					1
teşemmüs														1				1
titreme													1					1
tombul				1														1
toy		1																1
uykusuzluk										1								1
uyuşma							1											1

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
uyuşukluk														1				1
uzuv													1					1
yanık												1						1
yorgun													1					1
zayıf							1											1
Toplam	65	73	37	69	22	41	65	27	44	84	39	87	55	36	38	22	80	884

Hayatın Çağları, Cinsiyet, Evlilik, Akraba

Toplam sözcük sayısı 53, frekans değeri 242'dir. Hikâyelerde en sık kullanılan sözcüklerden bazıları şöyledir; “adam” 31, “kadın” 30, “insan” 18, “genç” 17, “çocuk” 15, “kız” 13, “erkek” 11, “yaş” 10, “yaşlı” 8, “ana” 7, “oğul”, “ömür”, “yavru” 5, “dadi”, “nikâh”, “zevcelik” 4.

Bu başlıkla ilgili sözcüklerin en sık geçtiği hikâyelerden ilk üçü “Hülle” 48, “Eskici” 22, “Kaçak” 21. En az geçenlerden bazıları da şunlardır; “Köpek” 2, “Dişçi” 4, “Akrep” 6.

Tablo 27: Hayatın Çağları, Cinsiyet, Evlilik, Akraba

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
adam		3	7	2	2	2		1	1	2	2	1	2		2	3	1	31
kadın		2	1		3		3		2			2	3	4	1	9		30
insan			1	1	1	5		1			1	2	1	2	2	1		18
genç	3		1	5							1		2	1	3	1		17
çocuk	1	5	1			1	1	1			2			1	1		1	15
kız							1		1				7	3		1		13
erkek			1		1		1	2					2	2		2		11
yaş				1	4		3		1								1	10
yaşlı	2	1					1							2	2			8
ana		4					2								1			7
oğul		1					1				3							5
ömür					3						1					1		5
yavru	1	1					3											5
dadı															4			4
nikâh															4			4
zevcelik															4			4
baba		1	1												1			3
delikanlı			1					1							1			3
dişi								2						1				3
herif			1						1								1	3
aile													2					2
akraba		1													1			2
çocukluk								1							1			2
eş															2			2
evlenme															2			2

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
hala		2																2
hülle															2			2
karı						1								1				2
nikâhlı															2			2
zevce															2			2
bebek							1											1
cinsiyet								1										1
dede					1													1
düğün															1			1
evlat	1																	1
evlenmek					1													1
gençlik													1					1
hanım															1			1
helal															1			1
horada							1											1
kancık (dişi)								1										1
kardeş			1															1
koca															1			1
kocakarı												1						1
körpe														1				1
körpelik												1						1
maşuka								1										1
namahrem															1			1
öksüz													1					1
sitti												1						1
tezvic															1			1

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
toy															1			1
yetim		1																1
Toplam	8	22	16	9	16	9	18	12	6	2	10	8	21	18	45	18	4	242

Yiyecek, İçecek

Toplam sözcük sayısı 31, frekans değeri 67'dir. En sık görülen sözcükler "yemek" 7, "ay", "ekmek" 6, "rakı", "şeker", "yağ" 4, "akide", "içki", "kahve", "zeytinyağı"3, "şarap", "şurup", "tarçın" 2.

Yiyecek ve içeceklerle ilgili en yüksek frekansa sahip hikâyelerden bazıları şunlardır; "Güneş" 11, "Lavrens" 9, "Antikacı" 8. Düşük frekansa sahip olanlardan ise şunlar söylenebilir; "Zincir", "Keklik" yok, "Eskici", "Çıban" 1, "Gözyaşı", "Köpek" ve "Dişçi" 2.

Tablo 28: Yiyecek, İçecek

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
yemek					1						2		2		2			7
çay			5														1	6
ekmek		1		2	1					1	1							6
rakı							1							3				4
şeker					1					1				2				4
yağ	1								3									4
akide														3				3
içki			1								1					1		3
kahve	2		1															3
zeytinyağı	2																1	3
şarap							1									1		2
şurup									1				1					2
tarçın														2				2
bal				1														1
çeşni											1							1
çörek											1							1
hintyağı				1														1
kıyma				1														1
likör																1		1
nargile	1																	1
pelte														1				1
sigara											1							1
sus											1							1
süt												1						1
şerbet															1			1

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
tatlı											1							1
telve	1																	1
tuz				1														1
un													1					1
viski			1															1
yoğurt				1														1
Toplam	7	1	8	7	3	0	2	0	4	2	9	1	4	11	3	3	2	67

Giyim, Süs

Bu kategorideki toplam sözcük sayısı 47, frekans değeri 106'dır. En sık karşılaşılan sözcükler "entari" 14 "elbise" 6, "fes" 5, "etek", "kıyafet", "maşlah", "süs" 4, "ayakkabı", "ceket", "gecelik", "hırka", "kefiye", "sürme", "takke" ve "yaka" 3 .

Frekans değeri en yüksek hikâyelerden bazıları şöyledir; "Eskici" 17, "Güneş" 13, "Hülle" 12. En düşüklerden bazıları da şunlardır; "Gözyaşı", "Keklik", "Kaçak" 1, "Lavrens", "Çıban", "Yara", "Zincir" 4.

Tablo 29: Giyim, Süs

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
entari	3	2			1				6						1		1	14
elbise		1												1	1	1	2	6
fes				1						1				3				5
etek				1		1			1					1				4
kıyafet		1	1											1		1		4
maşlah	1				1					1	1							4
süs								1				1		2				4
ayakkabı		3																3
ceket		2								1								3
gecelik															3			3
hırka		1	1										1					3
kefiye					1					1							1	3
sürme					3													3
takke		2													1			3
yaka									1		1						1	3
gömlek				2														2
kayış						1	1											2
kuşak		1													1			2
külah			2															2
kürk																1	1	2
penyuvar						2												2
terlik														1	1			2
tülbent			1												1			2
uçkur					2													2
agel					1													1

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
apolet														1				1
başörtüsü															1			1
bluz									1									1
boncuk												1						1
çarşaf		1																1
çizme										1								1
gerdanlık																	1	1
kemer																	1	1
kostüm				1														1
kravat				1														1
kundura															1			1
küpe																	1	1
merküp		1																1
mintan																	1	1
pantolon		1																1
pudra															1			1
redingot														1				1
serpuş														1				1
setre														1				1
şal																1		1
tuvalet																1		1
yama		1																1
Toplam	4	17	5	6	9	4	1	1	9	5	2	2	1	13	12	5	10	106

Eşya, Malzeme, Araç

Toplam sözcük sayısı 218, frekans değeri 471'dir. En sık kullanılan eşya ve malzeme isimleri şöyledir; “fener” 12, “testi”12, “zincir” 10, “ibrik” 10, “eşya”, “otomobil”, “yatak” 8, “cam”, “silah”, “tren”, “vapur”, “yük” 6, “araba”, “çingirak”, “kadeh”, “masa”, “mum”, “şişe 6, “bayrak”, “ip”, “lamba”, “maske”, “torba 5.

Bu bölümde en yüksek frekansa sahip hikâyeler “Güneş” 50, “Antika” 48, “Fener” 45. En düşüklerden bazıları da şunlardır; “Keklik” 7, “Köpek”, “Dişçi” 13, “Akrep” 15.

Tablo 30: Eşya, Malzeme, Araç

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
fener	3				9													12
testi				10										2				12
zincir						10												10
ibrik			8												1			9
eşya			5		3													8
otomobil		2		2	1			1	1						1			8
yatak		1									1			4	2			8
cam			1		2	1								2		1		7
silah	2									1				1			3	7
tren		2	1								1				2		1	7
vapur		2	1						1					2		1		7
yük						1	6											7
araba			1	2			2								1			6
çingirak			5										1					6
kadeh			1			2						1		1			1	6
masa			1	1	2				1				1					6
mum													6					6
şişe	1										1					4		6
bayrak				4			1											5
ip		1								4								5
lamba	1										1				2		1	5
maske				3		2												5
torba	1	1				1					2							5
ahşap			1											1	2			4
ayna		1										1				2		4

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
çanak		2										1	1					4
değnek	3															1		4
iğne			1	2								1						4
iskemle		2	2															4
kağıt					1					2				1				4
mal				1	2		1											4
resim														1	1	2		4
sandık							1				1			1		1		4
antika			2								1							3
çivi	1	2																3
darbuka												1		2				3
gazete					1									1	1			3
gemi							1				2							3
heybe								1						2				3
iplik												3						3
kitap			3															3
kutu		1			1				1									3
mühür														3				3
paçavra	2								1									3
para					1									1		1		3
saksı																3		3
sergi					3													3
sofra		1													1		1	3
tabak										2	1							3
tabaka	2						1											3
tüfek								3										3

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
ağ												1	1					2
alçı				1								1						2
ampul					2													2
bardak						2												2
bohça							1								1			2
cibinlik												2						2
cila	1	1																2
çakı	2																	2
çatal		1											1					2
damga											1	1						2
dantel																2		2
döşek												1			1			2
düdük														2				2
emzik				2														2
fırça				1							1							2
gözlük			1			1												2
halı														1	1			2
huni	1			1														2
kalem														1	1			2
kandil			1										1					2
kase			1	1														2
kaşık		1				1												2
kayık																2		2
keser	1												1					2
kılıç												1		1				2
kıskaç	1																1	2

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
kösele									1			1						2
kumaş			1											1				2
leğen			2															2
lenger									2									2
mangal			1							1								2
mecidiye					2													2
mobilya						1									1			2
mukavva		2																2
musluk	1								1									2
odun													1				1	2
pil					2													2
sabun					1									1				2
şerit														2				2
tabanca												2						2
tablo				1										1				2
tahta											1				1			2
tava	2																	2
tel	1											1						2
tıkaç	2																	2
ustura														2				2
yelpaze														2				2
anahtar															1			1
atlas															1			1
avize									1									1
baston															1			1
bergüzar															1			1

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
bez					1													1
bıçak		1																1
binek															1			1
boru														1				1
boya		1																1
buhurdanlık														1				1
cembiye																	1	1
cendere								1										1
çamaşır		1																1
çarşaf															1			1
çekiç	1																	1
çekmece					1													1
çini																1		1
çömlek												1						1
çuha			1															1
çuval		1																1
deri																1		1
dinamit											1							1
dipçik										1								1
dülger																	1	1
elektrik					1													1
elyaf	1																	1
fanus															1			1
firkete					1													1
gaz														1				1
güğüm											1							1

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
halka	1																	1
hamak									1									1
hançer																	1	1
hasır														1				1
hav										1								1
havan					1													1
havlu															1			1
hediye															1			1
hevenk																1		1
hırdavat			1															1
hurç														1				1
ışıldak																1		1
ızgara					1													1
ibrişim												1						1
ipek														1				1
islim														1				1
ispirto			1															1
kabza														1				1
kafes									1									1
kalıp														1				1
kampana		1																1
kanepe															1			1
kap												1						1
kefen													1					1
kerpeten	1																	1
kerpiç	1																	1

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
kibrit					1													1
kilit															1			1
koleksiyon			1															1
kordon														1				1
koza												1						1
kroki												1						1
kundak							1											1
kuruş					1													1
kürek														1				1
küsküs	1																	1
lastik	1																	1
levha										1								1
macun		1																1
makine		1																1
mancımık						1												1
maşa					1													1
matara																	1	1
mavna											1							1
mendil															1			1
mengene						1												1
mikroskop						1												1
mil													1					1
minder			1															1
motosiklet											1							1
mozaik																1		1
muska												1						1

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
örtü															1			1
perde								1										1
post													1					1
raf			1															1
römorkör						1												1
saman															1			1
sandal		1																1
sepet									1									1
sırık											1							1
silindir														1				1
simit		1																1
süpürge												1						1
sürgü					1													1
şilep						1												1
şilte												1						1
tabela				1														1
tabut											1							1
teleskop						1												1
tencere													1					1
teneke														1				1
tepsi															1			1
testere													1					1
tokmak			1															1
top												1						1
tramvay									1									1
tuğla			1															1

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
tulum					1													1
uçak														1				1
uskur														1				1
üzengi							1											1
vagon		1																1
vasıta							1											1
vinç		1																1
yastık														1				1
yelken									1									1
yün													1					1
zil					1													1
Toplam	35	34	48	33	45	28	17	7	15	13	20	28	20	55	35	25	13	471

Renkler

Toplam sözcük sayısı 34, frekans değeri 139'dir. En sık karşılaşılan sözcükler "renk" 25, "kara 11, "sarı" 10, "beyaz", "mavi", "siyah" 8, "renkli", "yeşil" 6, "bembeyaz" 5, "ak", "al", "kırmızı", "kızıl", "kızılık", "pembe", "simsiyah" 4, "akçıl" 3.

Renklerle ilgili en yüksek frekansa sahip hikâyeler şöyledir; "Eskici" 17, "Antikacı", "İstanbul" 16, "Testi" 13. En düşük olanlar da şunlardır; "Gözyaşı" 1, "Zincir" 2, "Hülle", "Dişçi" 4.

Tablo 31: Renkler

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
renk	1	1	3		2			2	1	2	1		1	5		5	1	25
kara	1	4			2	1					1	1	1					11
sarı		1	1						1	2		1		1		3		10
beyaz		1	1		1			1	2		2							8
mavi		1	5				1										1	8
siyah				4	1						2		1					8
renkli				1					3		1			1				6
yeşil			4					1								1		6
bembeyaz	1										1	2					1	5
ak					1			1				1	1					4
al		2													2			4
kırmızı		1						1		1						1		4
kızıl	1							1						1			1	4
kızılık			1		1								1	1				4
pembe		2	1													1		4
simsiyah	1			1		1					1							4
akçıl				2									1					3
çivit				2														2
kıpkırmızı															2			2
lacivert				1									1					2
mor																2		2
beyazımsı		1																1
haki										1								1
kapkara		1																1
kıpkızıl				1														1

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
kırçıl		1																1
kuzguni									1									1
mavimtırak												1						1
morluk																1		1
nefti				1														1
sapsarı		1																1
şeffaf												1						1
turuncu																1		1
yavruağzı																1		1
Toplam	5	17	16	13	8	2	1	7	8	6	9	7	7	9	4	16	4	139

Sayı ve Ölçü İsimleri

Toplam sözcük sayısı 43, frekans değeri 722'dir. Bu bölümde en sık tekrarlanan sözcüklerden bazıları en yüksekten itibaren şöyledir; “bir” 552, “iki” 35, “yarı” 19, “dört”, “üç” 15, “kırk” 11, “ikinci”, “on” 10, “yüz” 7, “beş” 5, “bin”, “çift”, “karış”, “yirmi” 3.

Bu bölümde geçen sözcüklerin en yüksek frekansa sahip olan hikâyelerden bazıları şunlardır; “Hülle” 82, “Çıban” 60, “kaçak” 48. En düşük frekans değerlerine sahip hikâyeler ise “Antikacı” 27, “Keklik”, “Köpek” 31, “İstanbul” ve “Dişçi” 36.

Tablo 32: Sayı ve Ölçü İsimleri

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
bir	36	36	15	36	23	34	33	24	33	25	32	47	37	28	56	29	28	552
iki	3	1	1	2	2	2	2	1	1	4	3	4	3	4	1	1		35
yarı				2	1	1	1		2		1	3	1	1	2	3	1	19
dört	6	1		1	1				1			1		1	1	1	1	15
üç	1		2	1	1		3					2		1			4	15
kırk					3						1			4	3			11
ikinci			1	2				1		1			1		2	1		9
on					3	1					1	2			1		1	9
yüz					1			1							5			7
beş		1	1		1	1	1											5
bin			1					1							1			3
çift			2										1					3
karış										1				2				3
yirmi															3			3
dördüncü								1				1						2
üçüncü								2										2
yarım				1											1			2
yedi			1		1													2
altı		1																1
arşın													1					1
birer															1			1
birinci															1			1
çeyrek															1			1
darı				1														1
demet																1		1

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
derece															1			1
fersah													1					1
ikibin			1															1
kroki													1					1
külçe													1					1
küsür											1							1
metre			1															1
metrekare											1							1
mil														1				1
milyar						1												1
otuz																	1	1
ölçü													1					1
sekiz														1				1
seksen			1															1
selase															1			1
sıfır		1																1
trilyon						1												1
yüzlerce															1			1
Toplam	46	41	27	46	37	41	40	31	37	31	40	60	48	43	82	36	36	722

Mekân, Mesken ve Bölümleri

Toplam sözcük sayısı 109, frekans değeri 324'dir. En sık karşılaşılan sözcükler “ev” 19, “kapı” 88, “oda” 17, “memleket” 16, “kapı”, “ocak” 14, “köy” 13, “kasaba” 12, “pencere”, “sokak” 11, “şehir” 9, “bahçe”, “çadır”, “kahve”, “meydan” 6, “çarşı”, “çiftlik”, “orman” 5.

Bu bölümde geçen sözcüklerin en yüksek frekansa sahip olan hikâyelerden bazıları şunlardır; “Hülle” 53, “Dişçi” 29, “Köpek” 23. En düşük frekans değerlerine sahip hikâyeler ise; “Keklik” 9, “Fener”, “Gözyaşı” 10, “Yara”, “Akrep”, Lavrens” 12.

Tablo 33: Mekân, Mesken ve Bölümleri

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
ev		4	2	2		1						1	1	1	6	1		19
oda			4			2			1				2		6		2	17
memleket		1	1			1				4		2	2			2	3	16
kapı		1	4							2			2		5			14
ocak	1												2				11	14
köy				5			3						1		2		2	13
kasaba		1			1	2	1		1	1			2		1	1	1	12
pencere		1				8								1	1			11
sokak		1	2					1	1	1			1		4			11
şehir				2				2					1		3	1		9
bahçe		2							1			1			1	1		6
çadır					1				1		4							6
kahve				3							3							6
meydan			1		1	1				2					1			6
çarşı					1	1					1	2						5
çiftlik	3																2	5
orman												1	2	1		1		5
dam	2			1										1				4
duvar		1	1					1						1				4
mahalle						1									3			4
merdiven			2		1							1						4
otokar														4				4
sinema												1		2	1			4
apartman	2											1						3

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
avlu		1													1	1		3
hürmalık												2		1				3
köprü							1				2							3
minare				1											2			3
tarla								1	1							1		3
yalak	1														2			3
yurt		1								2								3
ağaçlık															1	1		2
balkon						1						1						2
bucak		1											1					2
cephane							1										1	2
çalılık								2										2
çatı											2							2
dükkan					1		1											2
fırın					1					1								2
gazino																2		2
havuz												1				1		2
kaa															2			2
kaldırım			1						1									2
karakol					1					1								2
konak					1				1									2
kubbe															1	1		2
kulübe										1			1					2
liman				1					1									2
mektep									1								1	2

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
otel			1													1		2
pazar					1							1						2
semt															2			2
siper										1					1			2
türbe			1												1			2
ambar															1			1
bağ	1																	1
baraj												1						1
batakhane															1			1
bent																1		1
bina																	1	1
bostan										1								1
cadde															1			1
cumba															1			1
çeşme															1			1
çevre						1												1
çit										1								1
darağacı													1					1
dekor								1										1
direk										1								1
diyar													1					1
enkaz							1											1
fiskiye																1		1
güverte		1																1
hamam												1						1

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
han										1								1
harabe									1									1
hastane																	1	1
hayme									1									1
hudut							1											1
il										1								1
iskele														1				1
istasyon		1																1
karargah																	1	1
kavşak																	1	1
kilise				1														1
kule												1						1
lokanta				1														1
mecra	1																	1
medrese																	1	1
merkez																1		1
mescit															1			1
muhit																	1	1
mutfak	1																	1
mülk							1											1
opera								1										1
panayır												1						1
rasathane						1												1
rihtım		1																1
sıla																1		1

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
surre												1						1
tandır		1																1
tavan			1															1
teras												1						1
tünel		1																1
ülke										1								1
vatan													1					1
virane										1								1
zeytinlik		1																1
zindan													1					1
Toplam	12	21	21	17	10	20	10	9	12	23	12	21	22	13	53	19	29	324

Meslekler, Meşguliyetler

Toplam sözcük sayısı 97, frekans değeri 240'dir. En sık kullanılan meslek ve meşguliyet isimlerinden bazıları şunlardır; “şeyh” 21, “emir”, “iş” 17, “av” 11, “asker”, “dişçi” 9, “subay”, “zabit” 5, “doktor”, “falcı”, “jandarma”, “köle”, “memur”, “mutasarrıf”, “müdür”, “müsteşar” 4.

Bu bölümde en yüksek frekansa sahip hikâyeler “Güneş” 26, “Fener” 24, “Dişçi” 23. En düşük frekansa sahip olanlardan üçü de “Gözyaşı” 2, “Kaçak”, “İstanbul” 5, “Zincir” 8.

Tablo 34: Meslekler, Meşguliyetler

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
ev		4	2	2		1						1	1	1	6	1		19
oda			4			2			1				2		6		2	17
memleket		1	1			1				4		2	2			2	3	16
kapı		1	4							2			2		5			14
ocak	1												2				11	14
köy				5			3						1		2		2	13
kasaba		1			1	2	1		1	1			2		1	1	1	12
pencere		1				8								1	1			11
sokak		1	2					1	1	1			1		4			11
şehir				2				2					1		3	1		9
bahçe		2							1			1			1	1		6
çadır					1				1		4							6
kahve				3							3							6
meydan			1		1	1				2					1			6
çarşı					1	1					1	2						5
çiftlik	3																2	5
orman												1	2	1		1		5
dam	2			1										1				4
duvar		1	1					1						1				4
mahalle						1									3			4
merdiven			2		1							1						4
otokar														4				4
sinema												1		2	1			4
apartman	2											1						3

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
avlu		1													1	1		3
hürmalık												2		1				3
köprü							1				2							3
minare				1											2			3
tarla								1	1							1		3
yalak	1														2			3
yurt		1								2								3
ağaçlık															1	1		2
balkon						1						1						2
bucak		1											1					2
cephane							1										1	2
çalılık								2										2
çatı											2							2
dükkan					1		1											2
fırın					1					1								2
gazino																2		2
havuz												1				1		2
kaa															2			2
kaldırım			1						1									2
karakol					1					1								2
konak					1				1									2
kubbe															1	1		2
külübe										1			1					2
liman				1					1									2
mektep									1								1	2

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
otel			1													1		2
pazar					1							1						2
sem															2			2
siper										1					1			2
türbe			1												1			2
ambar															1			1
bağ	1																	1
baraj												1						1
batakhane															1			1
bent																1		1
bina																	1	1
bostan										1								1
cadde															1			1
cumba															1			1
çeşme															1			1
çevre						1												1
çit										1								1
darağacı													1					1
dekor								1										1
direk										1								1
diyar													1					1
enkaz							1											1
fiskiye																1		1
güverte		1																1
hamam												1						1

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
han										1								1
harabe									1									1
hastane																	1	1
hayme									1									1
hudut							1											1
il										1								1
iskele														1				1
istasyon		1																1
karargah																	1	1
kavşak																	1	1
kilise				1														1
kule												1						1
lokanta				1														1
mecra	1																	1
medrese																	1	1
merkez																1		1
mescit															1			1
muhit																	1	1
mutfak	1																	1
mülk							1											1
opera								1										1
panayır												1						1
rasathane						1												1
rihtım		1																1
sıla																1		1

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
surre												1						1
tandır		1																1
tavan			1															1
teras												1						1
tünel		1																1
ülke										1								1
vatan													1					1
virane										1								1
zeytinlik		1																1
zindan													1					1
Toplam	12	21	21	17	10	20	10	9	12	23	12	21	22	13	53	19	29	324

Toplumsal İlişkiler ve Olaylar

Toplam sözcük sayısı 97, frekans değeri 253'dir. En sık kullanılan sözcükler "bedevi" 22, "aşiret" 15, "arkadaş" 14, "yabancı", "yolcu" 9, "ağa", "halk" 7, "harp", "kafile" 6, "bey", "düşman", "efendi", "gazve" 5, "ahali", eğlence", "misafir, "ordu" 4

Toplumsal ilişkiler ve olaylarla ilgili en yüksek frekansa sahip hikâyeler; "Hülle" 23, "Lavrens" 22, "Dişçi" 21. En düşük frekansın görüldüğü hikâyeler "Eskici" 5, "Çıban" 7, "Zincir" 11.

Tablo 35: Toplumsal İlişkiler ve Olaylar

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
bedevi	7				2				4		4	1					4	22
aşiret	3				5				3		3			1				15
arkadaş			3								1			1	1	3	5	14
yabancı				1		1				2					5			9
yolcu		3		1						2			1	1	1			9
ağa								6			1							7
halk				2	1		1	1		1						1		7
harp							1				1		3	1				6
kafile							6											6
bey					1			1							3			5
düşman							4				1							5
efendi			1							1				2	1			5
gazve	1										3	1						5
hacı								4			1							5
ahali			1									2					1	4
eğlence						1					1					1	1	4
misafir															3		1	4
ordu							2						1				1	4
dost			1							1		1						3
felaket							2										1	3
hükümet									2		1							3
noel													2			1		3
suare														1	1	1		3
yaya							2						1					3

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
yerli						1										1	1	3
ziyafet									2					1				3
âdet					1				1									2
ahbap														1	1			2
akraba		1							1									2
barış				2														2
bayram	1												1					2
bölük					2													2
çete											1						1	2
dağlı			1										1					2
esir													2					2
kabile					1									1				2
kavga								1	1									2
komşu						1				1								2
köylü				1												1		2
maliye														2				2
millet													2					2
müfreze														1			1	2
surre															2			2
şenlik														1		1		2
urban					1												1	2
yoldaş										2								2
yurtsuz						1				1								2
zengin			1					1										2
ahbaplık			1															1

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
akın	1																	1
alay															1			1
anarşist						1												1
ayaklanma																	1	1
borçlu						1												1
davet				1														1
derebeylik															1			1
dostluk												1						1
ecnebi																	1	1
eşraf												1						1
facia						1												1
fakir				1														1
göçmen											1							1
hacılık															1			1
hukuk									1									1
hür				1														1
istila														1				1
kaçak													1					1
karnaval						1												1
kavil															1			1
kervan													1					1
kıta (askeri birlik)													1					1
kıtlık				1														1
kıyamet							1											1
mahbup											1							1

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
meclis														1				1
medeniyet														1				1
memleketli		1																1
meşrutiyet					1													1
milli											1							1
muhabbet																1		1
muharebe																	1	1
paşa								1										1
pazarlık					1													1
satranç									1									1
sefer														1				1
sergüzeşt																1		1
serseri										1								1
sivil			1															1
şehirli													1					1
şöhret			1															1
şöhretli					1													1
yabancılık				1														1
yayan					1													1
yerleşik											1							1
yersiz						1												1
yolculuk															1			1
zenci						1												1
Toplam	13	5	11	12	18	11	19	15	16	12	22	7	18	18	23	12	21	253

Soyut Kavramlar

Toplam sözcük sayısı 74, frekans değeri 156'dır. Frekans değeri yüksekten başlamak üzere sözcükler şunlardır; "güzel" 13, "Allah", "ruh" 9, "hoş" 8, "akıl" 7, "fikir" 6, "bela", "dua", "irade" 4, "cehennem", "düşünce", "gönül", "kabahat" 3.

Soyut kavramların en çok frekans değerine sahip olduğu hikâyelerden bazıları şöyledir; "Hülle" 20, "Güneş" 18, "Kaçak" 16. Frekans değeri düşük olanlardan bazıları da şunlardır; "Gözyaşı" 2, "Yara" 3, "Dişçi" 5.

Tablo 36: Soyut Kavramlar

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
güzel		1			1			1	1			1	1	2	3	2		13
Allah	1			1					1		1	3			1	1		9
ruh		1	1	1									5			1		9
hoş								1				1		2	1	2	1	8
akıl			1	1				1				1			2		1	7
fikir			1			2				1				1	1			6
bela	1								1		1			1				4
dua				1	2							1						4
irade													2	2				4
cehennem		1											1			1		3
düşünce						2									1			3
gönül		1				1				1								3
kabahat		1			1					1								3
ayıp				1													1	2
çirkin									1	1								2
din							1								1			2
feyz			2															2
hakikat												1		1				2
hatır										1							1	2
his										1	1							2
huy																2		2
hülya										1			1					2
ırz							1								1			2
intikam								1					1					2
kıyamet						2												2

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
manevi											2							2
mundar	1	1																2
peri														2				2
sır			1												1			2
sihir					2													2
şeref														2				2
zihin			1											1				2
aziz			1															1
bereket			1															1
cefa													1					1
çile										1								1
esrar															1			1
ezan															1			1
fetva															1			1
günah																1		1
güzellik										1								1
haç								1										1
hafıza													1					1
hak												1						1
hatıra						1												1
hayal														1				1
hayalet													1					1
hayır															1			1
hayırlı		1																1
hiçlik														1				1
huzur					1													1

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
hürriyet						1												1
ideal													1					1
izzet												1						1
kadir					1													1
kam																1		1
kulhüvallahı										1								1
mahremiyet															1			1
melun									1									1
mucize					1													1
murdar									1									1
mübarek															1			1
namaz															1			1
putperest														1				1
rüya														1				1
serap													1					1
şakkülkamer					1													1
şehadet											1							1
şeytan																	1	1
şükür				1														1
tanrı															1			1
tılsım					1													1
tuhaf				1														1
zulüm								1										1
Toplam	3	7	9	7	11	9	2	6	6	10	6	10	16	18	20	11	5	156

Düşünce, İrade, Duygu

Toplam sözcük sayısı 76 olup frekans değeri 169'dur. Frekans değeri en yüksekten başlamak üzere, bu alanla ilgili sözcüklerden bazıları şunlardır; “korku” 14, “dikkat” 10, “neşe” 8, “korkunç”, “ümit” 7, “sevinç” 6, “hasret”, “hırs”, “zevk” 5, “dalgın”, “keyifli” 4, “istekli”, “kararsız”, “keyif”, “mahzun”, “merak” 3.

Frekans değeri en yüksek üç hikâye sırasıyla şöyledir; “Köpek” 21, “Antikacı” 16, “Zincir”, “Hülle” 15. En düşük olanlar ise şunlardır; “Lavrens” 3, “Kaçak” 4, “İstanbul”, “Dişçi” 5.

Tablo 37: Düşünce, İrade, Duygu

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
korku				2	1		3			4		3	1					14
dikkat		1	5		1	1									1		1	10
neşe	1	1						1	1	3	1							8
korkunç				2		2	1							1			1	7
ümit			1				4		1	1								7
sevinç		1	1		1		1			1							1	6
hasret							1			2		1	1					5
hırs						1		2	1				1					5
zevk	1							2						1	1			5
dalgın		2											1		1			4
keyifli	1							1		2								4
istekli								2								1		3
kararsız											1					1	1	3
keyif	1	1		1														3
mahzun										3								3
merak			1			1									1			3
azap						1			1									2
durgun		1														1		2
gamlı						1				1								2
hayret		1			1													2
hiddet						2												2
kayıtsız								1									1	2
keder					2													2
melul										2								2
memnun					1										1			2

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
neşesiz				1										1				2
razı															2			2
şaşırmak															2			2
şaşkın					2													2
şefkat	1															1		2
şevk	1								1									2
şüpheli														2				2
teessür			2															2
telaş				1					1									2
utanma															2			2
acıklı									1									1
acımak														1				1
aşk												1						1
bedbin						1												1
dehşetli							1											1
dertli															1			1
durgunluk		1																1
efkar																1		1
fütür									1									1
gam							1											1
gurur									1									1
hayran					1													1
hevessiz														1				1
heyecan															1			1
hicran										1								1
hoşnutsuzluk			1															1

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
huzur			1															1
huzursuzluk			1															1
hüzünsüz	1																	1
iğrenme									1									1
isteksiz														1				1
kabus												1						1
kin						1												1
küskün		1																1
minnettarlık															1			1
mütessir			1															1
naz								1										1
neşeli											1							1
öfke						1												1
sevindirici														1				1
suskunluk			1															1
şüphesiz						1												1
tahammül						1												1
telaşlı				1														1
tereddüt															1			1
tiksindirici												1						1
usanç										1								1
ürpertici		1																1
vehim						1												1
vesvese			1															1
zevкли		1																1
Toplam	7	12	16	8	10	15	12	10	10	21	3	7	4	9	15	5	5	169

Değerler, Erdemler, Kusurlar

Genellikle mizaç özelliklerinden oluşan bu kavram alanında toplam sözcük sayısı 81 olup frekans değeri 107'dir. Frekans değeri en yüksekten başlamak üzere bu bölümle ilgili sözcüklerden bazıları şunlardır; “meraklı” 5, “cesaret” 4, “sinsi”, “uslu”, “ürkek” 3, “âdi”, “cazibeli”, “çapkın”, “çekingen”, “dürüst”, “ihtiyatlı”, “inat”, “kibar”, “sefil”, “ürkeklik”, “yabani”, “yılgın”, “zavallı” 2.

En yüksek frekansa sahip ilk üç hikâye şunlardır; “Antikacı” 15, “Köpek” 12, “Zincir”, “Keklik” 10. En düşük olanlar da şunlardır; “Yara”, “Gözyaşı”, “Lavrens” 1, “Dişçi” 2, “Eskici” 3.

Tablo 38: Değerler, Erdemler, Kusurlar

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
meraklı		1	1						1		1				1			5
cesaret			1		1		1								1			4
sinsi										3								3
uslu						1			2									3
ürkek			1						1	1								3
âdi			1	1														2
cazibeli						1						1						2
çapkın												1				1		2
çekingen			1							1								2
dürüst			2															2
ihtiyatlı										2								2
inat		1											1					2
kıbar																2		2
sefil													1			1		2
ürkeklik									1	1								2
yabani														1		1		2
yılgın										2								2
zavallı													2					2
acemi						1												1
akıllı			1															1
azgınlık						1												1
azılı						1												1
bahtsız										1								1
bönlük														1				1
cadı												1						1

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
cakalı								1										1
candan			1															1
çaresiz						1												1
çocukça																1		1
deli															1			1
delişmen			1															1
dikkatsizlik												1						1
düşüncesiz				1														1
geveze				1														1
haşarı								1										1
havari															1			1
hovarda								1										1
ihtiyat															1			1
ihtiyatsız				1														1
inatçı			1															1
intizamlı										1								1
iradesiz						1												1
itaatli					1													1
kahramanlık						1												1
kibir																	1	1
korkusuz				1														1
kusur					1													1
lafazanlık				1														1
laubali														1				1
merhametli								1										1
merhametsiz	1																	1

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
mert								1										1
muhabbetli								1										1
muhallebici								1										1
mübalâğcı															1			1
narın																	1	1
nazik			1															1
pervasız								1										1
sabırlı					1													1
saf			1															1
sakin									1									1
serseri			1															1
sevimli								1										1
sevimsiz			1															1
sünepeleşmek						1												1
sünepelik														1				1
şanlı														1				1
şaşkın									1									1
şımarık																1		1
şirinlik												1						1
telaşçı				1														1
temkinli									1									1
titiz						1												1
tuhaf		1																1
vahşi													1					1
vakar				1														1
yadırganlık				1														1

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
yalancı															1			1
yaygaracı				1														1
zalim													1					1
zarif								1										1
Toplam	1	3	15	10	4	10	1	10	8	12	1	5	6	5	7	7	2	107

Özel İsimler

Bu kategori kişi, şehir, etnik köken, dil ve benzeri isimlerden oluşmaktadır. Toplam özel isim sayısı 150, frekans değeri 332'dir. En sık kullanılan özel isimlerden bazıları şunlardır; "Ali" 19, "İstanbul" 17, "Aneze" 11, "İngiliz" 10, "Lavrens" 10, "Osman" 9, "Hasan" 8, "Arap", "5." 6, "Afganlı", "Ayşe", "Badiye", "Şam" .

Özel isimlerin en sık geçtiği ilk üç hikâye şunlardır; "Lavrens" 47, "Fener" 41, "Antikacı" 41. En düşük olanlar da sırasıyla "Dişçi" 5, "Akrep", "Hülle" 7, "Yara" 8.

Tablo 39: Özel İsimler

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
Ali					10		9											19
İstanbul		3	1					1	2							10		17
Aneze					10						1							11
İngiliz			1		1					1	6			1				10
Lavrens											10							10
Osman							1			8								9
Hasan		8																8
Zülfü								7										7
Arap	1										2	2			1			6
Arapça	1	1		1							2			1				6
Afganlı			5															5
Ayşe							5											5
Badiye					3				1				1					5
Şam													3		2			5
Arabistan		2												2				4
Çin													4					4
Fırat											4							4
Juju						4												4
Kasım											3			1				4
Lübnan			1	3														4
Nazlı								4										4
Suriye	1		1								1						1	4
Türkçe		2		1										1				4
Afganistan			3															3
Akdeniz				2						1								3

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
Anadolu							1				1						1	3
Halep			1					1	1									3
Senegalli						3												3
Sibirya													3					3
Süryâni					3													3
Türk	1										1		1					3
Afgan			2															2
Alman													2					2
Asya			2															2
Bağdat												1		1				2
Basra														2				2
Beyrut				2														2
Cebeli											1			1				2
Efgâni			2															2
Emine							2											2
Ermeni														2				2
Fellaha														2				2
Fransız			1													1		2
Fransızca			2															2
Hadidi	1										1							2
Hadramut												2						2
Hamra					2													2
Hint														1		1		2
Irak			1											1				2
Kalsum					2													2
Karkamış											2							2

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
Kırgız													2					2
Mahmut		1													1			2
Marmara		1												1				2
Müslüman							2											2
Rus													1	1				2
Sadun														2				2
Şammar	1										1							2
Tibet			2															2
Türkiye			2															2
Yemen												1		1				2
Abdulaziz											1							1
Abdülhak Hamit						1												1
Afife												1						1
Afrika			1															1
Ahırkapı														1				1
Ahmet																	1	1
Akıntıburnu																1		1
Alaaddin					1													1
Almanya													1					1
Amerika													1					1
Anglosakson			1															1
Arnavutköy																1		1
Assaf											1							1
Atatürk														1				1
Avrupa			1															1
Avrupalı														1				1

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
Badiyettüşsam					1													1
Baggare											1							1
Bahri Ejderi														1				1
Batum														1				1
Bebek																1		1
Beyoğlu																1		1
Binbirdirek															1			1
Darphane														1				1
David			1															1
Deyrizor					1													1
Dicle											1							1
Emevi			1															1
Emir	1																	1
Erfiçe							1											1
Filistin		1																1
Ford				1														1
Frenk						1												1
Galabadlı			1															1
Gülsüm					1													1
Habeş												1						1
Halıcıoğlu																1		1
Haliç																1		1
Hamit	1																	1
Hayfa		1																1
Hecin														1				1
Hindistan			1															1

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
Hudeyde														1				1
Hümayun														1				1
İngiltere											1							1
İran			1															1
İzmit		1																1
Kafkasya														1				1
Kahire			1															1
Kanlıca		1																1
Katolik					1													1
Kevser									1									1
Kıryurt													1					1
Koçhisarlı																	1	1
Konya						1												1
Kürt											1							1
Latin				1														1
Lebüvve																	1	1
Londra											1							1
Medine														1				1
Mekke															1			1
Merce															1			1
Mevali											1							1
Mezopotamya																1		1
Mısır			1															1
Mişel													1					1
Necef														1				1
Nefudi														1				1

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
Okyanusya			1															1
Osmanlı														1				1
Ömer					1													1
Pomeranya													1					1
Rakka					1													1
Roma									1									1
Rumelili							1											1
Sarıyer																1		1
Sincar											1							1
Sudanlı												1						1
Sultansuyu																1		1
Şaban											1							1
Şata														1				1
Şebinkarahisarlı					1													1
Terkos									1									1
Tiflis													1					1
Türkiyeli			1															1
Ümmügülsüm					1													1
Ümmükalsum					1													1
Vood											1							1
Yenburg														1				1
Toplam	8	22	39	11	41	10	22	13	7	10	47	9	23	37	7	21	5	332

3.2.2. Fiiller

Gurbet Hikâyeleri'ndeki toplam fiil sayısı 519 olup frekans değeri 1814'tür. Frekans değeri en yüksekte başlamak üzere fiillerden bazıları şunlardır; "demek" 83, "etmek" 60 "olmak" 55, "gelmek" 54, "bakmak" 36, "görmek" 35 "gitmek" 34, "geçmek" 33, "vermek" 29, "almak" 28, "bulmak" 21, "sormak" 19, "çıkılmak" 18, "yapmak" 18, "düşmek" 17, "söylemek" 16, "başlamak" 15, "duymak", "istemek" 15, "çıkarmak" 14.

Tablo 40: Fiiller

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
demek	2	4	8	1	3		10		4	1	8	4	3	12	11	6	6	83
etmek	5	3	4	4	5	4	3			2	6	2	2	5	13	2	4	60
olmak	6	2	1	7	3	3	3	2	3	4	4	3	1	3	9	1	2	55
gelmek	3	4	5	3	2	4	4	5		4	4	8	1	1	3	1	2	54
bakmak	1	4	2	1	2	2	1	2	3	1	3	3	5	2	1	3	4	36
görmek	1	1	5	1	1	4	1	2	4			1	3	1	1	5	4	35
gitmek		5	3			1		2	3	1	4	1	3	5	6			34
geçmek		2	3	3	1	2	1			1	2	1	4	2	11			33
vermek	2		5	2	2		1	2	2		3	3	1	2	2	2		29
almak	2	2	2	1	3			2	1	3	2		2		3		5	28
bulmak	2		2	1	3	1		1	1	2	1		3	2	2			21
sormak		5	2	2	3	1								1	2	2	1	19
çıkmaq		2	2	1	3				5	2				1	1	1		18
yapmak	2	1	1	3	1				1	1	2	3			3			18
düşmek				1	1		1	1	1	2		1	3		1	4	1	17
söylemek	2	2	2	1	1							1	1	3	1	2		16
başlamak	1		3	1	1			1	1		1		2	3		1	3	15
duymak		2				1	1		2	1	1	1	1	1	1		3	15
istemek	3		1	3	1		1	1							3	2		15
çıkarmak	1				1	1		1	1		4	3			1	1		14
kalmak				1	3	3							5	1			1	14
dönmek	1	1		2		1		1	1		2		1		2		1	13
dinlemek	1	4					1			2	2		1					11
kalkmak		1	1		1		3				1	1		1	1		1	11

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
susmak		10															1	11
varmak	1	1	1		2		1		1			1	1		2			11
yürümek			1				1	1		4			1		3			11
anlamak	2		2	1			2						2				1	10
getirmek	1		1	1				1	1		2		1	1	1			10
seyretmek		2	1			2				1	1		3					10
çalışmak	1	2		1						1		1			2		1	9
çekmek	1	1			1				1	3			1			1		9
dolaşmak									1	1	2			1	2	2		9
durmak	1	1		1	1					2					3			9
girmek	2		3	1		1				1	1							9
görünmek	1		1	1	1		1	1							2	1		9
kaldırmak		1		3				1	3						1		1	9
kesilmek		1			1			2	1		1	1	1		1			9
tutmak		1			2				3			1	1			1	4	9
açmak	1			2				1									4	8
beklemek	2			1	1				1	2					1		1	8
inmek	1			3			1					1		1	1		2	8
sarılmak		1	1				3			1			2					8
vurmak			1					2		1		1				3	3	8
ağlamak		7																7
bilmek	1				1						2		2	1			1	7
dalmak		1									1		2	2		1		7
gezmek			5		1						1							7
götürmek									1			3		1	1	1		7

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
koşmak			1				5					1						7
koyulmak			1		3	1		1						1			1	7
oturmak		1	1					1							3	1		7
yanmak		1			2					1			2	1				7
açılmak				2					1				1	1	1			6
anlatmak		1	1		1						1	1			1			6
bırakmak	1			1		1	1			1			1					6
çevirmek					1			1	1	1	1			1				6
duymamak				1				1				1	2		1			6
geçirmek	1	1	1			1				1		1						6
göstermek			1		1							1	2	1			1	6
gülümsemek			1				2				2			1				6
içmek			1	4										1			1	6
kokmak										2		1				3		6
konuşmak	2	2								1	1							6
korkmak										3		2	1				1	6
olmamak			2							1				1			2	6
sanmak				1			2	1			1		1				1	6
sokmak				1		1			1			3						6
tükenmek					2		1					1					2	6
sökmek																	6	6
aramak						1			2	1						1		5
atılmak	1					1		1		1				1				5
bükme	3								1						1		1	5
çökmek	1		1										1				2	5

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
dökmek				1							3					1		5
düşünmek	1				1		1	1							1			5
koymak		1			2			1						1			1	5
ölmek	1						1		1				1				1	5
sezmek			1						1	1						1	1	5
sönmek					2								1	1		1		5
yatmak										2		2	1					5
artmak			1	1									1	1				4
atmak								1			1		1		1			4
basmak					1		1								2			4
batmak	1			1	1									1				4
bulamamak		1		1						1					1			4
çağırma		1								1	1			1				4
çevrilmek			2			1									1		1	4
dizmek		1							2				1					4
gidememek										1						3		4
giymek	1	1			1											1		4
görmemek				1					1						2			4
hatırlamak			1												1	2		4
haykırmak	1								1	1							1	4
işitmek						2		1		1							1	4
kaybetmek							1	1	1				1					4
kımıldamamak	1		1				1				1							4
kopmak						2								1		1		4
kurmak						1						3						4

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
sevmek										2	1					1		4
uzatmak								1	1		1			1				4
yakalamak	1								1					1	1			4
yaşamak										1	2					1		4
acımak		1								1						1		3
akmak		1								1	1						1	3
ayrılmak									1			1			1			3
bahsetmek									1			1			1			3
benzememek				1			1										1	3
bırakmamak				1		1			1								1	3
bilmemek							1							1	1			3
birikmek	1			1	1													3
bitmek		2													1			3
boğulmak				1		1										1		3
bulunmak						1								1		1		3
çekinmek			1									2						3
çıkılmamak	1				1						1							3
dememek	1	1														1		3
dikilmek			1									1		1				3
dökülmek							1			1			1				2	3
edilmek												1		2				3
erimek													1	1			1	3
etmemek	1															2		3
fırlamak				1		1									1			3
gerilmek				1				1	1									3

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
gevşemek												1		1	1			3
gülmek		1								1	1							3
hatırlatmak				1		1							1					3
hazırlanmak	1												1				1	3
işlemek	2	1																3
kabarmak	1							1		1								3
kaçmak		1					1						1					3
kalmamak							1						1	1				3
kızmak										1	1			1				3
konmak	1		1													1		3
kurtulmak							1	1						1				3
olamamak						1	1					1						3
oynatmak	1											2						3
öğrenmek				1		1					1						2	3
ötmek								3										3
saldırımak									1	1							1	3
serilmek			1					1							1			3
seslenmek			1								1				1			3
sıkıştırmak					1					1							1	3
sıkmak	1								2									3
sokmamak								1	1							1		3
sokulmak	1						1								1			3
söyleşmek		1									1				1			3
sürmek											1			1		1	1	3
şişmek		1		1				1										3

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
taşmak			1					2										3
tutulmak			1											2				3
unutmak		1		1						1							1	3
uyumak									1	1	1							3
uzanmak						1							1	1				3
ürkmek			1	1						1								3
yapamamak		1								2								3
yemek											2					1		3
alamamak				2														2
asılmak			1													1		2
atlamak				1										1				2
ayrılmamak	1					1												2
azalmak	1						1											2
bakmamak		1									1							2
basmamak			1											1				2
bayılmak														1			1	2
benzemek					1					1								2
bildirmek											1				1			2
binmek								1						1				2
boşanmak												1		1				2
büyüme				1		1												2
çabalamak							1									1	1	2
çalınmak												1		1				2
çarpmak			1											1				2
çizmek											2							2

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
çözmek				1			1											2
dayanamamak		1			1													2
deşilmek									1			1					1	2
dikmek								1		1								2
dokunmak					1				1									2
doldurmak			1									1						2
dolmak												1		1				2
duyulmak								2										2
düşünmemek						1						1						2
eğilmek	1						1											2
eğlenmek		2																2
gecelemek											1				1			2
geçmemek						1							1					2
gelememek													1		1			2
gelmemek						1	1											2
getirtmek	1		1															2
gönderilmek	1	1																2
göndermek					1							1						2
görebilmek						2												2
görünmemek						1							1					2
hissetmek							1						1					2
inanmamak										1				1				2
indirmek		1					1											2
istememek		1					1											2
kapanmak							1			1								2

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
karşılaşmak										1			1					2
katlanmak										1			1					2
kavuşmak							1			1								2
kaymak					1					1								2
kesmek													2				1	2
kıvrılmak										2								2
konuşamamak				1											1			2
okumak			1						1									2
öpmek	1	1																2
sağmak												2						2
saklamak								1				1						2
sallamak												1		1			1	2
sallanmak													1	1				2
sarmak	1					1												2
saymak					1	1												2
sermek											1				1			2
sevinmek							1					1						2
sığınmak	1															1		2
sıralanmak			1						1									2
silkinmek							1						1					2
sulanmak																2		2
sürüklenmek							1						1					2
şaşmamak					1										1			2
tutuşmak								1					1					2
utanmak								1									1	2

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
uyandırmak													1		1			2
vermemek			1							1								2
yaklaşmak													1	1			1	2
yapabilmek												1				1		2
yatırmak												1	1					2
yayılmak							1							1				2
yetişmek							1								1			2
yıkanmak												1				1		2
yollamak														1		1		2
yükselmek				1				1										2
zannetmek			1											1				2
devrilmek																	2	2
açıvermek				1														1
aktarılmak	1																	1
alabilmek											1							1
alınmak												1						1
anlamamak							1											1
anlatabilmek			1															1
anlatamamak			1															1
anlayabilmek							1											1
anlayamamak																	1	1
aralanmak															1			1
asmak						1												1
aşırmaq									1									1
aşmak													1					1

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
atmamak									1									1
avlamak								1										1
aydınlatmak														1				1
ayılmak																	1	1
azmak												1						1
bağırarak				1													2	1
bağlamak												1						1
bağlanmak										1								1
bağlatmak					1													1
bakışmak								1										1
basılamak														1				1
bastırmak		1																1
batmamak		1																1
becermek		1																1
beğenmemek																	1	1
belirmek																1		1
bıkmak			1															1
bindirmek				1														1
bitirememek					1													1
boşaltılmak	1																	1
boyamak					1													1
boyanmamak	1																	1
bölünmemek											1							1
bunalmak									1									1
bükülmek		1																1

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
çarpışmak	1																	1
çatırdamak													1					1
çatlamak														1				1
çekilmek							1										1	1
çekilmemek									1									1
çevirmemek				1														1
çıkaramamak																	1	1
çıkıvermek								1										1
çırpınmak														1				1
çoğalmak							1											1
çömelmek	1																	1
dağılmak													1				1	1
daldırmak	1																	1
dayanmak														1				1
değiştirmek			1															1
derinleşmek																1		1
deşmek												1						1
dikleşmek				1														1
dilenmek										1								1
dinlendirmek												1						1
diyememek			1															1
donmak													1					1
doymak													1					1
döşenmek															1			1
dövmek															1			1

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
dumanlanmak			1															1
duraksamak									1									1
durdurmak				1														1
durulmak	1																	1
dürmek		1																1
düşüvermek									1									1
düzülmek				1														1
edememek											1							1
efkarlanmak																1		1
eğlendirememek										1								1
eğlendirmek		1																1
elmasiyeleşmek								1										1
erdirmemek					1													1
eşinmek						1												1
eşmek									1									1
ettirmek																1		1
evirmek					1													1
ezberlememek											1							1
fazlaşmak	1																	1
ferahlamak		1																1
ferahlatmak											1							1
fırlatmak																	1	1
fısıldamak								1										1
garipsemek										1								1
geçirmemek										1								1

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
geçivermek														1				1
genişlemek													1					1
gıdıklamak								1										1
gidebilmek																1		1
girmemek			1															1
giyinmek														1				1
gömmek										1								1
gömülmek							1											1
görememek													1					1
gösterebilmek				1														1
göstermemek					1													1
gülüşmek		1																1
haykırışmak												1						1
hazırlamak														1				1
hazırlatmak	1																	1
hazzetmemek			1															1
hırlamak						1												1
hışıldamak															1			1
hükmetmek																	1	1
ısınamamak										1								1
ısınmak													1					1
ısırmak			1															1
ıslanmak							1											1
ıslanmamak					1													1
ışıldamak					1													1

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
ilmiklemek												1						1
inandırmak		1																1
inanmak										1								1
incelmek								1										1
inlemek	1																	1
işitmek							1											1
işlenmek												1						1
kaçırmak							1											1
kalkmamak							1											1
kapaklaşmak					1													1
kapamak												1						1
kaplamak																1		1
kapmak							1											1
katılaşmak				1														1
katmak													1					1
kaybolmak						1												1
kekelemek															1			1
keşfedilmek														1				1
kımıldanmak												1						1
kırmak				1														1
kısmak									1									1
kıymetlendirmek			1															1
kibarlaşabilmek																1		1
kibarlaşmak																1		1
koflaşmak													1					1

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
konuşmamak	1																	1
konusulmamak															1			1
koparabilmek												1						1
koparmak						1												1
korunamamak			1															1
koydurmak									1									1
koymamak									1									1
kucaklamak														1				1
kullanmak																1		1
kurtlanmak												1						1
kurtulmamak										1								1
kurulmak																1		1
mırıldanmak															1			1
morarmak				1														1
mühürlenmek														1				1
mühürletmek														1				1
okşamak										1								1
oluvermek																1		1
oturtmak									1									1
oynamak																1		1
oynanmak												1						1
oynaşmak																1		1
oyulmak												1						1
öğrenmemek			1															1
öksürmek										1								1

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
ölçmek											1							1
ölçüşmek								1										1
ölmek											1							1
örtmek												1						1
örtmemek												1						1
örtülmek				1														1
övünmek								1										1
parçalamak																1		1
parlamamak												1						1
pırıldaşmak	1																	1
pompalanmak															1			1
rahatlamak														1				1
rastlamamak							1											1
rastlanmamak			1															1
reddetmek															1			1
sabretmek		1																1
sağlamak												1						1
sapmak															1			1
sarkıtmak										1								1
sarkmak	1																	1
sarmalamak		1																1
satmak			1															1
savamamak							1											1
savmak							1											1
sayıklamak														1				1

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
sayılabilmek															1			1
sayılmak					1													1
seçmek															1			1
serpilmek														1				1
serpiştirmek	1																	1
serpmemek												1						1
sersemleşmek					1													1
seyredememek									1									1
seyrekleşmek										1								1
sezilmek																1		1
sıgdırmak															1			1
sıkılmak		1																1
sırıtmak									1									1
sızmak	1																	1
sineklenmek												1						1
sinmek															1			1
solumak							1											1
soymak																1	2	1
soyunmak																	1	1
sökmek													1					1
sömürmek																1		1
söylenmek											1							1
söyletmek		1																1
sünepeleşmek						1												1
süngülemek							1											1

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
sürmemek											1							1
sürtmek										1								1
sürüklemek						1												1
süslenmek				1														1
şaşırmak													1					1
şekerlenmek							1											1
takılmak										1								1
takmak								1										1
tamamlamak			1														1	1
tamamlanamamak														1				1
tanımak										1								1
tanışmak											1							1
tartmak						1												1
taşımak				1														1
tatmak						1												1
tınmamak											1							1
titremek															1		1	1
titrememek	1																	1
toparlamak							1											1
toplamak													1					1
toplanmak															1			1
tutamamak		1																1
tütmek														1				1
uçmamak													1					1
ufalmak												1						1

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
uğramak					1													1
uğramamak														1				1
uğraşmak																	1	1
uğratmak											1							1
ulaşmak					1													1
uydurmak															1			1
uydurmamak														1				1
uymamak																1		1
uyuşmak			1															1
uzaklaşmak		1																1
uzamak												1						1
uzatılmak		1																1
ürpermek				1														1
vazgeçmek									1									1
verilmek														1				1
vuruşmamak														1				1
yağmak												1						1
yakmak								1										1
yakmamak					1													1
yalvarmak										1								1
yapışmak															1			1
yaralamak								1										1
yaşayamamak			1															1
yazmak											1							1
yerleştirmek									1									1

Sözcükler	Yar	Esk	Ant	Tes	Fen	Zin	Göz	Kek	Akr	Köp	Lav	Çıb	Kaç	Gün	Hül	İst	Diş	Toplam
yeşermek								1										1
yetinmek			1															1
yetişmemek						1												1
yığılmak					1													1
yoğrulmak						1												1
yummak										1								1
yumuşamak		1																1
yutamamak		1																1
yutkunamamak				1														1
yutturmak				1														1
yutuvermek				1														1
yuvarlamak										1								1
yuvarlanmak													1					1
yürümek							1											1
yürütmek										1								1
yürüyememek													1					1
andırmak																	1	1
bulaşmak																	1	1
itmek																	1	1
tekmelemek																	1	1
Toplam	102	123	121	105	95	72	97	76	89	112	107	110	115	120	151	96	123	1814

SONUÇ

Edebî eserlerin söz varlığının tematik olarak incelenmesi, aynı kavram alanı içinde yer alan sözcüklerin aynı başlık altında verilmesi, belli özelliklere göre sınıflandırılması o dilin sözcük hazinesini de ayrıntılarıyla birlikte ortaya koyar. Bu tezde Refik Halit Karay'ın hikâyelerinin temel söz varlığı belirlenmeye çalışıldı.

MH'nde bulunan toplam sözcük sayısı 35,151, *GH*'nde ise 14.641'dir. Kitapların hacimleri eşit olmadığından temel söz varlığı ögelerinin frekans değerlerinin hikâyelerin toplam kelime sayısına oranları alınarak doğru ve geçerli bir karşılaştırma yapılmaya çalışılmıştır.

Doğa olaylarından günlük hayatta kullanılan eşya isimlerine kadar birçok alanı içinde barındıran bu temel söz varlığı çalışmasıyla Karay'ın hikâyelerindeki temel söz varlığının *MH*'de %48,4, *GH*'de %49,9 oranlarında olduğu belirlenmiştir. Bu bilgiden hareketle metinlerin yarısının temel söz varlığını oluşturan sözcüklerden meydana geldiği söylenebilir. *GH* hacim olarak *MH*'nin yarısı kadar olmasına karşın %1.5 gibi bir oranla temel söz varlığı ögeleri *GH*'nde daha fazladır. Her iki hikâye arasında tüm kategorilerde %0 ile 3,4 arasında değişen farklar bulunmaktadır.

MH ve *GH*'nin temel söz varlığı için aşağıdaki tabloda kavram alanlarının toplam sayıları ve bu sayıların eserlerin toplam sayısına oranı verilmiştir. Temel söz varlığı kapsamında tespit edilen sözcüklerden kategorilerine göre her iki hikâye kitabında ilk sıralarda yer alanlar karşılaştırılmıştır.

Tablo 41: Memleket Hikâyeleri ve Gurbet Hikâyeleri'nin Karşılaştırmalı Tablosu

Temel Söz Varlığı Ögeleri	Memleket Hikâyeleri		Gurbet Hikâyeleri	
	Sözcüklerin Frekans Değeri	Yüzdellik Oranı	Sözcüklerin Frekans Değeri	Yüzdellik Oranı
Evren	1306	3,7	654	4,4
Zaman	1009	2,8	316	2,1
Maden, Mineral ve Kimyasal Maddeler	89	0,2	50	0,3
Hayvanlar	270	0,7	174	1,1
Bitkiler	210	0,5	91	0,6
Vücut Bölümleri, Duyular, Organ ve Hastalıklar	1518	4,3	884	6
Hayatın Çağları, Cinsiyet, Evlilik, Akraba	691	1,9	242	1
Yiyecek, İçecek	166	0,4	67	0,4
Giyim, Süs	257	0,7	106	0,7
Eşya, Malzeme, Araç	780	2,2	471	3,2
Renkler	235	0,6	139	0,9
Sayı ve Ölçü İsimleri	1799	1,5	722	4,9
Mekân, Mesken ve Bölümleri	1356	3,8	324	2,2
Meslekler, Meşguliyetler	622	1,7	240	1,6
Toplumsal İlişkiler ve Olaylar	710	2	235	1,7
Soyut Kavramlar	324	0,9	156	1
Düşünce, İrade, Duygu	534	1,5	169	1,1
Değerler, Erdemler, Kusurlar	395	1,1	107	0,7
Özel İsimler	686	1,9	332	2,2
Fiiller	4063	11,5	1814	12,3
Toplam	17020	48,4	7311	49,9

Tablodaki kategorilere ve sözcük sayılarına bakıldığında en fazla oranın fiillerde olduğu görülmektedir. Daha sonra sırasıyla vücut bölümleri, duyular, organ ve hastalıklar; evren, *MH*'de mekân, mesken ve bölümleri, *GH*'de Eşya, Malzeme, Araç; her ikisinde de zaman; özel isimler; *MH*'de hayatın çağları, cinsiyet, evlilik ve akraba isimleri, *GH*'de mekân, mesken ve bölümleri gelmektedir. Sayılarda frekans değeri yüksek gibi görünse de “bir” sözcüğünün tüm hikâyelerdeki farklı görevlerle de bulunması bu sonucu doğurmuştur. En düşük frekans değerine sahip kategori her iki eserde de madenler, mineraller ve kimyasal maddelerdir. Yiyecek, içecek; bitkiler; giyim, süs gibi kategorilere ait sözcüklerin frekans değerleri de düşüktür. Tematik kavram alanlarına ait sözcüklerden en sık kullanılanları aşağıda belirtilmiştir.

Evren

MH: “yer”, “yol”, “su”, “karanlık”, “deniz”, “hava”, “güneş”, “sıcak”, “aydınlık”, “gölge”, “yağmur”, “kar”, “ışık”, “ateş”, “toz”, “rüzgar”, “taş”, “duman”, “tepe”, “gök”, “soğuk”, “ıslak”, “dağ”.

GH: “yer”, “su”, “yol”, “ışık”, “sıcak”, “çöl”, “taş”, “soğuk”, “toprak”, “güneş”, “dünya”, “yağmur”, “gölge”, “hava”, “manzara”, “alev”, “deniz”, “duman”, “ıslak”, “kar”, “çamur”, “gök”, “ılık”.

Eserler arasında %0,7 fark bulunmaktadır. Evren kategorisinde iki eser karşılaştırıldığında en sık kullanılan kelimelerde büyük oranda benzerlik vardır. Ancak *MH*'de “karanlık” ön planda iken *GH*'de “ışık” ön plandadır. Bu fark olayların gündüz veya gece gerçekleşmesiyle ilgilidir. *MH*'de deniz ilk sıralardayken *GH*'de deniz daha gerilerdedir. *MH*'de “kar” ilk sıralarda bulunurken *GH*'de bulunan “çöl” olayların geçtiği yerler hakkında ipucu sunar.

Zaman

MH: “sonra”, “gün”, “şimdi”, “gece”, “zaman”, “vakit”, “sene”, “saat”, “akşam”, “müddet”, “sabah”, “evvel”, “hafta”, “aralık”, “yaz”, “ay”, “kış”, “ertesi”, “yarın”, “yıl”.

GH: “sonra”, “gün”, “zaman”, “gece”, “evvel”, “akşam”, “bahar”, “saat”, “şimdi”, “sabah”, “sene”, “aralık”, “müddet”, “vakit”, “mevsim”, “akşamüstü”, “hafta”.

Her iki kitapta neredeyse aynı sözcükler kullanılmıştır ve oran farkı %0,7 ‘dir. *MH*’de “kış” ön plandayken *GH*’de “bahar” sözcüğü ilk sıraları almaktadır.

Madenler, Mineraller ve Kimyasal Maddeler

MH: “altın”, “bakır”, “ispirto”, “demir”, “mermer”, “gümüş”.

GH: “altın”, “kurşun”, “demir”, “elmas”, “kuron”, “petrol”.

Her iki eserde yaklaşık frekans değerine sahiptir ve aradaki fark %0,1’dir Bu kategorideki farklar yukarıdaki şekilde oluşmuştur.

Bitkiler

MH: “ağaç”, “şeftali”, “çam”, “çiçek”, “yaprak”, “meyve”, “gül”, “kavak” ve “üzüm”, “böğürtlen”, “incir”, “karpuz”, “söğüt” ve “yemiş”.

GH: “hurma”, “çiçek”, “şeftali”, “yemiş”, “abanoz”, “çam”, “kamuş”, “portakal”.

Her iki hikâye arasında %0,2’lik fark bulunmaktadır.

Hayvanlar

MH: “kaz”, “öküz”, “köpek”, “hayvan”, “merkep”, “eşek”, “balık”, “tavuk”, “sinek”, “ördek”.

GH: “köpek”, “at”, “akrep”, “kuş”, “keklik”, “koyun”, “hayvan”, “deve”, “arı”, “balık”.

Her iki kitapta yer alan hayvan isimleri hikâyelerin geçtiği yerlerde yaşayan hayvanlardan seçilmiştir. Hayvan isimlerinde hikâye isimlerinin büyük rol aldığı görülmektedir. Eserler arasında %0,4’lük fark vardır. Bu fark hikâyelerin bağlamından kaynaklanmaktadır.

Vücut Bölümleri, Duyular, Organ ve Hastalıklar

MH: “göz”, “el”, “baş”, “ayak”, “yüz”, “vücut”, “yürek”, “kol”, “iri”, “nefes”, “sırt”, “göğüs”, “kulak”, “hasta”, “ağız”, “can”, “kuvvet”, “ölü”, “açlık”, “parmak”, “boyun”, “burun”, “çehre”, “kafa”, “bacak”, “karın”, “diz”, “kalp”, “saç”, “gırtlak”.

GH: “göz”, “el”, “baş”, “yüz”, “göğüs”, “ağız”, “diş”, “ayak”, “kan”, “aç”, “çıban”, “saç”, “kol”, “sırt”, “yara”, “yanak”, “diz”, “kulak”, “vücut”, “acı”, “dil”, “gırtlak”, “et”, “sakal”, “boy”, “boyun”, “çehre”, “çene”, “deri”, “kafa”, “nefes”.

Bu bölümde de sözcükler hemen hemen aynıdır. Buna ilave olarak *GH*'de geçen “çıban” bir hastalık adı olmakla birlikte hikâyeye ismidir. Hikâyeler arasındaki fark %1,7'dir

Hayatın Çağları, Cinsiyet, Evlilik, Akraba

MH: “adam”, “kadın”, “kız”, “ihtiyar”, “insan”, “karı”, “çocuk”, “erkek”, “genç”, “ana”, “ömür”, “baba”, “delikanlı”, “koca”, “dişi”, “herif”.

GH: “adam”, “kadın”, “insan”, “genç”, “çocuk”, “kız”, “erkek”, “yaş”, “yaşlı”, “ana”, “oğul”, “ömür”, “yavru”, “dadı”, “nikâh”, “zevcelik”.

Bu kategori de de ilk sıralarda yer alan sözcükler bakımından çok fark yoktur. Akraba isimlerinden birinci derecede olanlar dışında örnek sayısı sınırlıdır. Oran farkı ise %0,9'dur.

Yiyecek, İçecek

MH: “rakı”, “tatlı”, “ekmek”, “yemek”, “sigara”, “yağ”, “nargile”, “bal”, “bira”.

GH: “yemek”, “çay”, “ekmek”, “rakı”, “şeker”, “yağ”, “akide”, “içki”, “kahve”.

Yiyecek, içecek kategorisinin ilk sırasındaki isimler bu alanla ilgili genel isimlerden oluşmaktadır. *GH*'nde ilk sıralarda yer alan “çay” ve “kahve” *MH*'nde ilk sıralarda yer almaz. İki eser arasındaki oran farkı yoktur.

Giyim, Süs

MH: “eşarp”, “elbise”, “sarık”, “entari”, “aba”, “gömlek”, “yelek”, “fes”, “kuşak”, “mintan”, “peçe”, “atkı”, “bilezik”, “çarşaf”, “çorap”, “redingot”, “tülbent”

GH: “entari”, “elbise”, “fes”, “etek”, “kıyafet”, “maşlah”, “süs”, “ayakkabı”, “ceket”, “gecelik”, “hırka”, “kefiye”, “sürme”, “takke” ve “yaka”.

İlk sıralarda yer alan sözcüklere bakıldığında giyim kuşam yönünden bazı farklılıkların olduğu görülmektedir. “redingot”, “maşlah”, “kefiye”, “takke” gibi kıyafetler kültür ve zihniyet farklılıklarının gösterebilecek örneklerdendir. İki eser arasındaki oran farkı bulunmamaktadır.

Eşya, Malzeme, Araç

MH: “araba”, “lamba”, “yatak”, “fener”, “mal”, “cam”, “heybe”, “odun”, “kağıt”, “eşya”, “kadeh”, “masa”, “minder”, “firça”, “kütük”, “perde”, “kutu”, “vapur”, “düdük”, “tahta”, “kalem”.

GH: “fener”, “testi”, “zincir”, “ibrik”, “eşya”, “otomobil”, “yatak”, “cam”, “silah”, “tren”, “vapur”, “yük”, “araba”, “çingirak”, “kadeh”, “masa”, “mum”, “şişe”, “bayrak”, “ip”, “lamba”, “maske”, “torba”.

Eşyalarla ilgili karşılaştırmalarda en dikkat çeken husus, *MH*’nde ilk sırayı “araba” alırken daha sonra kaleme alınan hikâyelerde “araba”nın eşdeğeri “otomobil” sözcüğü kullanılmıştır. Bu durum aradaki zaman farkında meydana gelen teknolojik gelişmelerin eserlere yansması olarak değerlendirilebilir. Hikâyelerdeki oran farkı %1 ile *GH* bu kategoride daha yüksek frekans değerine sahip olmuştur.

Meslek, Meşguliyet

MH: “iş”, “memur”, “hoca”, “jandarma”, “imam”, “müdür”, “çavuş”, “kadı”, “kâtip”, “kaymakam”, “amale”, “arzuhalci”, “komiser”, “mülazım”, “işsiz”, “asker”, “mutasarrıf”, “doktor”, “müşteri”, “nefer”, “polis”, “yanaşma”.

GH: “şeyh”, “emir”, “iş”, “av”, “asker”, “dişçi”, “subay”, “zabit”, “doktor”, “falcı”, “jandarma”, “köle”, “memur”, “mutasarrıf”, “müdür”, “müsteşar”.

İş ve meslekler hikâyelerdeki şahıs kadrosu toplumun her kesiminden seçildiğini göstermektedir. *GH*’ndeki “şeyh” idari yönetici sıfatını taşımaktadır. Aradaki fark ise %0,1 ile oldukça düşüktür.

Toplumsal Olaylar ve İlişkiler

MH: “efendi”, “halk”, “bey”, “arkadaş”, “köylü”, “fakir”, “ağa”, “komşu”, “hacı”, “yerli”, “misafir”, “âlem”, “yabancı”, “âhali”, “yolcu”, “âdet”, “felaket”, “kafile”, “kavga”, “eğlence”, “muhacir”.

GH: “bedevi”, “aşiret”, “arkadaş”, “yabancı”, “yolcu”, “ağa”, “halk”, “harp”, “kafile”, “bey”, “düşman”, “efendi”, “gazve”, “ahali”, “eğlence”, “misafir”, “ordu”.

Bu kategori de hikâyelerdeki şahıs kadrosu hakkında fikir vermektedir. Yine burada toplumun her kesiminden insanın şahıs kadrosunda yer aldığı görülmektedir. *MH*’de toplumsal ünvanlardan “efendi” ve “bey” ön planda iken *GH*’nde “bedevi” sözcüğü ilk sırada yer alarak toplumun baskın kesimini işaret etmektedir. Eserler arasında %0,3 fark bulunmaktadır.

Mekân, Mesken ve Bölümleri

MH: “ev”, “kapı”, “kasaba”, “oda”, “köy”, “sokak”, “pencere”, “dükkan”, “bahçe”, “meydan”, “kahve”, “mahalle”, “memleket”, “fabrika”, “avlu”, “ocak”, “duvar”, “değirmen”, “hastane”, “ahır”, “merdiven”, “çarşı”, “orman”, “mezar”, “tarla”, “hamam”, “daire”, “pazar”, “dam”, “fırın”, “mutfak”.

GH: “ev”, “kapı”, “oda”, “memleket”, “kapı”, “ocak”, “köy”, “kasaba”, “pencere”, “sokak”, “şehir”, “bahçe”, “çadır”, “kahve”, “meydan”, “çarşı”, “çiftlik”, “orman”.

Mekân ve mesken kavramları Refik Halit’in konusunu aldığı yerleşim birimlerini göstermesi bakımından dikkate değerdir. *GH*’nde geçen “çadır” sözcüğü meskenlerin

bölge ve ülkelere göre değiştiğinin önemli işaretlerindedir. Bu kategoride %1,6 oranında fark vardır.

Soyut Kavramlar

MH: “güzel”, “âdi”, “fikir”, “gönül”, “his”, “ahlak”, “düşünce”, “hoş”, “tuhaf”, “zihin”, “akıl”, “Allah”, “hatır”, “kabahat”, “aşk”, “dimağ”, “dua”, “kıymet”, “sır”, “zorluk”.

GH: “güzel”, “Allah”, “ruh”, “hoş”, “akıl”, “fikir”, “bela”, “dua”, “irade”, “cehennem”, “düşünce”, “gönül”, “kabahat”.

Bu bölümdeki sözcükler arasında benzerlik oranı yüksektir ve frekans değeri bakımından da %0,1 fark vardır.

Düşünce, İrade, Duygu

MH: “korku”, “zevk”, “memnun”, “arzu”, “keyif”, “merak”, “ümit”, “hasret”, “korkunç”, “şüphes”, “hiddet”, kayıtsız”, “dalgın”, “hayret”, “keyifli”, “şaşkın”.

GH: “korku”, “dikkat”, “neşe”, “korkunç”, “ümit”, “sevinç”, “hasret”, “hırs”, “zevk”, “dalgın”, “keyifli”, “istekli”, “kararsız”, “keyif”, “mahzun”, “merak”.

Her iki kitabın en sık karşılaşılan sözcüğü “korku” olup mutlulukla ilgili sözcükler daha sonra gelmektedir. Her iki kitapta da “hasret” duygusu ilk sıralardadır. Eserler arasında %0,4 fark vardır.

Değerler, Erdemler, Kusurlar

MH: “cesaret”, “zavallı”, “çapkın”, “sakin”, “inatçı”, “ürkek”, “meraklı”, “vahşi”, “oynak”, “sefil”, “tembel”, “âdi”, “ciddi”, “serseri”, “şaşkın”, “candan”, “düşkün”, “hain”, “laubali”, “namuslu”, “zebun”.

GH: “meraklı”, “cesaret”, “sinsi”, “uslu”, “ürkek”, “âdi”, “cazibeli”, “çapkın”, “çekingen”, “dürüst”, “ihtiyatlı”, “inat”, “kibar”, “sefil”, “ürkeklik”, “yabani”, “yılgın”, zavallı”.

MH'nde ilk sırada bulunan sözcük "cesaret"tir. İlk sıralarda yer alan ikinci olumlu karakter özelliği "namuslu" olup diğer sözcükler kusurlarla ilgilidir. Böylece yazarın toplumdaki insanların aksayan ve kusurlu yönlerini ön plana aldığı söylenebilir. *GH*'nde ise dört olumlu özellik ilk sıralarda bulunurken diğerleri kusur sayılabilecek mizaç özellikleridir. Eserler arasında %0,4'lük fark vardır.

Özel İsimler

MH: "Emine", "İstanbul", "Şakir", "Asım", "Sarıbal", "Fotika", "Hasip", "Ömer", "Server", "Osman", "Suphi", "Vehbi", "Hüsmen", "Bâki", "Bekir", "Nebile", "Zehra", "Abdi", "Ayşe", "İzmaro", "Mustafa", "Servet", "Rum", "Yahudi", "Gürcü", "Anadolu", "Hicaz", "Tatar", "Çerkez", "Ermeni".

GH: "Ali", "İstanbul", "Aneze", "İngiliz", "Lavrens", "Osman", "Hasan", "Arap", "Afganlı", "Ayşe", "Badiye", "Şam".

Özel isimlerle ilgili bu bölümde *MH*'nin şahıs kadrosunun genişliği göze çarpar. Yine burada kitabın yazıldığı dönemdeki azınlıklar hakkında bilgi sahibi olunabilmektedir. *GH*'nde insan isimleri daha azdır. Her iki hikâye arasında %0,4'lik fark bulunmaktadır.

Sayı ve Ölçü İsimleri

MH: "bir", "iki", "yarı", "beş", "üç", "dört", "on", "altı", "derece", "kırk", "yirmi", "buçuk", "dokuz", "sekiz".

GH: "bir", "iki", "yarı", "dört", "üç", "kırk", "ikinci", "on", "yüz", "beş", "bin", "çift", "karış", "yirmi".

"Bir" sözcüğü her ikisinde de ilk sırada bulunmaktadır. Sırasıyla "iki", "yarı ve iki basamaklı en sık kullanılan sözcük "kırk"tır. Her iki hikâye arasında % 3,4'lük fark bulunmaktadır.

Renkler

MH: “renk”, “beyaz”, “kırmızı”, “sarı”, “mavi”, “siyah”, “boz”, “kara”, “kızıl”, “pembe”, “ala”, “renkli”, “yeşil”, “mor”.

GH: “renk”, “kara”, “sarı”, “beyaz”, “mavi”, “siyah”, “renkli”, “yeşil”, “bembeyaz”, “ak”, “al”, “kırmızı”, “kızıl”, “kızılık”, “pembe”, “simsiyah”, “akçıl”.

Ana renkler ve eş anlamlıları sıklık sırasında ilk sıralardadır. Her iki hikâye arasında %0,3lük fark bulunmaktadır.

Fiiller

MH: “olmak”, “etmek”, “demek”, “gelmek”, “gitmek”, “bakmak”, “vermek”, “yapmak”, “durmak”, “görmek”, “çıkmaq”, “almak”, “durmak”, “kalmak”, “beklemek”, “geçmek”, “varmak”, “düşünmek”, “bulmak”, “başlamak”.

GH: “demek”, “etmek”, “olmak”, “gelmek”, “bakmak”, “görmek”, “gitmek”, “geçmek”, “vermek”, “almak”, “bulmak”, “sormak”, “çıkmaq”, “yapmak”, “düşmek”, “söylemek”, “başlamak”, “duymak”, “istemek”, “çıkarmak”.

Her iki hikâyede en yüksek frekans değerine sahip olan fiillerin arasında %0,8’lik fark bulunmaktadır.

MH’nin ilk sırasında yayınlanan “Yatık Emine” hikâyesinde, Arapça sözcüklerin yoğun olarak kullanıldığı resmî bir dilekçe ile başlamasının ardından sade ve anlaşılır Türkçe ile asıl hikâyeye geçilmesi, yazarın kendi dil anlayışını gösteren bir manifesto gibi kabul edilebilir (Karay, 2017: 7). Yazarın bu bilinçli dil kullanımı ile oluşturduğu hikâyelerinde belirlenen temel söz varlığı öğeleriyle döneminin maddî ve manevî kültürüne ışık tuttuğu görülebilir. Hikâyelerdeki olaylar zinciri, meydana geldiği sosyal, kültürel ve coğrafi şartlarda birbiriyle uyumlu olarak sürdürülmüştür. Bu bağlamda hikâyelere dair şu tespitlerde bulunulabilir:

MH, Anadolu’nun çeşitli şehirlerinde ve İstanbul’da yazılmıştır. Hikâyelerde geçen şehirler bugün coğrafi olarak Marmara Bölgesi, İç Anadolu Bölgesi ve Karadeniz Bölgesi sınırları içerisinde bulunmaktadır (her hikâyenin sonunda hangi şehirde ve

tarihte yazıldığı bilgisi bulunmaktadır). Bu yüzden Bilecik'te kaleme alınan “Şeftali Bahçeleri”nde ılık bir iklim, “Yatık Emine”de karasal iklim özellikleri görülür. “Şaka” Sinop'ta geçtiğinden “deniz” sözcüğü diğer hikâyelere oranla burada daha sık kullanılmıştır.

Gurbet Hikâyeleri, İstanbul, Şam, Halep, Moskova gibi şehirlerde geçmektedir. Evrenle ilgili sözcükler bulunulan coğrafyaya uygun sözcüklerdir. İstanbul'da “deniz”, Halep'te “çöl”, Moskova'da “tipi” olması buna örnek teşkil etmektedir.

Refik Halit'te ağız taklitlerine sık karşılaşılmamasına karşın “Yatık Emine” de “sigara” sözcüğü üç kez kullanıldığı hâlde “cigara” olarak da kullanılmasıyla hikâyedeki bazı karakterlerin sınıfsal özelliklerine gönderme yapıldığı varsayılabilir. Hikâyelerde yer alan içecekler ve keyif verici maddeler eğlence kültürünün de yansıması olarak görülebilir.

Hikâyelerde Müslüman halktan olmayan unsurlara da bağlama uygun şekilde yer verildiği görülmektedir. Buna örnek olarak gayrimüslim kadınların başları açıktır, önlüklerinde “prostela” (önlük) bulunur, “put” (haç şeklinde kolye) takarlar. (Karay, 2017: 83).

Kıyafetlerin isimlendirilmesinde yöreden yöreye bazı farklılıklar görülmektedir. “Vehbi Efendi'nin Şüphesi” ve “Sarı Bal” hikâyesinde “yemeni” başörtüsü anlamında kullanılırken “Şeftali Bahçeleri” ve “Yılda Bir”de “ayakkabı” olarak kullanılmaktadır.

Hikâyelerde ismi geçen eşyalar, malzeme ve araç-gereçler eserlerin yazıldığı döneme uygundur. Hikâyelerin kronolojik olarak incelenmesiyle de teknolojik aletlerin kullanımının arttığı görülebilir. Ölçü isimlerinde “arşın”, “metre”, “demet” ve “grado”, “okka”, “urup” gibi sözcüklerin kullanılmış olması da bu alanda modernleşmenin etkisinin başladığını ancak eskilerin kullanımının ağırlıkta olduğunu göstermektedir.

Yazarın sürgün dönemlerinde kaleme aldığı her iki eserinde en yüksek duygunun “korku” olması ve hemen ardından “zevk”, “neşe” ve “hasret” gibi sözcüklerin gelmesi hikâyelerin onun mizacından ve biyografisinden izler taşıdığına delili olarak gösterilebilir.

Karay, hikâyelerinde toplumun aksayan yönlerini de gerçekçi bir bakış açısıyla dile getirmiştir. Bu hikâyelerde kadınlar genellikle “düşkün”, erkekler “zevk” peşinde, memurlar “tembel”, din adamları “cahil”dir.

Meslekler, meşguliyetler, toplumsal ilişkiler ve olaylar gibi kavram alanları altında ele alınan sözcüklere bakıldığında bir çok mesleğin, iş alanının, toplumun her kesiminden seçilen karakterlerin yansıtıldığı görülebilir. Toplumsal olaylar bağlamında *MH*'de “eğlence” hâkimken *GH*'de “yolculuk” ve “savaş” ağırlıktadır.

Özel isimler hikâyelerin gerçeklikle bağını güçlendirmektedir. Ülke, şehir, kasaba, milliyet, yapı ve şahıs isimleri bu kategoride yer alarak olayların okuyucunun zihninde canlanmasını kolaylaştırabilir.

Bu çalışmada elde edilen verilerle yazarın, eserlerinde kendi biyografisinden izler taşıdığı, hikâyelerin yazıldığı dönemin koşullarını yansıttığı, yazarın çağdaşlarına göre sade ve anlaşılır bir dil kullandığı somut olarak gösterilmeye çalışılmıştır. Daha sonra yapılacak söz varlığı çalışmalarının söz dizimi ile birlikte yapılmasıyla yazarın üslubu nesnel kıstaslarla belirlenebilir.

KAYNAKÇA

- Akar A (2005) *Türk Dili Tarihi* (Ötüken Yayınları, İstanbul).
- Aksan D (2003) *Her Yönüyle Dil, Ana Çizgileriyle Dilbilim* (Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara).
- Aksan D (2006) *Türkçenin Sözvarlığı* (Engin Yayınevi, Ankara).
- Altınörs A (2003) *Dil Felsefesine Giriş* (İnkılâp Yayınevi, İstanbul).
- Atmaca E (2011) *Eski Oğuz Türkçesinden Türkiye Türkçesine Söz Varlığındaki Değişmeler ve Anlam Olayları*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.
- Atmaca E (2013) *Eski Oğuz Türkçesinden günümüz Türkiye Türkçesine eşgösterenlilik. Dil Araştırmaları*. 12: 117-1.
- Aydın M (2007) *Dilbilim El Kitabı* (3F Yayınevi, İstanbul).
- Banarlı Nihat S (1984) *Resimli Türk Edebiyatı Tarihi* (Millî Eğitim Bakanlığı, Ankara).
- Banguoğlu T (1986) *Türkçenin Grameri* (TDK Yayınları, Ankara).
- Baş B (2011) *öz Varlığı ile İlgili Çalışmalarda Kullanılacak Ölçütler, TÜBAR Dergisi*, Bahar XXIX, 3: 52.
- Demir N, Yılmaz E (2005) *Türk Dili El Kitabı* (Grafiker Yayınları, Ankara).
- Ebcioğlu Hikmet M (1943) *Kendi Yazıları ile Refik Halit* (Semih Lütfi Kitabevi, İstanbul).
- Eker S (2003) *Çağdaş Türk Dili* (Grafiker Yayınları, Ankara).
- Ekiz Osman N (1984) *Refik Halit Karay (Hayatı ve Eserleri)* (Gökşin Yayınları, İstanbul).
- Engin Hasan H (1997) *Refik Halit Karay* (Engin Yayıncılık, İstanbul).
- Ercilasun A (2014) *Başlangıçtan Yirminci Yüzyula Türk Dili Tarihi* (Akçağ Yayınları, Ankara).
- Erdem M, Karataş M, Hirik E (2015) *Yeni Türk Dili* (Maarif Mektepleri, Ankara).
- Ergin, M (2011) *Türk Dil Bilgisi* (Bayrak Yayınları, İstanbul).
- Göçer A (2009) *Türkçe eğitiminde öğrencilerin söz varlığını geliştirme etkinlikleri ve sözlük kullanımı. Turkish Studies / Türkoloji Araştırmaları*, 4(4): 1025-1055.
- Gökçe O (2001) *İletişim Bilimine Giriş* (Turhan Kitabevi, Ankara).

- Gülensoy T (2007) *Türkiye Türkçesindeki Türkçe Sözcüklerin Köken Bilgisi Sözlüğü I-II* (Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara).
- Günay V D (2007) *Sözcükbilime Giriş* (Multilingual Yayınları, İstanbul)
- Kanar M (2000) *Farsça – Türkçe Sözlük* (Deniz Kitabevi, İstanbul).
- Karaalioglu Seyit K (1984) *Edebiyatımızda Şair ve Yazarlar* (İnkılap ve Aka Yayınevi, İstanbul).
- Karababa S (2013) *Feyza Hepçilingirler'in romanlarında söz varlığı*. Yüksek Lisans Tezi, Pamukkale Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı, Denizli.
- Karadağ Ö (2005) *İlköğretim I. Kademe Öğrencilerinin Kelime Hazinesi Üzerine Bir Araştırma*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Karadüz E (2004) *Çift eklemli dil olgusu*. *Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi* 25: 15-26.
- Karaer N (1998) *Tam Bir Muhalif Refik Halit Karay* (Temel Yayınları, İstanbul).
- Karay R H (1939) *Üslubu Müdafaa*, Yenigün Mecmuası 03.06.1939.
- Karay R H (1941) *Sakin Aldanma, İnanma, Kanma* (Semih Lütfi Yayınevi, İstanbul).
- Karay R H (2009) *Bir Avuç Saçma* (İnkılap Yayınevi, İstanbul).
- Karay R H (2009) *Gurbet Hikâyeleri, Yeraltında Dünya Var* (İnkılap Yayınevi, İstanbul).
- Karay R H (2015) *Memleket Hikâyeleri* (İnkılap Yayınevi, İstanbul).
- Karay R H (2015) *Minelbab İlelmihrab* (İnkılap Yayınevi, İstanbul).
- Karay R H (2017) *Refik Halit Karay Memleket Yazuları 9 Türkçenin Tadı ve Ahengi*, Tuncay Birkan (haz) (İnkılap Yayınevi, İstanbul).
- Kıran Z, Kıran A (Eziler) (2002) *Dilbilime Giriş* (Seçkin Yayıncılık, Ankara).
- Kirişcioğlu F, Gökdağ B A (2018) *Türk Dilinin Uzak Lehçeleri* (Akçağ Yayınları, Ankara).
- Korkmaz, Z (1992) *Grammer Terimleri Sözlüğü* (TDK Yayınevi, Ankara).
- Korkmaz, Z (2003) *Türkiye Türkçesi Grameri (Şekil Bilgisi)* (TDK Yayınları, Ankara).
- Kudret C (1966) *Türk Edebiyatında Hikaye ve Roman (1910-1923)* (Varlık Yayınevi, İstanbul).

- Mutlu H K (2009). Türkçe öğretiminde sözlükçülük tekniği açısından tematik sözlükler. *Turkish Studies / Türkoloji Araştırmaları* 4(4): 814-822.
- Okay O (2001) *Türk Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi Refik Halit Karay*, (Türk Diyanet Vakfı, İstanbul).
- Onan B (2016) Söz Varlığı Terminolojisi Üzerine Bir Analiz Çalışması. *Millî Eğitim*. 210: 11-29.
- Ölümünün Onuncu Yıldönümünde Refik Halit Karay, *Milliyet*, Sayı?, İstanbul 10.08.1975.
- Özbek E Erdem (2015) Türkiye'de söz varlığı çalışmaları ve bunlar üzerine genel bir değerlendirme” *Akademik Kaynak (Akad)*. 3(5): 23-38.
- Özcan S (2018) Sabahattin Ali'nin "Kuyucaklı Yusuf" romanında sözvarlığı. Yüksek Lisans Tezi, Balıkesir Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı, Balıkesir.
- Özşahin M (2011) Başkurt Türkçesi Söz Varlığı. Doktora Tezi, Ege Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Yeni Türk Dili Bilim Dalı, İzmir.
- Özşahin M (2016) Tematik sözlüklerin kapsamı ve tema belirleme ölçüleri. *III. Uluslararası Sözlük Bilimi Sempozyumu Bildiri Kitabı*, Eskişehir.
- Sanal Sözlük. www.etimolojiturkce.com, (18 Mart 2019).
- Saussure Ferdinand D (2001) *Genel Dilbilim Dersleri*, çev. Berke Vardar. (Miltulungial Yabancı Dil Yayınları, İstanbul).
- Şirin User H (2009) *Köktürk ve Ötüken Uygur Kağanlığı Yazıtları Söz Varlığı İncelemesi* (Kömen Yayınları, Konya).
- TDK (2019). *Türk Dil Kurumu Sözlükleri*. <http://www.sozluk.gov.tr> (14.11.2019)
- Tekeli S (2018) Rusçanın Söz Varlığı Açısından Mihail Şolohov'un “Durgun Don” Eserinin İncelenmesi. Doktora Tezi, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Rus Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Rus Dili ve Edebiyatı Bilim Dalı. Kayseri.
- Tekin T (1975). *Ana Türkçede Aslı Uzun Ünlüler* (Hacettepe Üniversitesi yayınları, Ankara).
- Tezcan Aksu B, Adalı E (2018) *Çağdaş Türkçenin Sıklık Sözlüğü*, (Ötüken Yayınları, İstanbul).
- Türk Dil Kurumu (2005) *Türkçe Sözlük* (TDK Yayınları, Ankara).

- Uğurlu M (2011) Oğuzca ve “Anadolu Merkezli Oğuz Türkçesi”. *Turkish Studies / Türkoloji Araştırmaları* 2 (2): 749-769.
- Vardar B (2002) *Açıklamalı Dilbilim Terimleri Sözlüğü* (Multilingual Yayınları, İstanbul).
- Yalçın S K, Şengül M (2007) Dilin İletişim Süreci İçerisindeki Rolü ve İşlevleri. *Turkish Studies / Türkoloji Araştırmaları* 6(1): 123-154.
- Yaman, E. (2016). Türkçenin Güncel Söz Varlığı. *Millî Eğitim*, S. 210, s. 85-91.
- Yıldız H (2017) Türk dilinde fiillerin semantik sınıflandırılması problemi. *Journal of Turkish Language and Literature* 3(1): 337-362.
- Yılmaz E (2012) Türkiye Türkolojisi ve karşılaştırma (ma)lı dilbilim. *Muğla Üniversitesi, IV. Uluslararası Dünya Dili Türkçe Sempozyumu*. Muğla, Aralık 22-24.

ÖZ GEÇMİŞ

KİŞİSEL BİLGİLER

Adı-Soyadı: Gülşen ŞAHİN KARANFİL

Uyruğu: T.C.

Doğum Yeri ve Tarihi: Nevşehir 1980

E-posta: llaborantt@hotmail.com

EĞİTİM

Derece	Kurum	Mezuniyet Tarihi
Lise	Kayseri Sağlık Meslek Lisesi, Hemşirelik	1998
Önlisans	Niğde Üniversitesi Aksaray SHMYO, Tıbbi Laboratuvar	2006
Lisans	Nevşehir HBV Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı	2014
Lisans	Nevşehir HBV Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi, Biyoloji	2018
Yüksek Lisans	Nevşehir HBV Üniversitesi SBE, Türk Dili ve Edebiyatı ABD	

İŞ DENEYİMLERİ

Yıl	Kurum	Görev
2001-2007	Nevşehir Devlet Hastanesi	Hemşire
2007- devam ediyor	Nevşehir Devlet Hastanesi	Laboratuvar Teknikeri

BİLİMSEL FAALİYETLER

“Ayşe Kulin’de Yaşamı Yazmanın Toplumsal Boyutu”, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Türk Edebiyatına Genç Yaklaşımlar III. Öğrenci Sempozyum Bildirisi. Etkinlik Tarihi: 26.05.2014-27.05.2019.

“Sağlık Personeli Argosu”, 5. Ulusal “Türk Dili ve Edebiyatına Genç Yaklaşımlar” Öğrenci Bilgi Şöleni Bildirisi. Etkinlik Tarihi: 28.04.2016-29.04.2016.

“Millî Edebiyat Dönemi Türk Şiirinde Benlik Algısı ve Kimlik Kurgusu”, Kitap tanıtım yazısı, *Türk Yurdu*, Ocak 2017 - Yıl 106 - Sayı 353.